

ร่าง
พระราชบัญญัติ
กองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป)
วันจันทร์ที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

อ.พ. ๗/๒๕๕๔

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณารวมทั้งสิ้น จำนวน ๓ ฉบับ ดังนี้

๑. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓

๒. เสนอโดย นายสถาพร มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ อนึ่ง โดยที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมและผู้เสนอได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ พิจารณา

๓. เสนอโดย นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ อนึ่ง โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมและผู้เสนอได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในคราวประชุม

สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ พิจารณา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ โดยที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๓๓๘ เสียง ไม่รับหลักการ (ไม่มี) งตออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๖ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นคณะกรรมการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา

ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว โดยพิจารณาในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วยคะแนนเสียง ๓๒๔ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง งตออกเสียง (ไม่มี) และไม่ลงคะแนนเสียง ๙ เสียง ทั้งนี้ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออม แห่งชาติ พ.ศ. มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออม
แห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุมภาคแรงงานทุกประเภท แรงงานส่วนใหญ่ของประเทศจึงยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึงเครื่องมือการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน สมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพ ให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออม
แห่งชาติ พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๖๙ มาตรา
สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า
“พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.” (ร่างมาตรา ๑)

๒. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่า
ด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

๓. บทจำกัดสิทธิ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติ
บางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ

ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓
และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๔. วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วัน
ถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
เว้นแต่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ให้ใช้บังคับ
เมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๕. บทนิยามศัพท์

ในพระราชบัญญัตินี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุน
การออมแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิก
กองทุนการออมแห่งชาติ

“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่
สมาชิกสะสมเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่
รัฐบาลจ่ายสมทบเงินสะสมเข้ากองทุน
ตามพระราชบัญญัตินี้

“บำนาญ” หมายความว่า เงินที่
จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนเมื่อสมาชิกภาพ
ของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

“เงินดำรงชีพ” หมายความว่า
เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนแทนเงินบำนาญ

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า
การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพ
ของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือการสูญเสีย
สภาวะปกติของจิตใจ จนไม่สามารถทำงานได้
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์
ตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า
คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า
กรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า
ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขาธิการ” หมายความว่า
เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า
รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
(ร่างมาตรา ๓)

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ กับให้มีอำนาจ
ออกกฎกระทรวงและประกาศ และแต่งตั้ง
พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตาม
พระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น
เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้ใช้บังคับได้ (ร่างมาตรา ๔)

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

**๗.๑ หมวด ๑ การจัดตั้งกองทุน
และลักษณะของกิจการกองทุน**

- กำหนดให้จัดตั้งกองทุนขึ้น
กองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนการออมแห่งชาติ”
เรียกโดยย่อว่า “กอช.”(ร่างมาตรา ๕)

- กำหนดให้กิจการของกองทุนไม่
อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง
แรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์
กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม (ร่างมาตรา ๖)

- องค์ประกอบของกองทุนการ
ออมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๗)

- กำหนดให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ ณ
สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา
(ร่างมาตรา ๘)

- กำหนดอำนาจการกระทำกิจการ
ต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุน
การออมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙)

- กำหนดให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
ของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุนในบัญชี
เงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๑๐)

**๗.๒ หมวด ๒ การควบคุมและ
การบริหาร**

- กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุน
การออมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๑)

- กำหนดให้การเลือกกรรมการซึ่งเป็น
สมาชิกและกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
(ร่างมาตรา ๑๒)

- กำหนดให้ประธานกรรมการ
กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก
และกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญประชุมร่วมกัน
เพื่อเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๓)

- กำหนดคุณสมบัติและลักษณะ
ต้องห้ามของกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกกรรมการ
ซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ของกองทุนการออมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๔)

- กำหนดให้กรรมการซึ่งเป็น
สมาชิกและกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ
และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่ง
คราวละสามปี (ร่างมาตรา ๑๕)

- กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๖)

- กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ ผู้ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้ซึ่งได้คะแนนถัดไปซึ่งขึ้นบัญชีไว้ในการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญเป็นกรรมการแทน (ร่างมาตรา ๑๗)

- กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม (ร่างมาตรา ๑๘)

- กำหนดให้ประธานกรรมการและกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ให้แจ้งการมีส่วนได้เสียนั้นและห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น (ร่างมาตรา ๑๙)

- กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๒๐)

- กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๑)

- กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๒)

- กำหนดให้นำมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๓)

- กำหนดให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๔)

- กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขาธิการด้านการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๕)

- กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๖)

- กำหนดการพ้นจากตำแหน่ง เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง (ร่างมาตรา ๒๗)

- กำหนดให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุน และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๘)

- กำหนดให้ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๙)

๗.๓ หมวด ๓ สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

- กำหนดให้บุคคลผู้มีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกกองทุนมีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จ

บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๐)

- กำหนดหลักเกณฑ์การสมัครเป็นสมาชิกของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๑)

- กำหนดให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๒)

- กำหนดให้สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ตาย หรือลาออกจากกองทุน (ร่างมาตรา ๓๓)

- กำหนดให้กรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๓๔)

- กำหนดให้ในกรณีเงินบำนาญที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ให้งดจ่ายเงินบำนาญ แต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจากเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำนั้นจนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญจะหมด (ร่างมาตรา ๓๕)

- กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินสะสมเงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่ทายาท (ร่างมาตรา ๓๖)

- กำหนดให้ในกรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าทุพพลภาพ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๗)

- กำหนดให้ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๘)

- กำหนดให้เมื่อสมาชิกรายได้เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๐ ก่อนสิ้นสมาชิกภาพ ให้สมาชิกรายนั้นคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้และสมาชิกจะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็ได้ แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน (ร่างมาตรา ๓๙)

- กำหนดให้การจ่ายเงินบำนาญที่สมาชิกจะได้รับตามมาตรา ๓๔ การจ่ายเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกถึงแก่ความตายตามมาตรา ๓๖ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกทุพพลภาพตามมาตรา ๓๗ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกลาออกจากกองทุนตามมาตรา ๓๘ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๙ และการจ่ายเงิน

กรณีผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพถึงแก่ความตายตามมาตรา ๔๙ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๔๐)

- กำหนดให้สิทธิการรับเงินทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่อาจโอนแก่กันได้ (ร่างมาตรา ๔๑)

- กำหนดให้การหาประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการและกองทุนจะมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนตามความเหมาะสมก็ได้ (ร่างมาตรา ๔๒)

- กำหนดให้เงินของกองทุนให้ลงทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ (ร่างมาตรา ๔๓)

- กำหนดให้วันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๓ (๑) หรือ (๒) ถ้าผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ห้าแห่งตามที่คณะกรรมการกำหนดให้กองทุนจ่ายชดเชยให้แก่สมาชิกเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่คำนวณได้ (ร่างมาตรา ๔๔)

๗.๔ หมวด ๔ การเงินและการบัญชี

- กำหนดให้กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชี และแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี (ร่างมาตรา ๔๕)

- กำหนดให้กองทุนจัดให้มีบัญชี (ร่างมาตรา ๔๖)

- กำหนดให้เมื่อสมาชิกผู้ใดสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ให้โอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลตามมาตรา ๔๖ (๑) ของสมาชิกผู้นั้นมาเข้าบัญชีเงินบำนาญเพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญตามที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ หรือจ่ายเป็นเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ ให้แก่สมาชิกผู้นั้น (ร่างมาตรา ๔๗)

- กำหนดให้กรณีที่เงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญผู้ใดมีคงเหลือไม่เพียงพอจ่ายบำนาญ ให้จ่ายบำนาญจากเงินของบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๔๘)

- กำหนดให้กรณีที่ผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพตายและยังมีเงินคงเหลือในบัญชีเงินบำนาญของผู้นั้น ให้จ่ายเงินที่เหลือให้แก่บุคคลตามมาตรา ๓๖ โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๙)

- กำหนดให้ดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์เมื่อได้หักไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดแล้วที่เหลือให้ดำเนินการจัดสรร (ร่างมาตรา ๕๐)

๗.๕ หมวด ๕ การตรวจสอบและรายงาน

- กำหนดให้กองทุนแจ้งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวในส่วนของสมาชิกแต่ละคนให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (ร่างมาตรา ๕๑)

- กำหนดให้กองทุนยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๕๒)

- กำหนดให้กองทุนจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (ร่างมาตรา ๕๓)

- กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน (ร่างมาตรา ๕๔)

- กำหนดให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ประกาศงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕๕)

- กำหนดให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี (ร่างมาตรา ๕๖)

๗.๖ หมวด ๖ การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน

- กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา ๕๗)

- กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งการจัดการกองทุน เพื่อประโยชน์ในการนี้จะแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหรือจะแจ้งให้

คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานให้รัฐมนตรีทราบด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๕๘)

- กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๙)

- กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๖๐)

- กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๖๑)

๗.๗ หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

- บทกำหนดโทษผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม (ร่างมาตรา ๖๒)

- บทกำหนดโทษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ชัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๙ (ร่างมาตรา ๖๓)

- บทกำหนดโทษกรรมการผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายใดแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนต่อคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๖๔)

- กำหนดให้ความผิดตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ (ร่างมาตรา ๖๕)

๗.๘ หมวด ๘ บทเฉพาะกาล

- กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓) เป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน (ร่างมาตรา ๖๖)

- กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เลขาธิการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อน (ร่างมาตรา ๖๗)

- กำหนดให้เมื่อได้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการแล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ เพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๘)

- กำหนดให้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใดมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้น มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปี นับแต่วันที่ เป็นสมาชิก (ร่างมาตรา ๖๙)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ประมวลและรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ โดยมีเนื้อหา แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร

: ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการวงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาโดยเฉพาะ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิท ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุพัตรา วรรณศิริกุล ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นางสาวภรณ์ทิลา กิติโยดม นิตกร ๒ นายสุภณัฐ ศิริทอง วิทยากร ๓
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการ ๒ นางสาวนิตยา นาคเกษม เจ้าพนักงานธุรการ ๓
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๓
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมายวุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่สำคัญ ๆ และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ) ๑
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ๕
- ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)
 - ๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ ๒๗
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ๓๒
 - ๒. ประเด็นสำคัญและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
ในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา
 - ๒.๑ ประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง ๓๒
 - ๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง
ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ๓๔
 - ๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม ๔๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. - ๑ -
- โครงการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) - ๑๒ -
- ความสำเร็จในการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) - ๑๘ -
- กองทุนการออมแห่งชาติ : มิติใหม่ของการปฏิรูประบบสวัสดิการ - ๒๑ -
- สวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ - ๓๓ -

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- สวัสดิการสังคมสำหรับคนไทย	- ๓๖ -
- กองทุนการออมแห่งชาติ ประเดิมใช้งบ ๒ หมื่นล้าน ดันแรงงานนอกระบบ	- ๓๙ -
- นโยบายการคลังมุ่งเน้นลด “ความเหลื่อมล้ำ” ผ่านระบบกลไกภาษี เพิ่มรายได้เสริมสร้างการออม	- ๔๑ -
- วิเคราะห์ ๒๐ ปี “ประกันสังคมไทย” ประสบปัญหาอย่างไร	- ๔๔ -
- กองทุนการออมแห่งชาติ : เพื่อใคร อย่างไร	- ๕๑ -
- คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติไม่ปิดโอกาสสำนักงานเมืองเป็นกรรมการฯ	- ๕๓ -
- นักวิชาการแนะแก้กฎหมายกองทุนประกันสังคม ห้วงระยะยาวหากรัฐบาลงบประมาณไม่เพียงพอ	- ๕๕ -

ภาคผนวก

: ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	(๑)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ).....	(๑๙)
: รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร	(๒๕)
: ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว	(๕๙)
: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.	(๘๑)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นที่มีการอภิปราย
ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. มีผู้เสนอต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ รวม ๓ ฉบับ คือ

๑. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๓ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓

๒. เสนอโดย นายสถาพร มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๓ อนึ่ง โดยที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุม และผู้เสนอได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ พิจารณา

๓. เสนอโดย นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๓ อนึ่ง โดยที่ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ยังมีได้บรรจุระเบียบวาระการประชุม และผู้เสนอได้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ พิจารณา

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (นายสถาพร มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) โดยที่ประชุมเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ทั้ง ๓ ฉบับนั้น มีหลักการเป็นไปในทำนองเดียวกันจึงเห็นควรให้นำมาพิจารณารวมกัน โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรี เป็นหลักการในการพิจารณา ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุมภาคแรงงานทุกประเภท แรงงานส่วนใหญ่ของประเทศจึงยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครอง

เพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึงเครื่องมือการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน สมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ที่ประชุมได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๓๖๕ คน รับหลักการ ด้วยคะแนนเสียง ๓๓๘ เสียง ไม่รับหลักการด้วยคะแนนเสียง ไม่มีงดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๖ เสียง และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สองชั้นกรรมาธิการ กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๖ คน ประกอบด้วย

* ๑. นายกรณ์ จาติกวณิช	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายประกอบ รัตนพันธ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายเจือ ราชสีห์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. นายสถาพร มณีรัตน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๖. นายวิเชียร อุดมศักดิ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
๗. นายไกร ดาบธรรม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
๘. นายภราดร ปริศนานันทกุล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่เจ็ด
๙. นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	รองประธานคณะกรรมการ คนที่แปด
๑๐. นางชนากานต์ ยืนยง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่เก้า
* ๑๑. นางมุกดา อินต๊ะสาร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นายเรวัต สิริบุญกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. นายสรรเสริญ สมะลาภา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นายอนันต์ ศรีพันธุ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นางนันทนา ทิมสุวรรณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
* ๑๖. นายกฤษฎา อุทยานิน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นายสมคิด บาลไธสง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นายกฤษดาภรณ์ เสียมภักดี	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. นายชัยวัฒน์ กุลศักดิ์วิมล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๐. นายอนุชา บุรพชัยศรี	เลขานุการคณะกรรมการ

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

*๒๑. นายปั้น วรรณพินิจ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการ คนที่หนึ่ง
๒๒. นางสาวปาริชาติ ชาลีเครือ	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการการ คนที่สอง
๒๓. นายพนิช วิจิตเศรษฐ์	โฆษกคณะกรรมการการ
๒๔. นางสาวละออง ดิยะไพรัช	โฆษกคณะกรรมการการ
๒๕. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	โฆษกคณะกรรมการการ
๒๖. นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	โฆษกคณะกรรมการการ
๒๗. นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ	โฆษกคณะกรรมการการ
๒๘. นายนิมิตตาร วาบา	โฆษกคณะกรรมการการ
๒๙. นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์	โฆษกคณะกรรมการการ
๓๐. นายอรรถวิเศษ สุวรรณภักดี	โฆษกคณะกรรมการการ
๓๑. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	โฆษกคณะกรรมการการ
๓๒. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล	๓๓. นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล
๓๔. นางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์	๓๕. นายอนุสรณ์ ปั่นทอง
*๓๖. นายชินิสร์ คล้ายสังข์	

เมื่อคณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาและข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญทั่วไป) เมื่อวันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่งตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐^๑

เมื่อจบการพิจารณาในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม โดยลงมติเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ด้วยคะแนนเสียง ๓๒๔ เสียง ไม่รับหลักการ ๑ เสียง งดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๙ เสียง และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการการได้มีข้อสังเกตและที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา และลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการ

^๑ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ กำหนดว่า

“เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าขัดแย้งกันอยู่”

สามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะเสนอให้วุฒิสภาดังคณะกรรมการวิสามัญขึ้น เพื่อพิจารณา
ศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖^๒
ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๓ ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการเงิน การคลัง
การธนาคารและสถาบันการเงิน เป็นผู้พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และ
เมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงาน
ต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา
ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ต่อไป

^๒ ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๖ กำหนดว่า
“ในกรณีที่มีความจำเป็นเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติใด
ในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณามอบหมายให้คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้อง หรือ
วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบห้าคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงาน
ต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อไป”

สาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุมภาคแรงงานทุกประเภท แรงงานส่วนใหญ่ของประเทศจึงยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึงเครื่องมือการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน สมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

๔. บทจำกัดสิทธิ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

๖. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนการออมแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ

“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่สมาชิกสะสมเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่รัฐบาลจ่ายสมทบเงินสะสมเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“บำนาญ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

“เงินดำรงชีพ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนแทนเงินบำนาญ

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือการสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. บทรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้กับให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศ และแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ หมวด ๑ การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน

๘.๑.๑ กำหนดให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนการออมแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “กอช.” (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนการออมแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “กอช.”

ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

กองทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ

รายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

๘.๑.๒ กำหนดให้กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม

๘.๑.๓ องค์ประกอบของกองทุนการออมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ กองทุนประกอบด้วยทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสะสม
- (๒) เงินสมทบ
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๔) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๕) รายได้อื่น
- (๖) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

๘.๑.๔ กำหนดให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ ณ สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ ณ สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา และจะจัดตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดตามความจำเป็นก็ได้

๘.๑.๕ กำหนดอำนาจการกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนการออมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๕ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
- (๔) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

๘.๑.๖ กำหนดให้ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุนในบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุนในบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

๘.๒ หมวด ๒ การควบคุมและการบริหาร

๘.๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ กอช.” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สมาชิกที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๒ จำนวนสี่คน ผู้รับบำนาญที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๒ จำนวนหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านบัญชี ด้านการเงินและการลงทุน และด้านสวัสดิการชุมชนด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

๘.๒.๒ กำหนดให้การเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ การเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงการกระจายตัวในทุกภูมิภาค ทั้งนี้ จะให้มีการขึ้นบัญชีไว้สำหรับผู้ได้รับคะแนนถัดไปจากผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญเพื่อประโยชน์ตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ด้วยก็ได้

๘.๒.๓ กำหนดให้ประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก และกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ให้ประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก และกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

๘.๒.๔ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของกองทุนการออมแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย

(๓) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะมีการรอกการลงโทษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของกองทุน

(๖) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุน ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุนเป็นผู้ถือหุ้น

(๗) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

๘.๒.๕ กำหนดให้กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการที่ได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

๘.๒.๖ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากสมาชิกภาพ กรณีกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก

(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ กรณีกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

(๖) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของจำนวนกรรมการ

ทั้งหมด

๘.๒.๗ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ ผู้ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้ซึ่งได้คะแนนถัดไปซึ่งขึ้นบัญชีไว้ในการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญเป็นกรรมการแทน (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ ผู้ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้ซึ่งได้คะแนนถัดไปซึ่งขึ้นบัญชีไว้ในการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญเป็นกรรมการแทน ในกรณีที่ไม่มีผู้ขึ้นบัญชีไว้ให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๒

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๓ แทนตำแหน่งที่ว่าง

ให้กรรมการผู้ได้รับการเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่เลือกกรรมการขึ้นดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

๘.๒.๘ กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การออกเสียงลงมติแต่งตั้งหรือเลิกจ้างเลขาธิการต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง

๘.๒.๙ กำหนดให้ประธานกรรมการและกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาให้แจ้งการมีส่วนได้เสียนั้นและห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาให้แจ้งการมีส่วนได้เสียนั้นและห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

๘.๒.๑๐ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ
(ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกิจการของกองทุน
- (๒) กำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง
- (๓) กำกับดูแลการบริหารกิจการของกองทุน
- (๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน
- (๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน
- (๖) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน
- (๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๘) ออกระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการพนักงาน ระบบพนักงานสัมพันธ์ การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยพนักงานและลูกจ้างของกองทุน การกำหนดเงินเดือนและเงินอื่น ๆ รวมตลอดถึงการสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ
- (๙) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงอัตราเงินสะสมและเงินสมทบ
- (๑๐) ปฏิบัติงานอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

๘.๒.๑๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการการลงทุน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เลขาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นอนุกรรมการ และรองเลขาธิการด้านการลงทุน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๘.๒.๑๒ กำหนดอำนาจหน้าที่คณะกรรมการการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการการลงทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการลงทุนต่อคณะกรรมการ
- (๒) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน
- (๓) ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน
- (๔) รายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุนและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ
- (๕) ปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๘.๒.๑๓ กำหนดให้นำมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ให้นำมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

๘.๒.๑๔ กำหนดให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน

๘.๒.๑๕ กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีและให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขาธิการด้านการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีและให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขาธิการด้านการลงทุน

การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้วคณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกินสี่ปี

การทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามกองทุน ให้เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุนได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทนและเงินอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

๘.๒.๑๖ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามเลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง
- (๓) สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา
- (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗)

๘.๒.๑๗ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งเลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้างโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีสำหรับกรณี

เลขาธิการ และคณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้างสำหรับกรณีรองเลขาธิการด้านการลงทุน

๘.๒.๑๘ กำหนดให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุนและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ ให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุน และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

เลขาธิการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของกองทุน

๘.๒.๑๙ กำหนดให้ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของกองทุน

การปฏิบัติงานของเลขาธิการและการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการ

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับตามวรรคสอง ย่อมไม่ผูกพันกองทุน เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

๘.๓ หมวด ๓ สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

๘.๓.๑ กำหนดให้บุคคลผู้มีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกกองทุนมีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ ให้บุคคลสัญชาติไทยซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุน

๘.๓.๒ กำหนดหลักเกณฑ์การสมัครเป็นสมาชิกของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ บุคคลตามมาตรา ๓๐ อาจสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนได้ โดยแสดงความจำนงพร้อมกับการจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเดือนละห้าสิบบาท แต่ไม่เกินจำนวนที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การสมัครเป็นสมาชิกและการจ่ายเงินสะสม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๘.๓.๓ กำหนดให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

เงินสมทบตามวรรคหนึ่งเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งๆ ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีการพิจารณาทบทวนกฎกระทรวงตามมาตรานี้ทุกห้าปี

ในกรณีที่สมาชิกไม่จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ให้สมาชิกรายนั้นยังคงการเป็นสมาชิกต่อไป แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำหรับสมาชิกรายนั้น

การจ่ายเงินสมทบ ให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน

๘.๓.๔ กำหนดให้สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ตาย หรือลาออกจากกองทุน (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่อ

(๑) อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจากกองทุน

๘.๓.๕ กำหนดให้กรณีที่มีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต

บำนาญตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสม และเงินสมทบที่โอนไปเข้าบัญชีเงินบำนาญตามมาตรา ๔๗ พร้อมกับประมาณการเงินผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในภายหลังจากเงินในบัญชีเงินบำนาญนั้น โดยให้เพียงพอกับการจ่ายบำนาญให้แก่สมาชิกได้จนถึงอายุครบแปดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

๘.๓.๖ กำหนดให้ในกรณีเงินบำนาญที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ให้งดจ่ายเงินบำนาญ แต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจากเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำนั้นจนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญจะหมด (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ ในกรณีเงินบำนาญที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ให้งดจ่ายเงินบำนาญแต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจากเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำนั้นจนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญจะหมด

๘.๓.๗ กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสม และเงินสมทบของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่ทายาท (ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ ในกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่ทายาท ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) บุตรให้ได้รับสองส่วน แต่ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน
- (๒) สามีหรือภรรยาให้ได้รับหนึ่งส่วน
- (๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ถึงแก่ความตายไปก่อน ให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายแสดงเจตนาไว้ต่อกองทุนตามแบบและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ถึงแก่ความตายไปก่อน ให้เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบนั้นตกเป็นของกองทุน

๘.๓.๘ กำหนดให้ในกรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าทุพพลภาพ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าทุพพลภาพ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้

การขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมเพราะเหตุทุพพลภาพ ตามวรรคหนึ่ง ให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว

๘.๓.๙ กำหนดให้ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน

๘.๓.๑๐ กำหนดให้เมื่อสมาชิกรายใดเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๐ ก่อนสิ้นสมาชิกภาพ ให้สมาชิกรายนั้นคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้และสมาชิกจะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็ได้ แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ เมื่อสมาชิกรายใดเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๐ ก่อนสิ้นสมาชิกภาพ ให้สมาชิกรายนั้นคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้และสมาชิกจะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็ได้ แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน

เมื่อสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ ให้กองทุนจ่ายเงินสะสมที่สมาชิกจ่ายตามวรรคหนึ่ง พร้อมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินดังกล่าวให้แก่สมาชิกรายนั้นทั้งจำนวน โดยไม่ต้องนำเงินดังกล่าวไปรวมคำนวณบำนาญตามมาตรา ๓๔ และคำนวณเพื่อจ่ายเงินชดเชยตามมาตรา ๔๔ ด้วย

๘.๓.๑๑ กำหนดให้การจ่ายเงินบำนาญที่สมาชิกจะได้รับตามมาตรา ๓๔ การจ่ายเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกถึงแก่ความตายตามมาตรา ๓๖ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกทุพพลภาพตามมาตรา ๓๗ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกลาออกจากกองทุนตามมาตรา ๓๘ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๙ และการจ่ายเงินกรณีผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพถึงแก่ความตายตามมาตรา ๔๙ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ การจ่ายเงินบำนาญที่สมาชิกจะได้รับตามมาตรา ๓๔ การจ่ายเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกถึงแก่ความตายตามมาตรา ๓๖ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกทุพพลภาพตามมาตรา ๓๗ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกลาออกจากกองทุนตามมาตรา ๓๘ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๙ และการจ่ายเงินกรณีผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพถึงแก่ความตายตามมาตรา ๔๙ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

๘.๓.๑๒ กำหนดให้สิทธิการรับเงินทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่อาจโอนแก่กันได้ (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ สิทธิการรับเงินทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่อาจโอนแก่กันได้

๘.๓.๑๓ กำหนดให้การหาประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการและกองทุนจะมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนตามความเหมาะสมก็ได้ (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ การหาประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการและกองทุนจะมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนตามความเหมาะสมก็ได้

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนภายในประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนไม่น้อยกว่าสองแห่ง ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการกระจายความเสี่ยงด้วย และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการหาประโยชน์ของกองทุนภายในประเทศ ให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนมีหน้าที่และอยู่ในบังคับบัญชาอยู่ต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เสมือนหนึ่งกองทุนเป็นกองทุนส่วนบุคคล

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในต่างประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

การให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในประเทศหรือในต่างประเทศ คุณสมบัติของผู้ได้รับมอบหมาย วิธีจัดการ และค่าใช้จ่ายในการจัดการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

๘.๓.๑๔ กำหนดให้เงินของกองทุนให้ลงทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ เงินของกองทุนให้ลงทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

๘.๓.๑๕ กำหนดให้วันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๓ (๑) หรือ (๒) ถ้าผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ห้าแห่งตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยให้แก่สมาชิกเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่คำนวณได้ (ร่างมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๔ ในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๓ (๑) หรือ (๒) ถ้าผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ห้าแห่งตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยให้แก่สมาชิกเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่คำนวณได้ข้างต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การจ่ายชดเชยตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนจ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓)

๘.๔ หมวด ๔ การเงินและการบัญชี

๘.๔.๑ กำหนดให้กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชี และแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี (ร่างมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๕ กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชี และแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๘.๔.๒ กำหนดให้กองทุนจัดให้มีบัญชี (ร่างมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๖ ให้กองทุนจัดให้มีบัญชี ประกอบด้วย

(๑) บัญชีเงินรายบุคคลซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบบรรดาที่เป็นของสมาชิกแต่ละคน

(๒) บัญชีเงินบำนาญซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่โอนมาจากบัญชีเงินรายบุคคลของสมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพสำหรับจ่ายบำนาญหรือจ่ายเงินดำรงชีพให้แก่สมาชิกผู้นั้น

(๓) บัญชีเงินกองกลางซึ่งแสดงรายการเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามมาตรา ๗ (๔) เงินที่มีผู้บริจาคให้ เงินตามบัญชีเงินรายบุคคลที่ไม่มีผู้รับ เงินและทรัพย์สินของกองทุนในส่วนที่มีใช้ของสมาชิก ผู้รับบำนาญ หรือผู้รับเงินดำรงชีพคนใด และดอกผลของเงินและทรัพย์สินดังกล่าว

๘.๔.๓ กำหนดให้เมื่อสมาชิกผู้ใดสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้โอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลตามมาตรา ๔๖ (๑) ของสมาชิกผู้นั้นมาเข้าบัญชีเงินบำนาญเพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญตามที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ หรือจ่ายเป็นเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ ให้แก่สมาชิกผู้นั้น (ร่างมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๗ เมื่อสมาชิกผู้ใดสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้โอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลตามมาตรา ๔๖ (๑) ของสมาชิกผู้นั้นมาเข้าบัญชีเงินบำนาญเพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญตามที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ หรือจ่ายเป็นเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ ให้แก่สมาชิกผู้นั้น

๘.๔.๔ กำหนดให้กรณีการเงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญผู้ใดมีคงเหลือไม่เพียงพอจ่ายบำนาญ ให้จ่ายบำนาญจากเงินของบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่เงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญผู้ใดมีคงเหลือไม่เพียงพอจ่ายบำนาญ ให้จ่ายบำนาญจากเงินของบัญชีเงินกองกลาง

๘.๔.๕ กำหนดให้กรณีผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพตายและยังมีเงินคงเหลือในบัญชีเงินบำนาญของผู้นั้น ให้จ่ายเงินที่เหลือให้แก่บุคคลตามมาตรา ๓๖ โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพตายและยังมีเงินคงเหลือในบัญชีเงินบำนาญของผู้นั้น ให้จ่ายเงินที่เหลือให้แก่บุคคลตามมาตรา ๓๖ โดยอนุโลม

๘.๔.๖ กำหนดให้ดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์เมื่อได้หักไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดแล้วที่เหลือให้ดำเนินการจัดสรร (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ ดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์เมื่อได้หักไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว ที่เหลือให้ดำเนินการจัดสรร ดังนี้

(๑) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินรายบุคคลไปลงทุน ให้จัดสรรเป็นผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิกแต่ละคน

(๒) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญไปลงทุน ให้หักเข้าบัญชีเงินกองกลางตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อสำรองจ่ายเงินบำนาญในกรณีตามมาตรา ๔๘ ส่วนที่เหลือให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับบำนาญแต่ละคน

(๓) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับเงินดำรงชีพไปลงทุน ให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับเงินดำรงชีพแต่ละคน

(๔) ดอกผลอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ให้จัดสรรเป็นรายได้ของบัญชีเงินกองกลาง

การจัดสรรดอกผลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๘.๕ หมวด ๕ การตรวจสอบและรายงาน

๘.๕.๑ กำหนดให้กองทุนแฉ่งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวในส่วนของสมาชิกแต่ละคนให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (ร่างมาตรา ๕๑)

มาตรา ๕๑ ให้กองทุนแฉ่งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวในส่วนของสมาชิกแต่ละคนให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๘.๕.๒ กำหนดให้กองทุนยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๕๒)

มาตรา ๕๒ ให้กองทุนยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

๘.๕.๓ กำหนดให้กองทุนจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (ร่างมาตรา ๕๓)

มาตรา ๕๓ ให้กองทุนจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

๘.๕.๔ กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน (ร่างมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๔ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

๘.๕.๕ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีและให้ประกาศงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕๕)

มาตรา ๕๕ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีและให้ประกาศงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

๘.๕.๖ กำหนดให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี (ร่างมาตรา ๕๖)

มาตรา ๕๖ ให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี

รายงานตามวรรคหนึ่งต้องแสดงประมาณการการเงินที่จะขอให้รัฐบาลจัดสรรเพื่อการดำเนินงานของกองทุนในระยะเวลาสามปีนับจากวันเสนอรายงานผลงานของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีด้วย

๘.๖ หมวด ๖ การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน

๘.๖.๑ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด (ร่างมาตรา ๕๗)

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนไม่ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือปรากฏว่าผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนจัดการเงินของกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนแก้ไขหรือระงับการกระทำนั้น หรือสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้นได้

เมื่อได้รับคำสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนตามวรรคสองแล้วให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนหยุดจัดการเงินของกองทุนในทันที และส่งมอบเงินและทรัพย์สินคืนภายในเวลาที่กำหนดในคำสั่งนั้น

๘.๖.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไป ซึ่งการจัดการกองทุน เพื่อประโยชน์ในการนี้จะแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหรือจะแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานให้รัฐมนตรีทราบด้วยก็ได้ (ร่างมาตรา ๕๘)

มาตรา ๕๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งการจัดการกองทุน เพื่อประโยชน์ในการนี้จะแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหรือจะแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานให้รัฐมนตรีทราบด้วยก็ได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่า ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนจัดการเงินของกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน รัฐมนตรีอาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๗ วรรคสองและวรรคสามได้

๘.๖.๓ กำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕๙)

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ตั้งของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

(๒) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือดำเนินคดี

(๓) สั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนมาให้ถ้อยคำหรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี หรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

๘.๖.๔ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง (ร่างมาตรา ๖๐)

มาตรา ๖๐ ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๘.๖.๕ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๖๑)

มาตรา ๖๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๘.๗ หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

๘.๗.๑ บทกำหนดโทษผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม (ร่างมาตรา ๖๒)

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งแสนบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้นด้วย

๘.๗.๒ บทกำหนดโทษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ชัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๙ (ร่างมาตรา ๖๓)

มาตรา ๖๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ชัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๗.๓ บทกำหนดโทษกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนต่อคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๖๔)

มาตรา ๖๔ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนต่อคณะกรรมการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๘.๗.๓ กำหนดให้ความผิดตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ (ร่างมาตรา ๖๕)

มาตรา ๖๕ ความผิดตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

๘.๘ หมวด ๘ บทเฉพาะกาล

๘.๘.๑ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีเงินกองกลาง ตามมาตรา ๔๖ (๓) เป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน (ร่างมาตรา ๖๖)

มาตรา ๖๖ ในวาระเริ่มแรกให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีเงินกองกลางตาม มาตรา ๔๖ (๓) เป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

๘.๘.๒ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เลขาธิการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน (ร่างมาตรา ๖๗)

มาตรา ๖๗ ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เลขาธิการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ เป็นกรรมการ และแต่งตั้งเลขาธิการ ทั้งนี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๘.๘.๓ กำหนดให้เมื่อได้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการแล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ เพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๘)

มาตรา ๖๘ เมื่อได้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการแล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ เพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ยังไม่อาจเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ ได้ เนื่องจากยังไม่มีผู้รับบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกตามวรรคหนึ่งอีกหนึ่งคน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้

๘.๘.๔ กำหนดให้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใดมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปีนับแต่วันที่ป็นสมาชิก (ร่างมาตรา ๖๙)

มาตรา ๖๙ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใดมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปีนับแต่วันที่ป็นสมาชิก และเมื่อเป็นสมาชิกของกองทุนครบสิบปีหรือเมื่อสมาชิกซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปลาออกจากการเป็นสมาชิกให้ถือว่าเป็นกรณีที่สมาชิกอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ และหมวด ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

**ประเด็นที่มีการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สำคัญ ๆ
และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)**

๑. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ได้แถลงหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๑.๑ นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุมภาคแรงงานทุกประเภท แรงงานส่วนใหญ่ของประเทศจึงยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึงเครื่องมือการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน สมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลังจากที่ได้แถลงหลักการและเหตุผลแล้ว ได้สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ดังนี้

๑. รูปแบบของกองทุน กำหนดให้กองทุนการออมแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพและบริหารงานโดยคณะกรรมการกองทุน

๒. ขอบเขตความครอบคลุม ผู้มีสิทธิเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ จะต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่มีอายุไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นสมาชิกของกองทุนเพื่อการชราภาพใด ๆ เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนประกันสังคม หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น

๓. การจ่ายเงินเข้ากองทุนและประโยชน์ตอบแทนที่สมาชิกจะได้รับมาจาก ๒ ฝ่าย คือ สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และรัฐบาลจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกตามระดับอายุ

ของสมาชิกและเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบกำหนด ซึ่งเมื่อสมาชิกมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์แล้ว จะได้รับบำนาญรายเดือนไปตลอดอายุขัย

๔. การบริหารจัดการกองทุน กองทุน หรือผู้จัดการกองทุนที่ได้รับมอบหมาย จะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ และมีการค้าประกันผลตอบแทน โดยให้สมาชิกได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนไม่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท ๑๒ เดือน โดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ ๕ แห่ง เมื่อกฎหมายกองทุนการออมแห่งชาติใช้บังคับจะทำให้มีหลักประกันทางสังคมเพื่อการชราภาพที่ครอบคลุมแรงงานที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างทั่วถึง และให้มีรายได้เพื่อการดำรงชีพในวัยชรา นอกจากนี้จะเป็นเครื่องมือที่สร้างวินัยในการออมให้กับภาคครัวเรือนและเป็นการส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนจากการเพิ่มปริมาณการลงทุนจากผู้ลงทุนประเภทสถาบันด้วย

๑.๒ นายสถาพร มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยบำนาญแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๘๔ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐจัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง สมควรจัดให้มีคณะกรรมการนโยบายการออมแห่งชาติ เพื่อเสนอนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับระบบการออมระบบบำนาญ และระบบสวัสดิการที่จะจัดให้แก่ประชาชน ตลอดจนจัดตั้งกองทุนบำนาญแห่งชาติขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดบำนาญรายเดือนและสวัสดิการอื่นแก่ประชาชนในยามชรา โดยผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์และมีได้เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น สามารถสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนและส่งเงินออมสะสมเข้ากองทุนจนกว่าจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ โดยรัฐบาลจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกทุกเดือน และสมาชิกจะได้รับบำนาญรายเดือนเมื่อมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือเมื่อทุพพลภาพก่อนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ รวมทั้งได้รับสิทธิประโยชน์อื่นเพิ่มเติม อันจะทำให้ประชาชนสามารถดำรงชีพในยามชราได้อย่างเหมาะสม จึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลังจากที่ได้แถลงหลักการและเหตุผลแล้ว ได้สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ดังนี้

๑. เนื่องจากประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมอย่างรวดเร็ว ทำให้อัตราการพึ่งพิงของผู้สูงอายุต่อประชากรวัยทำงานเพิ่มสูงขึ้น และ

จะนำมาซึ่งภาระในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุของรัฐบาลเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงเห็นสมควรให้มีพระราชบัญญัตินี้ เพื่อเป็นการออมและเป็นหลักประกันในสังคม

๒. หลักการบริหารจัดการกองทุน จะเป็นในรูปแบบคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

๓. พระราชบัญญัตินี้มีกลุ่มเป้าหมาย คือ คนไทยทุกคนยกเว้นกลุ่มข้าราชการ

๔. กองทุนดังกล่าว มีลักษณะไม่ซ้ำซ้อนกับกองทุนใด และเป็นการยกระดับกองทุนขึ้นต่างหาก ซึ่งมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว

๑.๓ นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
ได้แถลงหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ดังนี้

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในวัยสูงอายุที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม โดยเฉพาะประชากรภาคแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศที่เป็นแรงงานนอกระบบ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองอย่างทั่วถึง ทำให้ประชาชนกลุ่มนี้มีความเสี่ยงที่จะประสบความยากลำบากในวัยสูงอายุอันเนื่องมาจากการขาดรายได้และขาดผู้ดูแล โดยไม่มีช่องทางหรือโอกาสที่จะเข้าถึงระบบการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน เพื่อสร้างความมั่นคงในบั้นปลายของชีวิตตลอดจนเพื่อเป็นการสร้างวินัยในการออมเงินของประชาชนคนไทยในวัยทำงาน จึงสมควรให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการออมแห่งชาติเพื่อเป็นการสร้างระบบการออมเงินขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญภาคประชาชน อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หลังจากที่ได้แถลงหลักการและเหตุผลแล้ว ได้อภิปรายเพิ่มเติมว่า เนื่องจากปัจจุบันมีประชากรเป็นจำนวนมากที่ยังไม่มีโอกาสเข้าถึงระบบการออม และเห็นว่าการออมเป็นเรื่องสำคัญ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีหลักการสำคัญที่มุ่งเน้นให้ระบบการออมสนับสนุนการดำรงชีพของประชากรไทยที่ก้าวสู่ผู้สูงอายุ โดยให้โอกาสประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อย ผู้ประกอบอาชีพอิสระ และประชาชนทั่วไปมีเงินบำนาญเช่นเดียวกับข้าราชการ

เมื่อผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ได้แถลงหลักการ และเหตุผลเสร็จแล้ว มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวอย่างกว้างขวาง และได้ตั้งข้อสังเกตเพื่อเป็นข้อเสนอให้คณะกรรมการการ วิชาญที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับนี้ได้ปรับแก้ไขเพื่อให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนี้

๑. เกี่ยวกับการบริหารกองทุน เกรงว่าการบริหารของกองทุนการออมแห่งชาติ จะขาดทุนเหมือนกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และรัฐบาลจะไม่มีงบประมาณเพียงพอ สำหรับการจัดสรรเงินตามที่กฎหมายกำหนด ตามที่มาตรา ๔๓ กำหนดให้สามารถนำเงินกองทุน ไปลงทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดของกระทรวงการคลัง โดยต้องเป็นหลักทรัพย์ที่มั่นคงไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๖๐ ซึ่งการกำหนดลักษณะนี้แสดงว่าอีกร้อยละ ๔๐ เป็นการกำหนดให้ไปลงทุน ในหลักทรัพย์ด้อยคุณภาพได้ ซึ่งไม่น่าจะถูกต้อง

๒. เกี่ยวกับการจ่ายเงินเข้ากองทุน เนื่องจากไม่มีมาตรการรองรับในกรณีแรงงาน นอกกระบบมีรายได้ไม่แน่นอน ซึ่งจะทำให้แรงงานส่วนนี้ไม่สามารถส่งเงินออมเข้ากองทุนได้และ อาจเสียโอกาสไป เท่ากับว่ากฎหมายฉบับนี้รับรองแรงงานนอกกระบบที่มีรายได้มั่นคงในระดับหนึ่ง เท่านั้น เสมือนเป็นการแบ่งแยกชนชั้น ขณะเดียวกันการกำหนดให้การส่งเงินเข้ากองทุนและ เป็นสมาชิกในระบบโดยสมัครใจนั้น น่าจะเป็นปัญหาในอนาคตเหมือนกับกองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ เพราะเมื่อกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นระบบบังคับยังเกิดปัญหาสมาชิก ส่งเงินไม่สม่ำเสมอ ส่วนระบบของกองทุนการออมแห่งชาติที่เป็นรูปแบบสมัครใจคาดว่าจะมี ปัญหาเช่นกันหากรัฐบาลไม่มีแนวทางในการบริหารที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

๓. เกี่ยวกับหลักการขัดกับหลักศาสนาอิสลาม กรณีตาม มาตรา ๓๖ กำหนดว่า สมาชิกของกองทุนที่เสียชีวิตก่อนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ให้จ่ายเงินสะสม และเงินสมทบ ของกองทุนนั้นให้แก่ทายาทโดยให้บุตรได้รับสองส่วน ซึ่งขัดกับหลักการแบ่งมรดกของศาสนา อิสลาม ที่กำหนดให้บุตรชายได้รับมรดกมากกว่าบุตรสาว และขัดกับการทำชะกาต ซึ่งชาวมุสลิม จะต้องมีการจ่ายทรัพย์สินในอัตราส่วนที่ศาสนาที่กำหนดไว้จำนวนหนึ่ง จากทรัพย์สินที่สะสมไว้ เมื่อครบรอบปีแล้ว ในอัตราที่ต่างกันตามประเภทของทรัพย์สิน ตั้งแต่ร้อยละ ๒.๕ ขึ้นไป แต่ร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่เอื้อประโยชน์ให้มุสลิมเอาเงินที่ออมและส่งให้กับกองทุนการออมแห่งชาติ มาชะกาตได้เพราะไปกำหนดว่าจะจ่ายผลประโยชน์ให้กับสมาชิกเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี

๔. เกี่ยวกับการกำหนดการเฉลี่ยคืนผลประโยชน์ให้กับสมาชิกนั้น การที่มาตรา ๓๔ กำหนดว่า รัฐบาลจะเฉลี่ยคืนผลประโยชน์เมื่อสมาชิกกองทุนมีอายุครบ ๖๐ ปี โดยจะให้เป็น จนถึงอายุครบ ๘๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งรัฐบาลน่าจะคำนวณมาจากค่าอายุเฉลี่ยของคนไทย เช่นนี้ หากสมาชิกกองทุนมีอายุเกิน ๘๐ ปีรัฐบาลจะต้องจ่ายให้อยู่หรือไม่ หรือ หากสมาชิกกองทุน เสียชีวิตก่อนอายุครบ ๘๐ ปีจะมีการจ่ายให้ลูกหลานในส่วนที่เหลือหรือไม่ ดังนั้น เห็นว่ารัฐบาล ควรแก้ไขด้วยการกำหนดการเฉลี่ยคืนผลประโยชน์ให้กับสมาชิกตลอดอายุขัยแทนน่าจะเหมาะสมกว่า

๕. เกี่ยวกับกรรมการ การกำหนดให้ปลัดกระทรวงต่าง ๆ มาเป็นคณะกรรมการ โดยตำแหน่งจะมีปัญหามาก เพราะกรรมการดังกล่าวไม่มีเวลา เนื่องจากมีภารกิจมาก

๖. สมาชิกกองทุนเมื่อถึงวัยเกษียณไม่ควรสูญเสียความเป็นสมาชิก ควรรักษาความเป็นสมาชิกภาพไว้ โดยเปลี่ยนเป็นสมาชิกบำนาญ

๗. ไม่ควรที่จะจำกัดวัยของผู้ที่มีสิทธิเข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนว่าจะต้องมีอายุ ๒๐ ปีขึ้นไป ควรที่จะเปิดโอกาสให้แก่เยาวชนด้วย เพื่อจะได้เป็นการสร้างวัฒนธรรมการออมให้แก่เยาวชน

๘. ควรจัดให้มีสวัสดิการอื่น ๆ ด้วย เช่น สิทธิการเข้าถึงการประกันชีวิต

นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ตอบชี้แจงและอภิปรายสรุปร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ดังนี้

ที่มาของร่างพระราชบัญญัตินี้ รัฐบาลมีเป้าหมายที่จะบริหารให้ประชาชนได้มีความเท่าเทียมกัน เนื่องจากยังมีประชาชนจำนวนมากยังไม่มีหลักประกันในวัยชรา กล่าวคือกลุ่มแรงงานนอกระบบ ไม่เหมือนกับผู้มีรายได้เป็นเงินเดือนที่มีกองทุนประกันสังคม หรือข้าราชการที่มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

สรุปสาระสำคัญเป็น ๓ ข้อ คือ

๑. ผู้มีสิทธิตามร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ ประชาชนทุกคนที่ไม่อยู่ในระบบประกันสังคมและข้าราชการ ซึ่งมีประมาณไม่ต่ำกว่า ๒๕ ล้านคน

๒. ขั้นตอนการจ่ายเงินเข้ากองทุน การชำระเงินสมทบ ประชาชนผู้เป็นสมาชิกกองทุนสามารถสมทบเงินเป็นเงินก้อนได้ เมื่อบุคคลมีรายได้ไม่สม่ำเสมอ กล่าวคือ ปีหนึ่งจ่ายครั้งเดียว ส่วนสถานที่ในการชำระเงินนั้น กระทรวงการคลังได้ระบุในกฎหมายว่าจะชำระได้ที่ธนาคารและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงไปรษณีย์ทั่วประเทศด้วย

๓. การจ่ายเงินออกจากกองทุน ประชาชนที่เข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนจะไม่มีวันขาดทุนเพราะการที่ประชาชนจะถอนตัวออกจากการเป็นสมาชิกนั้นสามารถคงไว้ทั้งเงินและสิทธิของตนในกองทุนได้ เช่น กรณีอายุครบ ๖๐ ปี มีสิทธิรับบำนาญรายเดือนตลอดชีวิต หรือกรณีทุพพลภาพ สมาชิกสามารถรับเงินก้อนโดยถอนเงินสะสมของตนเองบวกกับผลประโยชน์ของเงินสะสม ส่วนเงินสมทบยังคงไว้อยู่ในบัญชี ดังนั้น เมื่ออายุครบ ๖๐ ปี จะได้รับประโยชน์ในรูปแบบบำนาญได้หรือแม้แต่ผู้มีสิทธิลาออกเองก็ได้รับเงินเช่นกัน

หลักความคิดของร่างพระราชบัญญัตินี้ คือ

๑. หลักการให้ประกันความมั่นคงชีวิตแก่ประชาชน
๒. หลักการไม่บังคับประชาชน สามารถเข้ามาเป็นสมาชิกได้ด้วยความสมัครใจ
๓. หลักการสงเคราะห์ ไม่ใช่เป็นการให้เปล่า กล่าวคือ ประชาชนต้องมีส่วนร่วมกับการออม แล้วรัฐบาลจะเป็นผู้สมทบให้
๔. หลักการความมั่นคงของกองทุน

ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ทั้ง ๓ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๓๓๘ เสียง ไม่รับหลักการด้วยคะแนนเสียง ไม่มี ดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๖ เสียง โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติฉบับที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอเป็นหลักในการพิจารณาของคณะกรรมการธิการ และมีมติให้ส่งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อพิจารณาและกำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน

๒. ประเด็นสำคัญและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

๒.๑ ประเด็นสำคัญที่มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง

หลังจากที่คณะกรรมการวิสามัญ ได้รายงานผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ... ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายในชั้นพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ร่างมาตรา ๑๔

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ดังนี้

การที่ร่างมาตรา ๑๔ (๔) กำหนดลักษณะต้องห้ามของกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่าต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการ หรือที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง นั้น เห็นว่า ควรมีการกำหนดระยะเวณวรรคช่วงเวลา ก่อนถึงจะสามารถมาดำรงตำแหน่งได้หลังจากที่ลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวแล้ว และการเขียนถ้อยคำในลักษณะนี้อาจเป็นช่องทางก่อให้เกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนเพราะบุคคลสามารถลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวเพื่อมารับตำแหน่งกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติได้ทันที

คณะกรรมการชี้แจง ดังนี้

นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลัง ในฐานะประธาน คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ชี้แจงว่า ต้องการเปิดโอกาสให้อดีตผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถเข้ามาทำหน้าที่นี้ได้ เนื่องจากเห็นว่าเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน และใกล้ชิดกับประชาชน แต่เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งฝ่ายรัฐบาล และฝ่ายค้านต้องการให้มีการแก้ไข ดังนั้น คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. จะแก้ไขให้มีการกำหนดระยะเวลาเว้นวรรค ๑ ปี หลังการลาออกจากตำแหน่งเดิมถึงจะสามารถเข้ามาทำหน้าที่เป็นกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติได้

ร่างมาตรา ๓๘

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ดังนี้

ร่างมาตรา ๓๘ กำหนดให้รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบในกรณีที่สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ ยังมีสถานะเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การบัญญัติกฎหมายในลักษณะนี้จะไม่เป็นการสร้างแรงจูงใจให้มีประชาชนเข้ามาออมมากขึ้น เพราะไม่ได้ดอกผลหรือประโยชน์อะไรจากการที่รัฐบาลไม่จ่ายเงินสมทบตามมาตราดังกล่าว เช่นนี้รัฐบาลจะมีมาตรการอะไรเข้ามาทดแทน

คณะกรรมการชี้แจง ดังนี้

หากรัฐบาลต้องจ่ายเงินสมทบให้กับบุคคลที่มีการประกันตนอยู่จะเป็นการสร้างภาระให้กับรัฐบาลมากเกินไป แต่รัฐก็ไม่ปิดโอกาสที่สมาชิกกองทุนอื่นจะเข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ เมื่อเข้ามาเป็นสมาชิกโดยไม่ได้อยู่ในระบบประกันตน แต่เมื่อเวลาผ่านไปได้ทำงานในองค์กรที่มีระบบประกันตนก็ยังสามารถออมเงินผ่านกองทุนการออมแห่งชาติได้ และไม่ได้ปิดโอกาสหากจะถอนเงินดังกล่าวออกจากกองทุนตามสัดส่วนที่ได้ส่งเข้ากองทุน

๒.๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา
ร่าง
พระราชบัญญัติ
กองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔	คณะกรรมการธิการตัดออก
คณะกรรมการธิการตัดออก ดังนี้ มาตรา ๕ <u>ทิศทรัพย์ของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพันธุกรรมรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม</u>	
มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการตัดออกของคณะกรรมการธิการ	
มาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๑ การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖/๑	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้ มาตรา ๖/๑ <u>กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง แรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมาย ว่าด้วยประกันสังคม</u>	
มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการธิการ (มาตรา ๖/๑ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ส่งมาให้วุฒิสภาพิจารณาเป็นมาตรา ๖)	

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๗ กองทุนประกอบด้วยทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสะสม
- (๒) เงินสมทบ
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๔) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๕) รายได้อื่น
- (๖) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๒

การควบคุมและการบริหาร

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ กอช.” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สมาชิกที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๒ จำนวน ห้าสิบสี่คน ผู้รับบำนาญที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๒ จำนวนหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน สิบสองคน โดยในจำนวนนี้ ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านบัญชี และด้านการเงินและการลงทุน และด้านสวัสดิการชุมชนด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๒ การเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงการกระจายตัว ในทุกภูมิภาค ทั้งนี้ จะให้มีการขึ้นบัญชีไว้สำหรับผู้ได้รับคะแนนถัดไปจากผู้ได้รับเลือก เป็นกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญเพื่อประโยชน์ตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ด้วยก็ได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๓ ให้ประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง ๕๕กรรมการ ซึ่งเป็นสมาชิก และกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๔ กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะมีการรอกการลงโทษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งใด ในพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งดังที่กล่าวไว้ในข้อที่หนึ่ง เป็นข้าราชการ การเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการ หรือที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของกองทุน

(๖) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุนไม่ว่า โดยตรงหรือโดยอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุน เป็นผู้ถือหุ้น

(๗) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

คณะกรรมการการแก้ไขในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

(๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าหกหนึ่งปี เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการที่ได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๖

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากสมาชิกภาพ กรณีกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก

(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ กรณีกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการ

ผู้ทรงคุณวุฒิ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

(๖) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญผู้ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้ซึ่งได้คะแนนถัดไปซึ่งขึ้นบัญชีไว้ในการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญเป็นกรรมการแทน ในกรณีที่ไม่มีผู้ขึ้นบัญชีไว้ให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๒

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๓ แทนตำแหน่งที่ว่าง

ให้กรรมการผู้ได้รับการเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคหนึ่งและวรรคสองอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่เลือกกรรมการขึ้นดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการการ

มาตรา ๑๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๐

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกิจการของกองทุน

(๒) กำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๓) กำกับดูแลการบริหารกิจการของกองทุน

(๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

(๖) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๘) ออกระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการพนักงาน ระบบพนักงานสัมพันธ์ การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยพนักงานและลูกจ้างของกองทุน การกำหนดเงินเดือนและเงินอื่น ๆ รวมตลอดถึงการสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ

(๙) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงอัตราเงินสะสมและเงินสมทบ

(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๒๑

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการการลงทุน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เลขาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นอนุกรรมการ และรองเลขาธิการด้านการลงทุน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๒๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๓

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๕

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขาธิการด้านการลงทุน

การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้วคณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกินสี่ปี

การทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามกองทุน

ให้เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุนได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทนและเงินอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๒๖

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๖ เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง
- (๓) สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา
- (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) (๓) (๔) ~~๕~~ (๖) และ (๗)

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๒๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการธิการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้างโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีสำหรับกรณี เลขาธิการ และคณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้างสำหรับกรณีรองเลขาธิการด้านการลงทุน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการธิการ

มาตรา ๒๘

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙

ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๓

สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๐

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๖ ๓๙ ให้บุคคลสัญชาติไทยซึ่ง บรรลุนิติภาวะแล้วแต่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น ทบทุนประทศสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุน

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓๒ ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

เงินสมทบตามวรรคหนึ่งเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งๆ ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีการทบทวนกฎกระทรวงตามมาตรานี้ทุกห้าปี

ในกรณีที่สมาชิกไม่จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ให้สมาชิกรายนั้นยังคงการเป็นสมาชิกต่อไป แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำหรับสมาชิกรายนั้น

การจ่ายเงินสมทบ ให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน

คณะกรรมการการขอแก้ไขในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้

มาตรา ๓๒ ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

เงินสมทบตามวรรคหนึ่งเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งๆ ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีการพิจารณาทบทวนกฎกระทรวงตามมาตรานี้ทุกห้าปี

ฯลฯ

ฯลฯ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๙	มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๓๙ การช่วยเหลือเงินยืมของบุคคลที่สมควรช่วยเหลือที่ได้รับตามหมวด ๓๕ การช่วยเหลือดำรงชีพตามหมวด ๓๕ การช่วยเหลือกรณีสมควรช่วยเหลือตั้งแต่หมวดตามหมวด ๓๖ การช่วยเหลือกรณีสมควรช่วยเหลือสภาพแวดล้อมตามหมวด ๓๗ การช่วยเหลือกรณีสมควรช่วยเหลือต่อของบุคคลตามหมวด ๓๘ และช่วยเหลือกรณีผู้รับยืมหรือผู้รับเงินดำรงชีพตั้งแต่หมวดตามหมวด ๕๕ ให้เป็นไปต่อวงหลังที่เกณฑ์ วิธีที่ควร และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง เมื่อสมาชิกรายได้เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๐ ก่อนสิ้นสมาชิกภาพ ให้สมาชิกรายนั้นคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้และสมาชิกจะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็ได้ แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสบทบเข้ากองทุน

เมื่อสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ ให้กองทุนจ่ายเงินสะสมที่สมาชิกจ่ายตามวรรคหนึ่ง พร้อมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินดังกล่าวให้แก่สมาชิกรายนั้นทั้งจำนวน โดยไม่ต้องนำเงินดังกล่าวไปรวมคำนวณบำนาญตามมาตรา ๓๔ และคำนวณเพื่อจ่ายเงินชดเชยตามมาตรา ๔๔ ด้วย

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

คณะกรรมการการขอแก้ไขในที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้
มาตรา ๕๖/๑ ให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเสนอ
ต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี
 ฯลฯ ฯลฯ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการการ
 (มาตรา ๕๖/๑ ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ ส่งมาให้วุฒิสภาพิจารณาเป็นมาตรา ๕๖)

หมวด ๖

การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๗ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๘ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๙ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๐ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๑ ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๒ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๓ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๔ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๕ ไม่มีการแก้ไข

บทเฉพาะกาล ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๖ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๖๗ มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๖๗ ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย
 ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการ

สำนักงานประกันสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เลขาธิการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ เป็นกรรมการ และแต่งตั้งเลขาธิการ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบเก้า สิ้นวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๘

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๖๘ เมื่อได้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการแล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยตั้งให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ เพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ยังไม่อาจเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ ได้ เนื่องจากยังไม่มีผู้รับบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกตามวรรคหนึ่งอีกหนึ่งคน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๙

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มาตรา ๖๙ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ใช้บังคับหากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกหมวด ๓๑ ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใดมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปีนับแต่วันที่ เป็นสมาชิก และเมื่อเป็นสมาชิกของกองทุนครบสิบปีหรือเมื่อสมาชิกซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปลาออกจากการเป็นสมาชิกให้ถือว่า เป็นกรณีที่สมาชิกอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ และหมวด ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

บัญชีเงินสมทบ

ไม่มีการแก้ไข

ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง
พิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างเสร็จแล้ว

จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง
ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐^๔ โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ผู้ใดขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง และที่ประชุม
สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. โดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๓๒๔ เสียง
ไม่เห็นชอบ ๑ เสียง งดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๙ เสียง

ข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ^๕

(๑) เห็นสมควรให้แก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออม
แห่งชาติ พ.ศ. เป็นดังนี้

“เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๔ (๔) บัญญัติ
ให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือจัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชรา
แก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง ดังนั้นเพื่อให้มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพ
ในยามชราภาพที่ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะประชากรภาคแรงงานส่วนใหญ่
ของประเทศที่เป็นแรงงานนอกระบบยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง จึงทำให้
บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือ

^๔ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๓๐ กำหนดว่า

“เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๒๙ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้
สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อความไม่ได้ นอกจากเนื้อความที่เห็นว่าขัดแย้งกันอยู่”

^๕ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๙๗ กำหนดว่า

“ในการพิจารณาของคณะกรรมการธิการ ถ้าคณะกรรมการธิการเห็นว่าข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
ที่เกี่ยวข้องควรทราบหรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมการธิการ เพื่อให้สภาพิจารณา

ในการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ ให้สภาลงมติว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยโดยไม่มีการอภิปราย

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล หรือ
องค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานสภาส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ
ให้คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องทราบ คณะรัฐมนตรี ศาล หรือองค์กรตามรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติ
ตามข้อสังเกตนั้นประการใดหรือไม่ ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุม”

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

.....

โอกาสเข้าถึงระบบการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน เพื่อสร้างความมั่นคงในบั้นปลายของชีวิต ตลอดจนเพื่อเป็นการสร้างวินัยในการออมของประชาชนคนไทยในวัยทำงาน จึงสมควรจัดตั้ง กองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ ได้รับผลประโยชน์ในรูปบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจาก ภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

(๒) เห็นสมควรให้มีการเปิดเผยข้อมูลค่าตอบแทนของประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ที่รัฐมนตรีต้องกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อความโปร่งใส และเปิดโอกาสให้สมาชิกตรวจสอบได้

(๓) เห็นสมควรให้มีการจัดทำบัญชีเงินของกองทุนที่มีการนำไปลงทุน เพื่อหา ประโยชน์ตามนโยบายของคณะกรรมการ รวมถึงผลประโยชน์จากการดำเนินการ เพื่อให้ทราบผล การดำเนินการด้านการลงทุนของกองทุนการออม

(๔) เห็นสมควรให้มีการเร่งรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจกับ ประชาชนเกี่ยวกับสาระสำคัญของกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อจูงใจให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย สมัครเป็นสมาชิกกองทุนและให้มีการสื่อสารทำความเข้าใจกับสมาชิกกองทุนอย่างต่อเนื่อง

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการ ด้วยคะแนนเสียง ๓๒๔ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๖ เสียง

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๙๕๙๘ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นของกระทรวงแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณเสนอเพิ่มเติมไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานด้านนิติบัญญัติพิจารณา ก่อนเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ตรวจพิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนกระทรวงแรงงาน (สำนักงานประกันสังคม) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการคลังเสนอ

(๑) ให้จัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ขึ้น และให้เป็นนิติบุคคล แต่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ โดย กอช. มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ (ร่างมาตรา ๖ และร่างมาตรา ๑๑) และให้ กอช. มีทรัพย์สิน ดังนี้ (๑) เงินสะสม (๒) เงินสมทบจากรัฐบาล (๓) ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ (๔) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความจำเป็นเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุน (๕) รายได้อื่น (๖) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน และ (๗) ทรัพย์สินของสมาชิกที่โอนย้ายมาทั้งจำนวนจากกองทุนประกันสังคมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กอช. ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๗) และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของ กอช. ให้มาจากเงินของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กอช. ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๑๐) และให้ดอกผลที่ได้จากการนำเงิน กอช. ไปลงทุนหาผลประโยชน์ให้หักเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กอช. ประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๔๖) โดยให้ กอช. มีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ เช่น การถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่าง ๆ และการก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ

ทั้งในและนอกราชอาณาจักร เป็นต้น (ร่างมาตรา ๙) ทั้งนี้ ให้ กอช. บริหารกองทุนตามนโยบายของคณะกรรมการ กอช. หรืออาจให้ผู้จัดการกองทุนใดดำเนินการก็ได้ (ร่างมาตรา ๔๒ ถึงร่างมาตรา ๔๕) และหาก กอช. ได้รับความเสียหายจากการลงทุนหรือได้รับประโยชน์น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือน ให้รัฐบาลจัดสรรเงินจากงบประมาณประจำปีเพื่อชดเชยความเสียหายดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๙)

(๒) ให้มีคณะกรรมการ กอช. ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้แทนสมาชิกที่ได้รับเลือกซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งจำนวนสามคน ซึ่งต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านบัญชี และด้านการเงินด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๒) และให้คณะกรรมการ กอช. มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำกับดูแล รวมทั้งออกกฎ และคำสั่งต่าง ๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับ กอช. (ร่างมาตรา ๑๙) โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการ กอช. ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการ กอช. โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของ กอช. (ร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๔)

(๓) ให้บุคคลสัญชาติไทยที่มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์และไม่เป็นสมาชิกที่ได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมตามกฎหมายอื่นที่มีนายจ้างหรือรัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน หรืออยู่ในระบบบำนาญภาครัฐ มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๖) โดยจะต้องแสดงความจำนงต่อ กอช. (ร่างมาตรา ๒๗) และให้สมาชิกจ่ายเงินสะสม และให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบ เข้า กอช. ทั้งนี้ ตามอัตราที่กำหนดโดยกฎกระทรวง เว้นแต่ ๑) สมาชิกทุพพลภาพและไม่ต้องการจ่ายเงินสะสมเข้า กอช. แต่ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเป็นจำนวนกึ่งหนึ่งของอัตราที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ๒) สมาชิกมีเหตุจำเป็นไม่สามารถจ่ายเงินสะสมเข้า กอช. ได้ ให้สมาชิกรายนั้นยังคงการเป็นสมาชิกต่อไป และรัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบ (ร่างมาตรา ๓๑) และ ๓) สมาชิกได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมกรณีชราภาพตามกฎหมายอื่นก่อนสิ้นสมาชิกภาพ ให้สมาชิกรายนั้นยังคงการเป็นสมาชิกต่อไป โดยไม่ต้องจ่ายเงินสะสมเข้า กอช. และรัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบ (ร่างมาตรา ๓๗) ทั้งนี้ ให้สมาชิกเลือกนโยบายการลงทุนได้ตามที่คณะกรรมการ กอช. กำหนด โดย กอช. จะต้องจัดให้มีนโยบายการลงทุนที่มีความเสี่ยงน้อยไว้ด้วย (ร่างมาตรา ๓๐) และสมาชิกมีสิทธิได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๔๑) โดยสมาชิกจะสิ้นสมาชิกภาพเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือถึงแก่ความตาย (ร่างมาตรา ๓๒)

(๔) ในกรณีสมาชิกอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกมีสิทธิรับบำนาญจาก กอช. สำหรับเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๓) และในกรณีสมาชิกถึงแก่ความตาย ให้จ่ายบำนาญแก่บุคคลที่สมาชิกกำหนดไว้ เว้นแต่สมาชิกไม่ได้

กำหนดตัวบุคคลใดไว้หรือกำหนดไว้แต่บุคคลนั้นได้ถึงแก่ความตายไปก่อน ให้จ่ายบำเหน็จแก่บุคคลที่กฎหมายได้กำหนดไว้แทน (ร่างมาตรา ๓๔) และในกรณีสมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกมีสิทธิรับบำเหน็จจาก กอช. สำหรับเงินสะสม และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าว (ร่างมาตรา ๓๕) ทั้งนี้ สิทธิเรียกร้องดังกล่าวไม่อาจโอน นำไปเป็นหลักประกันเพื่อการชำระหนี้ และไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี (ร่างมาตรา ๔๐) และเมื่อสมาชิกอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์และมีเหตุจำเป็น สมาชิกจะมีสิทธิขอรับเงินจากกองทุนได้ในอัตราไม่เกินร้อยละสี่สิบของเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๓๘)

๒. ข้อสังเกตและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ กระทรวงแรงงาน มีประเด็นข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ปัญหาข้อกฎหมาย

มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กำหนดให้จัดตั้งกองทุนประกันสังคมเพื่อจ่ายประโยชน์ทดแทนให้แก่ผู้ประกันตนและเป็นค่าใช้จ่ายบริหารงานสำนักงานประกันสังคม ไม่สามารถโยกย้ายถ่ายโอนเงินจำนวนหนึ่งจำนวนใดให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้

มาตรา ๗๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กำหนดให้ผู้ประกันตนมีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพเมื่อจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบเดือน อายุครบห้าสิบห้าปีบริบูรณ์ และความเป็นผู้ประกันตนสิ้นสุดลงแล้ว ผู้ประกันตนไม่อาจรับบำนาญชราภาพก่อนอายุห้าสิบห้าปีได้ เว้นแต่ตาย (จ่ายเป็นบำเหน็จตกทอดแก่ทายาทโดยธรรม)

เมื่อพิจารณาทั้งสองมาตราแล้วจะเห็นได้ว่า จะมีปัญหาในการปฏิบัติตามมาตรา ๗ แห่งร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ข้างต้น เนื่องจากผู้ประกันตนจะมีการปรับสถานะเข้าออกงานบ่อยครั้ง อาจจะทำให้เกิดปัญหาว่าจะมีการโอนเงินไปมาระหว่างสองกองทุนหรือไม่ อย่างไร

(๒) ปัญหาจำนวนสิทธิประโยชน์

พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ กำหนดให้กองทุนประกันสังคมจ่ายเงินบำนาญชราภาพแก่ผู้ประกันตนที่มีสิทธิเป็นรายเดือนตลอดไปจนเสียชีวิต ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของค่าจ้างเฉลี่ยหกสิบเดือนสุดท้าย ขณะที่ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ยังไม่มีความชัดเจนว่าจะจ่ายเงินบำนาญจำนวนเท่าใด จำเป็นต้องดูแลเพิ่มเติมเงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเพื่อไม่ให้ประชาชนเสียสิทธิ (หากมีการบังคับใช้มาตรา ๗ ข้างต้น) ไว้เป็นการล่วงหน้า

(๓) ภาระของรัฐบาล

ในปัจจุบันรัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมกรณีสงเคราะห์บุตรและกรณีชราภาพในอัตราร้อยละ ๑ ของค่าจ้าง โดยในปี ๒๕๕๑ เงินสมทบของรัฐบาลกรณีนี้มีจำนวนรวม ๘,๓๕๖ ล้านบาท ซึ่งได้นำไปใช้จ่ายกรณีสงเคราะห์บุตร จำนวน ๕,๗๕๖ ล้านบาท หรือร้อยละ ๐.๗ ของอัตราเงินสมทบ ส่วนที่เหลือจำนวน ๒,๖๐๐ ล้านบาท (คิดเป็นอัตราเฉลี่ย ๒๙๐ บาท/คน/ปี) หรือร้อยละ ๐.๓ ของอัตราเงินสมทบจะนำไปรวมจ่ายประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ในขณะที่กองทุนการออมแห่งชาติ รัฐบาลต้องจ่ายสมทบให้แก่สมาชิกที่มีอายุระหว่าง ๓๐ - ๕๐ ปี เดือนละ ๘๐ บาท หรือ ๙๖๐ บาท/คน/ปี

๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีประเด็นข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ควรมีการจัดทำระบบบำเหน็จบำนาญของประเทศไทยในภาพรวม เพื่อเป็นกรอบในการจัดระบบโครงข่ายคุ้มครองทางสังคม (Social Safety Net) ให้ครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม โดยพิจารณาระบบการออมเพื่อชราภาพทั้งในภาคบังคับและสมัครใจที่มีอยู่แล้ว และอยู่ระหว่างเตรียมการ เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ (กบช.) ที่เตรียมจัดขึ้นเพื่อรองรับแรงงานในระบบ เป็นต้น นอกจากนี้ ควรพิจารณาให้มีการรวมเงินจากกองทุน (Scheme) ต่าง ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกันเข้าด้วยกัน เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อน สามารถบริหารจัดการกองทุนฯ และประมาณการภาระทางการคลังในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ควรพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของกองทุนฯ ที่จะประกาศในกฎกระทรวงให้มีความรอบคอบและเหมาะสม ทั้งการจ่ายเงินสะสมและเงินสมทบ เพื่อเป็นแรงจูงใจการเข้าเป็นสมาชิก แม้ว่ารัฐจะมีค่าใช้จ่ายในการสมทบเพิ่มขึ้น แต่จะช่วยขยายฐานสมาชิกให้กว้างขึ้น และกองทุนมีขนาดใหญ่ขึ้น นอกจากนี้ ควรดำเนินการจัดตั้งกองทุนย่อยที่มีความเสี่ยงต่าง ๆ กัน (Employee's choice) ให้สามารถรองรับความต้องการของผู้ออมในแต่ละช่วงอายุ แทนการประกันผลตอบแทนรายปี รวมทั้งควรมีการวิเคราะห์ผลกระทบต่อระดับการบริโภคและสภาพคล่องของระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ เพื่อกำหนดมาตรการรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

(๓) รัฐบาลจะต้องมีนโยบายด้านต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมการออมรวมของประชาชนควบคู่กันไป เช่น ส่งเสริมการเพิ่มรายได้/ลดรายจ่าย และประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงการดำเนินการโครงการนี้อย่างทั่วถึง

๒.๓ สำนักงบประมาณ มีประเด็นข้อสังเกต ดังนี้

(๑) ควรจะพิจารณาให้รอบคอบและมีความชัดเจนในเรื่องนโยบายการลงทุนของกองทุน การที่รัฐจะต้องชดเชยให้แก่กองทุนเมื่อกองทุนได้รับความเสียหายจากการลงทุน หรือภาระการรับประกันโดยรัฐบาล นอกจากนี้ ควรกำหนดให้ชัดเจนถึงกระบวนการและขั้นตอนการให้รัฐบาลสมทบเงินเข้ากองทุนฯ รวมทั้งการตั้งทุนประเดิมควรระบุเงินและระยะเวลาที่จะขอรับการจัดสรรงบประมาณให้ชัดเจน เพื่อให้เห็นภาพรวมของภาระงบประมาณให้ครบถ้วนด้วย

(๒) ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณเสนอความเห็นเพิ่มเติมในคราวประชุม คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ว่า ตามร่างมาตรา ๓๙ ที่บัญญัติไว้ในกรณีกองทุนการออมแห่งชาติได้รับความเสียหายจากการลงทุน หรือได้รับผลประโยชน์น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือน ให้รัฐบาลดำเนินการจัดสรรเงินจากงบประมาณประจำปี เพื่อชดเชยให้แก่กองทุนนั้น อาจเป็นการสร้างภาระงบประมาณให้แก่รัฐบาล ประกอบกับตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเรื่องของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ก็มีได้มีบทบัญญัติในลักษณะเช่นนี้ หากกระทรวงการคลังประสงค์จะกำหนด สมควรที่จะดำเนินการตราเป็นอนุบัญญัติจะยืดหยุ่นและจะเหมาะสมกว่า

๓.สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. แล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๓.๑ แก้ไขบทจำกัดสิทธิตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยตัด การอ้างบทจำกัดสิทธิตามมาตรา ๓๒ และมาตรา ๔๓ ออก เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีบทบัญญัติจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๓๓ เสรีภาพในเคหสถาน และมาตรา ๔๑ สิทธิในทรัพย์สิน เท่านั้น

๓.๒ เพิ่มนิยามในร่างมาตรา ๓ คำว่า “บำนาญ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่ สมาชิกเป็นรายเดือนเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว และคำว่า “เงินดำรงชีพ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนแทนเงินบำนาญ ทั้งนี้ เพื่อให้ สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาในร่างกฎหมาย

๓.๓ แก้ไขร่างมาตรา ๔ โดยเพิ่มเติมให้กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่ง กฎหมายว่าด้วยประกันสังคมด้วย เนื่องจากร่างใหม่มาตรา ๒๐ (๔) ได้บัญญัติให้คณะกรรมการ ออกระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการพนักงาน ระบบพนักงานสัมพันธ์ การบรรจุแต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยพนักงานและลูกจ้างของกองทุน การกำหนดเงินเดือนและเงินอื่น ๆ รวมตลอดถึง การสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ แล้ว จึงไม่น่ากฎหมายว่าด้วยประกันสังคมมาใช้บังคับ

๓.๔ แก้ไขร่างมาตรา ๖ โดยตัดร่างเดิมมาตรา ๑๑ มาบัญญัติรวมกัน และแก้ไข ถ้อยคำโดยระบุให้ชัดเจนว่ากองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็น ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

๓.๕ แก้ไขร่างมาตรา ๗ โดยตัด (๗) ทรัพย์สินของสมาชิกที่โอนย้ายมา ทั้งจำนวนจากกองทุนประกันสังคมออก เนื่องจากตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมไม่เปิดช่อง ให้สามารถโอนเงินจากกองทุนประกันสังคมเข้าสู่กองทุนการออมแห่งชาติได้ ทั้งนี้ ตามข้อสังเกตของกระทรวงแรงงาน

๓.๖ แก้ไขร่างมาตรา ๙ เกี่ยวกับอำนาจกระทำการต่าง ๆ ของกองทุน โดยตัดความใน (๓) และ (๕) ถึง (๑๒) ซึ่งเป็นภารกิจโดยทั่วไปที่กองทุนมีหน้าที่ต้องกระทำ อยู่แล้วออก โดยตาม (๑๐) ที่บัญญัติให้กองทุนมีอำนาจรับดำเนินการบริหารกองทุนอื่น ซึ่งมี

วัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้กองทุนสามารถรับดำเนินการบริหารจัดการเงินออมของชุมชนได้ด้วยนั้น เป็นการกำหนดอำนาจที่เกินกว่าขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๖ จึงไม่สามารถกำหนดได้

๓.๗ แก้ไขร่างมาตรา ๑๐ โดยกำหนดให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุนในบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๕๖ (๓) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งในส่วนของค่าใช้จ่ายนี้ได้กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๕๐ โดยจะนำมาจากเงินที่หักไว้จากดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์ตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อให้กองทุนมีรายได้มาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

๓.๘ แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๑๒ ในส่วนของกรรมการผู้แทนสมาชิกจากกรรมการผู้แทนสมาชิกเป็นกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกที่ได้รับเลือก เพื่อให้ชัดเจนว่ากรรมการดังกล่าวเป็นกรรมการที่ได้รับเลือกมาจากสมาชิกของกองทุนการออมแห่งชาติ ไม่ใช่เป็นกรรมการผู้แทนสมาชิกที่ได้รับเลือกโดยสมาชิกทั้งหมด (ร่างมาตรา ๑๑) และแก้ไขร่างเดิมมาตรา ๑๓ กระบวนการการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยจะให้มีการขึ้นบัญชีไว้สำหรับผู้ที่ได้รับคะแนนถัดจากผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกเพื่อประโยชน์ตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อรองรับกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ที่ได้มีการบัญญัติเพิ่มเติมให้ผู้ซึ่งได้คะแนนถัดไปซึ่งขึ้นบัญชีไว้ในการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกเป็นกรรมการแทนได้ (ร่างมาตรา ๑๒) นอกจากนี้ ได้แก้ไขร่างมาตรา ๑๕ ในส่วนของวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากเดิมที่กำหนดไว้ให้ดำรงตำแหน่งคราวละสองปีเป็นสามปี เพื่อให้กรรมการดังกล่าวมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้กองทุนได้ยาวนานและไม่ต้องมาดำเนินการคัดเลือกกรรมการบ่อยครั้ง ซึ่งจะทำให้การดำเนินการของกองทุนต้องหยุดชะงัก อีกทั้งได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามร่างเดิมมาตรา ๑๙ ให้มีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการ และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการ พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน และเสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงอัตราเงินสะสมและเงินสมทบ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาในส่วนอื่นของร่างกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒๐)

๓.๙ เพิ่มเติมเป็นร่างมาตรา ๒๑ ใหม่ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการการลงทุน โดยให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๒๒ คือ ๑) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการลงทุนต่อคณะกรรมการ ๒) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน ๓) ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน ๔) รายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุนและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ และ ๕) ปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย และให้นำมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖

มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

๓.๑๐ แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๒๑ โดยกำหนดให้เลขาธิการได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทนและเงินอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยกำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐมนตรีก่อนด้วย เนื่องจากการจ่ายเงินดังกล่าวของกองทุน ในระยะเริ่มแรกต้องมาจากเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และในเวลาต่อมาจะจ่ายจากดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์ซึ่งได้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน จึงสมควรให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้พิจารณาการกำหนดเงินค่าจ้างและค่าตอบแทนที่เหมาะสมด้วย (ร่างมาตรา ๒๕)

๓.๑๑ แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๒๖ ผู้มีสิทธิเป็นสมาชิกกองทุนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ครอบคลุมถึงบุคคลในวัยแรงงานแต่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพ โดยกำหนดให้บุคคลสัญชาติไทย ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนได้ (ร่างมาตรา ๓๐)

๓.๑๒ แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๒๗ การสมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุน โดยให้การสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนกระทำได้ โดยแสดงความจำนงพร้อมกับการจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเดือนละห้าสิบบาท แต่ไม่เกินจำนวนที่กำหนดโดยกฎกระทรวง โดยการกำหนดให้จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนไม่เกินจำนวนที่กำหนดโดยกฎกระทรวง เนื่องจากไม่ประสงค์ให้ผู้ที่มีความสามารถในการออมอยู่แล้วนำเงินจำนวนมากเข้ามาสะสมในกองทุน เพื่อจะได้รับบำนาญเป็นจำนวนมากเมื่อพ้นจากสมาชิกภาพ ซึ่งอาจเป็นภาระทางการเงินของรัฐบาลที่ต้องจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่กองทุนในกรณีที่กองทุนมีเงินไม่เพียงพอจ่ายบำนาญให้แก่บุคคลดังกล่าวตลอดชีวิต และไม่เป็นที่พึงปรารถนาของการจัดตั้งกองทุนที่ต้องการให้เป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่แรงงานที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองและมีความเสี่ยงจะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ (ร่างมาตรา ๓๑)

๓.๑๓ ตัดร่างมาตรา ๒๘ และร่างมาตรา ๒๙ ออก เนื่องจากการเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนจะไม่มีกรออกบัตรประจำตัวให้แก่สมาชิกแต่อย่างใด

๓.๑๔ แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๓๑ โดยกำหนดให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสม ตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ เงินสมทบดังกล่าวเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติ และกำหนดให้การจ่ายเงินสมทบ ให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน (ร่างมาตรา ๓๒)

๓.๑๕ แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๓๒ โดยเพิ่ม (๓) การสิ้นสมาชิกภาพของสมาชิก ให้สามารถลาออกจากกองทุนได้ (ร่างมาตรา ๓๓) และเพิ่มเติมเป็นร่างมาตรา ๓๔ ใหม่ โดยกำหนดให้กรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน

๓.๑๖ แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๓๓ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่ากรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ เพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต และเพิ่มความป็นวรรคสอง เกี่ยวกับวิธีการคำนวณเงินบำนาญ ให้คำนวณจากเงินสะสมเงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของสมาชิกผู้นั้นที่โอนไปเข้าบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกผู้นั้น พร้อมกับประมาณการเงินผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในภายหลังจากเงินในบัญชีเงินบำนาญนั้น เพื่อให้เพียงพอจ่ายบำนาญให้สมาชิกผู้นั้นได้จนถึงอายุครบแปดสิบปีบริบูรณ์ (ร่างมาตรา ๓๔) อีกทั้งได้เพิ่มความป็นร่างมาตรา ๓๕ ใหม่ โดยกำหนดให้กรณีเงินบำนาญที่คำนวณได้มีจำนวนต่ำกว่าจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ให้งดจ่ายเงินบำนาญแต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจากเงินในบัญชีเงินบำนาญเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำนั้นจนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้นั้นจะหมด ทั้งนี้ สอดคล้องตามข้อสังเกตของกระทรวงแรงงานที่มีข้อสังเกตว่ากฎหมายยังไม่มี ความชัดเจนว่าจะจ่ายเงินบำนาญจำนวนเท่าใด และจำเป็นต้องดูแลเพิ่มเติมเงื่อนไข หลักเกณฑ์ที่ชัดเจนเพื่อไม่ให้ประชาชนเสียสิทธิ

๓.๑๗ แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๓๗ กรณีที่สมาชิกใดเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนด โดยกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๐ ก่อนสิ้นสมาชิกภาพ ให้สมาชิกรายนั้นคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้ โดยสมาชิกไม่ต้องจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และรัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขร่างเดิมมาตรา ๒๖ (ร่างมาตรา ๔๐)

๓.๑๘ ตัดร่างเดิมมาตรา ๓๘ ที่กำหนดให้สมาชิกที่มีอายุครบห้าสิบปีบริบูรณ์และมีเหตุจำเป็น มีสิทธิขอรับเงินจากกองทุนในอัตราไม่เกินร้อยละสี่สิบของเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมออก เนื่องจากไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนที่ต้องการให้สมาชิกมีการออมเงินไว้เพื่อจะได้รับเงินบำนาญไว้ใช้ในยามชราภาพอย่างเพียงพอในการดำรงชีพ อีกทั้งได้มีการเพิ่มเติมให้สมาชิกสามารถลาออกจากกองทุนได้แล้ว

๓.๑๙ แก้ไขร่างเดิมมาตรา ๓๙ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๓ (๑) หรือ (๒) แล้ว ถ้าผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ห้าแห่งตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยให้แก่สมาชิกเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่คำนวณได้ข้างต้น ทั้งนี้

ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง โดยกำหนดให้จ่ายชดเชยจากเงิน
ในบัญชีเงินกองกลาง ซึ่งได้มีการพิจารณาตามข้อสังเกตของสำนักงานประมาณแล้ว
โดยกระทรวงการคลังประสงค์ให้มีการค้าประกันผลตอบแทนของบุคคลที่จะเข้ามาเป็นสมาชิกของ
กองทุนเพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าสมาชิกจะได้รับผลตอบแทนไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
ประจำข้างต้น โดยร่างมาตรา ๔๓ ได้กำหนดให้กองทุนต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง
ไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ ซึ่งน่าจะได้ผลตอบแทนจากการลงทุนไม่น้อยกว่าอัตราตามที่กำหนดไว้
อยู่แล้ว (ร่างมาตรา ๔๔)

๓.๒๐ ตัดร่างเดิมมาตรา ๔๑ ที่กำหนดให้สมาชิกมีสิทธิได้รับสวัสดิการและสิทธิ
ประโยชน์อื่นจากกองทุนตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดออก เนื่องจากไม่เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ของกองทุนที่ต้องการให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพโดยการจ่าย
เป็นบำนาญหรือผลประโยชน์ตอบแทนในลักษณะเดียวกันคือเงินดำรงชีพ

๓.๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมความในหมวด ๔ เดิม ที่ว่าด้วยการเงิน การบัญชี
และการตรวจสอบ โดยแยกออกเป็นสองหมวดคือ หมวด ๔ การเงินและการบัญชี (ร่างมาตรา ๔๕
ถึงร่างมาตรา ๕๐) และหมวด ๕ การตรวจสอบและรายงาน (ร่างมาตรา ๕๑ ถึงร่างมาตรา ๕๖)
โดยในหมวด ๓ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยกำหนดให้กองทุนจัดให้มีบัญชี ประกอบด้วย

(๑) บัญชีเงินรายบุคคลซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ
และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบบรรดาที่เป็นของสมาชิกแต่ละคน

(๒) บัญชีเงินบำนาญซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ
และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่โอนมาจากบัญชีเงินรายบุคคลของสมาชิก
ที่สิ้นสมาชิกภาพสำหรับจ่ายบำนาญหรือจ่ายเงินดำรงชีพให้แก่สมาชิกผู้นั้น

(๓) บัญชีเงินกองกลางซึ่งแสดงรายการเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้
ตามมาตรา ๗ (๔) เงินที่มีผู้บริจาคให้ เงินตามบัญชีเงินรายบุคคลที่ไม่มีผู้รับ เงินและทรัพย์สิน
ของกองทุนในส่วนที่มีใช้ของสมาชิก ผู้รับบำนาญ หรือผู้รับเงินดำรงชีพคนใด และดอกผลของเงิน
และทรัพย์สินดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔๖)

ทั้งนี้ ได้กำหนดให้เมื่อสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปี
บริบูรณ์แล้ว ให้โอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลตามมาตรา ๔๖ (๑) ของสมาชิกรายนั้นมาเข้าบัญชี
เงินบำนาญเพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญหรือจ่ายเป็นเงินดำรงชีพ ให้แก่สมาชิกรายนั้น
(ร่างมาตรา ๔๗) แต่ในกรณีที่เงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญรายใดมีคงเหลือไม่เพียงพอ
จ่ายบำนาญ ให้จ่ายบำนาญจากเงินของบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๔๘) และในกรณีที่
ผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพตายและยังมีเงินคงเหลือในบัญชีเงินบำนาญของผู้นั้น ให้จ่ายเงิน
ที่เหลือให้แก่บุคคลตามมาตรา ๓๖ โดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๙) อีกทั้งได้กำหนดหลักเกณฑ์การ
จัดสรรเงินดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์
โดยให้หักไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนด
ก่อน ที่เหลือให้ดำเนินการจัดสรร ดังนี้ (๑) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินรายบุคคล
ไปลงทุน ให้จัดสรรเป็นผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิก

แต่ละคน (๒) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญไปลงทุน ให้หักเข้าบัญชีเงิน กองกลางตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อสำรองจ่ายเงินบำนาญ ส่วนที่เหลือ ให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับบำนาญแต่ละคน (๓) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญ ของผู้รับเงินดำรงชีพไปลงทุน ให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับเงินดำรงชีพแต่ละคน และ (๔) ดอกผลอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ให้จัดสรรเป็นรายได้ของบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๕๐)

๓.๒๒ แก้ไขอัตราโทษปรับในวรรคหนึ่งของร่างเดิมมาตรา ๖๕ จากที่กำหนด ระวังโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาทเพิ่มขึ้นเป็นไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท เท่ากับอัตราโทษปรับ ตามที่กำหนดไว้ในวรรคสองของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของ ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน เนื่องจากผู้ที่ได้รับมอบหมายดังกล่าวเมื่อกระทำ ความผิดไม่ควรมิโทษต่ำกว่ากรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของ ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนซึ่งอาจมิใช่ผู้กระทำความผิดโดยตรง (ร่างมาตรา ๖๒)

๓.๒๓ เพิ่มเติมบทเฉพาะกาล โดยกำหนดให้ในวาระเริ่มแรกให้รัฐบาลจัดสรรเงิน เข้าบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๕๖ (๓) เป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่าย ในการดำเนินงานของกองทุนตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เนื่องจากในวาระเริ่มแรกของกองทุนยัง ไม่มีรายได้เพื่อนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานแต่อย่างใด จึงต้องให้รัฐบาลจัดสรรเงินเพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ (ร่างมาตรา ๖๖)

๓.๒๔ เพิ่มเติมบทเฉพาะกาล โดยกำหนดให้ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการ คณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงาน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงาน เศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการคณะกรรมการกองทุน การออมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยให้คณะกรรมการดังกล่าวดำเนินการ เลือกรกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการฯ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๗) และทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการกองทุน การออมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน ทั้งนี้ คณะกรรมการดังกล่าวต้องดำเนินการ เลือกรกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกเพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๖๘)

๓.๒๕ เพิ่มเติมบทเฉพาะกาล โดยกำหนดให้ภายในหนึ่งปีนับแต่ วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกตามมาตรา ๓๑ ผู้สมัคร เข้าเป็นสมาชิกผู้ใดมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีก สิบปีนับแต่วันที่เข้าเป็นสมาชิก ทั้งนี้ เพื่อให้โอกาสแก่บุคคลดังกล่าวที่มีอายุมากแล้วในวันที่สมัครเข้า

เป็นสมาชิกของกองทุนในระยะเริ่มแรกของการจัดตั้งกองทุนได้มีระยะเวลาในการออมเพิ่มขึ้น (ร่าง
มาตรา ๖๙)

๓.๒๖ เพิ่มบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติ ให้สอดคล้องกับร่างมาตรา ๓๒
ที่กำหนดให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวน
เงินสะสม ตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

นอกจากนี้ ได้แก้ไขถ้อยคำและวรรคตอนในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติและร่างพระราชบัญญัติ เพื่อให้ถูกต้องตามแบบการร่างกฎหมายและเหมาะสม
ยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สิงหาคม ๒๕๕๓

โครงการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)*

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการชราภาพที่ครอบคลุมภาคแรงงานทุกกลุ่มอาชีพอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะแรงงานที่ไม่มีนายจ้างหรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ จึงทำให้ประชาชนกลุ่มดังกล่าวที่ไม่ได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางรายได้เพื่อการชราภาพ และมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางให้เข้าถึงเครื่องมือการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน สำนักงานเศรษฐกิจการคลังจึงได้เสนอให้มีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางรายได้เพื่อการชราภาพดังกล่าวให้มีรายได้เพื่อการดำรงชีพในวัยชราในรูปของบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ

ในการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) กระทรวงการคลังได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบในหลักการเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร และจะเสนอวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ซึ่งคาดว่าจะร่างกฎหมายนี้จะมีผลใช้บังคับประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ และเปิดรับสมาชิกได้ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๕๕

๑. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

หมวด การจัดตั้ง ลักษณะกิจการ และการบริหารกองทุน

๑.๑ ฐานะและวัตถุประสงค์ของกองทุน กอช. เป็นหน่วยงานของรัฐ และมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ

๑.๒ อำนาจหน้าที่ของกองทุน

๑.๒.๑ ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิต่างๆ

๑.๒.๒ ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใดๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร

๑.๒.๓ ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน

๑.๒.๔ กระทำการอย่างอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

๑.๓ คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าราชการนครแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สมาชิกที่ได้รับเลือกจำนวน ๔ คน ผู้รับบำนาญจำนวน ๑ คน

* ที่มา: สำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔

ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๔ คนโดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านบัญชี ด้านการเงิน และการลงทุน และด้านสวัสดิการชุมชน ด้านละ ๑ คน และให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ รวม ๑๙ คน

คณะกรรมการกองทุน ทำหน้าที่

๑) กำหนดนโยบาย และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหาร กิจการของกองทุน

๒) กำหนดนโยบายการลงทุน

๓) กำกับดูแลการบริหารจัดการกองทุน

๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการ และการมอบอำนาจให้ผู้อื่น ปฏิบัติงานแทนเลขาธิการ

๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

๖) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน

๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๘) ออกระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการพนักงาน ระบบพนักงานสัมพันธ์ การบรรจุแต่งตั้งถอดถอน และวินัยพนักงานและลูกจ้างของกองทุน การกำหนดเงินเดือนและเงินอื่นๆ รวมตลอดถึงการสงเคราะห์และสวัสดิการต่างๆ

๙) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงอัตราเงินสะสมและเงินสมทบ และ

๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

๑.๔ คณะอนุกรรมการการลงทุน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจ การคลัง เป็นประธานผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ เลขาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวน ๔ คน เป็น อนุกรรมการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ รวม ๙ คน

คณะอนุกรรมการการลงทุน ทำหน้าที่

๑) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการลงทุน ต่อคณะกรรมการ

๒) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงินหรือนิติ บุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

๓) ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลดังกล่าว

๔) รายงานผลการดำเนินงานด้านการลงทุนและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ และ

๕) ปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

- **ขอบเขตความครอบคลุม** ผู้มีสิทธิเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) จะต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยที่มีอายุ ๑๕ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตน ตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมที่ส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุน บำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียน เอกชน หรือสมาชิกกองทุนอื่นหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดกฎกระทรวง

ทั้งนี้ ภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่กองทุนเปิดรับสมาชิก หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครคนใดมีอายุ ๕๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีก ๑๐ ปีนับแต่วันที่ เป็นสมาชิก

- การสมัครเป็นสมาชิกให้แสดงความจำนงพร้อมกับจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน
- การจ่ายเงินเข้ากองทุน มาจาก ๒ ฝ่าย คือ ผู้ออมจ่ายสะสม และรัฐจ่ายสมทบ โดยมีอัตราดังนี้

ผู้ออมจ่ายสะสมเข้ากองทุนไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๕๐ บาท แต่ไม่เกินเดือนละ ๑,๑๐๐ บาท
รัฐบาลจ่ายสมทบตามระดับอายุของสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมโดยมีอัตราตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติ และเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งๆ ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ดังนี้

- ๑) สมาชิกที่อายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ ๕๐ ของเงินที่สะสมเข้ากองทุนในแต่ละเดือน แต่ไม่เกินปีละ ๖๐๐ บาท
- ๒) สมาชิกที่อายุมากกว่า ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ ๘๐ ของเงินที่สะสมเข้ากองทุนในแต่ละเดือน แต่ไม่เกินปีละ ๙๖๐ บาท
- ๓) สมาชิกที่อายุมากกว่า ๕๐ ปี แต่ไม่เกิน ๖๐ ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ ๑๐๐ ของเงินที่สะสมเข้ากองทุนในแต่ละเดือน แต่ไม่เกินปีละ ๑,๒๐๐ บาท

หลักเกณฑ์การจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) สรุปได้ดังตาราง ดังนี้

อายุสมาชิก	อัตราเงินสมทบต่อเงินสะสม	เงินสมทบสูงสุดที่จะกำหนดในกฎกระทรวง
ไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี	ร้อยละ ๕๐	๖๐๐ บาท/ปี
มากกว่า ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี	ร้อยละ ๘๐	๙๖๐ บาท/ปี
มากกว่า ๕๐ ปี แต่ไม่เกิน ๖๐ ปี	ร้อยละ ๑๐๐	๑,๒๐๐ บาท/ปี

ทั้งนี้ อัตราเงินสะสมอาจเปลี่ยนแปลงโดยคำนึงถึงสถานะเศรษฐกิจ และจะมีการทบทวนการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลทุก ๕ ปี

- การสิ้นสุดสมาชิกภาพ สมาชิกสิ้นสุดสมาชิกภาพเมื่ออายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ตาย หรือลาออกจากกองทุน

- การจ่ายเงินให้แก่สมาชิก

กรณีที่สมาชิกสิ้นสุดสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ (รวมถึงผู้ที่มีอายุ ๕๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปที่สมัครในช่วง ๑ ปีแรกนับแต่วันที่กองทุนเปิดรับสมาชิก ได้ออมจนครบ ๑๐ ปี หรือเมื่อผู้นั้นอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และได้แจ้งยุติการเป็นสมาชิกของกองทุน) ให้มีสิทธิได้รับบำนาญจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวไปตลอดอายุขัย และคืนเงินให้กับผู้มีสิทธิรับผลประโยชน์ หากยังมีเงินคงเหลืออยู่ในบัญชีของสมาชิกผู้นั้น

ทั้งนี้ ณ วันที่คำนวณบำนาญ หากเงินในบัญชีของสมาชิกผู้ใด เมื่อคำนวณบำนาญแล้วมีจำนวนน้อยกว่าบำนาญขั้นต่ำ สมาชิกผู้นั้นจะได้รับ “เงินดำรงชีพ” เป็นจำนวนเท่ากับบำนาญขั้นต่ำเป็นรายเดือนจนกว่าเงินในบัญชีจะหมด

กรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ โดยให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบจะจ่ายเป็นบำนาญให้สมาชิกเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี ซึ่งในกรณีที่สมาชิกคงเงินไว้ในกองทุนทั้งหมดหรือบางส่วน จะนำเงินที่คงไว้นี้มาคำนวณจ่ายบำนาญด้วย

กรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน

ทั้งนี้ สิทธิการรับเงินทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัว ไม่อาจโอนแก่กันได้

- **การคงเงินไว้ในกองทุน** กรณีที่สมาชิกเปลี่ยนงานและทำให้สมาชิกได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางรายได้เพื่อการชราภาพตามกฎหมายอื่นที่มีรัฐหรือนายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุน หรืออยู่ในระบบบำนาญใดๆ ให้สมาชิกคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้และสมาชิกจะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็ได้ แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบให้สมาชิกรายนั้น และเมื่อสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ ให้กองทุนจ่ายเงินสะสมที่สมาชิกจ่ายในกรณีนี้ พร้อมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินดังกล่าวให้แก่สมาชิกทั้งจำนวน โดยไม่ต้องนำไปคำนวณบำนาญและไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อจ่ายเงินชดเชยผลตอบแทนด้วย

- **การค้ำประกันผลตอบแทนโดยรัฐ** รัฐบาลจะรับประกันให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการนำเงินสะสมและเงินสมทบไปลงทุนไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท ๑๒ เดือน โดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ ๕ แห่ง ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยจะคำนวณเปรียบเทียบผลตอบแทนที่ได้รับกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำดังกล่าวในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปี หรือเสียชีวิต

หมวดการบริหารจัดการกองทุน

- การหาประโยชน์ของกองทุนเป็นให้ไปตามนโยบายของคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) และจะมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญดำเนินการแทนตามความเหมาะสมก็ได้ โดยให้คำนึงถึงการกระจายความเสี่ยงด้วย

- กองทุนหรือผู้จัดการกองทุนที่ได้รับมอบหมายจะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐

หมวด การเงิน การบัญชี การตรวจสอบ และการรายงาน

- กองทุนจะต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชี และแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งต้องมีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

- ให้กองทุนจัดให้มีบัญชี ๓ บัญชี คือ บัญชีเงินรายบุคคล บัญชีเงินบำนาญ และบัญชีเงินกองกลาง

- ดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์เมื่อได้หักไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) กำหนดแล้ว ให้จัดสรรเข้าแต่ละบัญชีตามสัดส่วนของเงินที่นำไปลงทุน

- ให้กองทุนแจ้งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าว ในส่วนของสมาชิกแต่ละคนให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

- ให้กองทุนยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง จัดทำงบการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

- ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อรัฐมนตรีภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชีและให้ประกาศงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

- ให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบภายใน ๑๘๐ วันนับจากวันสิ้นปีบัญชี โดยต้องแสดงประมาณการการเงินที่จะขอให้รัฐบาลจัดสรรเพื่อการดำเนินงานของกองทุนในระยะเวลา ๓ ปีนับจากวันเสนอรายงานผลงานของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีด้วย

๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- มีระบบที่สามารถครอบคลุมแรงงานที่ยังไม่มีระบบการคุ้มครองเพื่อการชราภาพใดๆ ประมาณ ๒๖ ล้านคน ได้อย่างทั่วถึง

- สร้างรายได้หลังวัยสูงอายุในรูปบำนาญตลอดชีพ ซึ่งหากออมตั้งแต่อายุ ๑๕ ปี จนถึงอายุ ๖๐ ปี โดยหากออม ๑๐๐ บาท/เดือน จะได้รับบำนาญประมาณ ๑,๒๑๐ บาท/เดือน (อัตราผลตอบแทน ๔.๕ %) รวมเบี้ยยังชีพเป็น ๑,๗๑๐ บาท

- มีเครื่องมือที่สร้างวินัยในการออมให้กับภาคครัวเรือน ช่วยกระตุ้นการออม ซึ่งจะสามารถระดมเงินออมได้เป็นจำนวนมาก โดยคาดว่าจะในปีแรกจะมีเงินออมประมาณ ๘,๕๑๔ ล้านบาท กรณีมีผู้เข้าเป็นสมาชิก ๒๐% ของแรงงานนอกระบบ ๒๑,๒๘๖ ล้านบาทกรณีมีผู้เข้าเป็นสมาชิก ๕๐% และ ๔๒,๕๗๒ ล้านบาท กรณีมีผู้เข้าเป็นสมาชิก ๑๐๐%

- ส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน จากการเพิ่มปริมาณการลงทุนจากผู้ลงทุนประเภทสถาบัน

๓. ความคืบหน้าของโครงการ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (ร่าง พรบ. กอช.) เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ และร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาในชั้นรับหลักการ (วาระที่ ๑) แล้วเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ และได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวโดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน ซึ่งได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ และคาดว่าจะนำเข้าสู่อขั้นตอนการพิจารณารายมาตรา (วาระที่ ๒) และให้ความเห็นชอบ (วาระที่ ๓) ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ก่อนเสนอ

วุฒิสภาพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ คาดว่าร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. โดยจะมีผลใช้บังคับประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๔ และเปิดรับสมาชิกประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๕

๔. แผนการดำเนินงานต่อไป

- เตรียมการจัดตั้งสำนักงานกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด
 - จัดสัมมนาให้ความรู้แก่ประชาชนในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อรองรับการบังคับใช้กฎหมาย
 - จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
-

ความคืบหน้าการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.)*

ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ได้ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ แล้ว และเข้าสู่การพิจารณาของวุฒิสภาต่อไป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร มีดังนี้

๑. กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) จัดเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการกองทุน และอาจมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนตามความเหมาะสมได้

๒. ผู้มีสิทธิเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) จะต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปีบริบูรณ์ และ ไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นสมาชิกของกองทุนเพื่อการชราภาพใดๆ ที่มีการสมทบเงินจากรัฐหรือนายจ้าง เช่น กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนประกันสังคม (ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และกองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน เป็นต้น

ทั้งนี้ ได้มีการขยายอายุของผู้มีสิทธิเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ที่อายุ ๕๐ ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและสมัครภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่กองทุนเปิดรับสมาชิก ให้เป็นสมาชิกต่อไปได้อีก ๑๐ ปี ซึ่งผู้สมัครในช่วงเวลาดังกล่าวนี้อาจรวมถึงผู้ที่มีอายุเกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ด้วย

๓. การจ่ายเงินเข้ากองทุนมาจาก ๒ ฝ่าย คือ

๓.๑ สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนไม่ต่ำกว่าเดือนละ ๕๐ บาท แต่ไม่เกินจำนวนที่จะกำหนด ในกฎกระทรวง ซึ่งจะกำหนดไว้ ๑,๑๐๐ บาทต่อเดือน

๓.๒ รัฐบาลจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกตามระดับอายุของสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินที่สมาชิกสะสมเข้ากองทุน โดยการจ่ายเงินสมทบในระยะแรกจะกำหนดในกฎกระทรวง ดังนี้

อายุสมาชิก	อัตราเงินสมทบ	เงินสมทบสูงสุด
ไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี แต่ไม่เกิน ๓๐ ปี	ร้อยละ ๕๐ ของเงินสะสม	ไม่เกิน ๖๐๐ บาทต่อปี
มากกว่า ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี	ร้อยละ ๘๐ ของเงินสะสม	ไม่เกิน ๙๖๐ บาทต่อปี
มากกว่า ๕๐ ปี แต่ไม่เกิน ๖๐ ปี	ร้อยละ ๑๐๐ ของเงินสะสม	ไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาทต่อปี

* ที่มา: สำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๔. รัฐบาลรับประกันให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการนำเงินสะสม และเงินสมทบไปลงทุนไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท ๑๒ เดือนโดยเฉลี่ย ของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ ๕ แห่ง โดยจะคำนวณเปรียบเทียบผลตอบแทนที่ได้รับกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำดังกล่าว ในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปี หรือเสียชีวิต

๕. การจ่ายเงินออกจากกองทุน มีดังนี้

เหตุรับเงิน	ลักษณะการจ่ายเงิน	หมายเหตุ
๑. อายุครบ ๖๐ ปี	รับบำนาญรายเดือนตลอดชีวิต	- หากเสียชีวิตจะคืนเงินที่เหลือแก่ทายาท - หากมีเงินในบัญชีไม่ถึงจำนวนบำนาญขั้นต่ำ จะจ่าย “เงินดำรงชีพ” เท่ากับบำนาญขั้นต่ำ เป็นรายเดือนจนกว่าเงินในบัญชีจะหมด
๒. ทุพพลภาพ	มีสิทธิรับเงินก้อน = ไม่เกิน (จำนวนเงินสะสม + ผลประโยชน์เงินสะสม)	- เงินสมทบ และเงินที่คงไว้ในกองทุน (ถ้ามี) จะเก็บไว้จ่ายบำนาญเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี - ออมต่อหรือไม่ออมก็ได้
๓. ลาออกจากกองทุน	มีสิทธิรับเงินก้อน = ไม่เกิน (จำนวนเงินสะสม + ผลประโยชน์เงินสะสม)	กลับมาสมัครเป็นสมาชิกได้อีก
๔. เสียชีวิต	รับเงินก้อน = จำนวนเงินในบัญชี	จ่ายเงินแก่ทายาท หากไม่มีทายาทจะจ่ายให้ ผู้ที่สมาชิกแจ้งชื่อไว้กับกองทุน

๖. สิทธิการรับเงินตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่อาจโอนแก่กันได้

๗. กรณีที่สมาชิกเปลี่ยนงานและทำให้สมาชิกได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางรายได้เพื่อการชราภาพตามกฎหมายอื่นที่มีรัฐหรือนายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุน หรืออยู่ในระบบบำนาญใดๆ ให้สมาชิกคงเงินไว้ในกองทุน และคงการเป็นสมาชิกต่อไป โดยให้สมาชิกสามารถออมเงินสะสมต่อไปได้ ทั้งนี้ เงินสะสมที่สมาชิกจ่ายเข้ากองทุนในกรณีนี้ จะไม่นำมารวมคำนวณบำนาญ และรัฐมิได้ค้ำประกันผลประโยชน์ตอบแทน

๘. กรณีที่สมาชิก หรือผู้รับบำนาญ หรือผู้รับเงินดำรงชีพเสียชีวิต และยังมีเงินคงเหลือในบัญชีของผู้นั้น ให้จ่ายเงินที่เหลือนั้นแก่ทายาทแต่หากไม่มีทายาทให้จ่ายเงินนั้นแก่ผู้ที่สมาชิกได้แจ้งไว้กับกองทุน

การดำเนินการขั้นต่อไป มีดังนี้

๑. ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. คาดว่าจะมีผลใช้บังคับในเดือนเมษายน ๒๕๕๔ ซึ่งจะทำให้ กอช. เปิดรับสมาชิกได้ในเดือนเมษายน ๒๕๕๕

๒. กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างเตรียมการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ โดยได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้ พร้อมด้วยคณะกรรมการเตรียมการ ๕ คณะ เพื่อดำเนินการในด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านองค์กรและบุคลากร ด้านกฎหมาย ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านงบประมาณ ระบบบัญชี การเงิน และพัสดุ และด้านข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้การจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและแล้วเสร็จตามกำหนด

“ทั้งนี้ กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) จะเป็นเครื่องมือของรัฐที่ช่วยสร้างหลักประกันยามชราภาพในรูปแบบบำนาญ สร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรมแก่ประชาชน โดยเฉพาะแรงงานที่ยอยู่นอกระบบ ซึ่งครอบคลุมผู้มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนทั้งสิ้นประมาณ ๓๕ ล้านคน หรือร้อยละ ๕๓ ของประชากรทั้งประเทศ ให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ เพื่อเป็นรายได้สำหรับการดำรงชีวิต และสร้างความมั่นคงในชีวิตวัยชรา” รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกล่าวในท้ายที่สุด

กองทุนการออมแห่งชาติ : มิติใหม่ของการปฏิรูประบบสวัสดิการ¹

เมื่อกล่าวถึงคำว่า สวัสดิการสังคม นั้น เรามักจะนึกถึง สิทธิการได้รับความช่วยเหลือขั้นพื้นฐานของคนในสังคมจากภาครัฐจากการเป็นพลเมืองของรัฐ เช่น บริการด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านการศึกษา บริการด้านที่อยู่อาศัย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แนวคิดการจัดบริการสวัสดิการสังคมนั้นมีความแตกต่างบนพื้นฐานลักษณะการปกครองโดยเฉพาะประเทศที่เป็นเสรีนิยมประชาธิปไตยดังเช่นประเทศไทยนั้น เชื่อว่าการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ควรจะปล่อยให้ไปตามกลไกตลาด ซึ่งรวมถึงการจัดระบบสวัสดิการสังคมด้วย โดยรัฐจะปล่อยให้ประชาชนรับผิดชอบดูแลสวัสดิการของตนเอง โดยรัฐจะเข้ามาทำหน้าที่ดูแลจัดสวัสดิการเฉพาะกลุ่มประชาชนที่ไม่สามารถดูแลตนเองได้ โดยรัฐจะสร้างเครื่องมือทดสอบความจำเป็นเพื่อจะจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งมาให้กับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อให้เกิดการกระจายบริการสวัสดิการสังคมให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ซึ่งสิ่งหนึ่งที่ภาครัฐไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ คือ การแบกรับภาระงบประมาณค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นอย่างคาดการณ์ไม่ได้จากการให้บริการในลักษณะการสงเคราะห์ประชาชนซึ่งเป็นบริการที่ไม่สามารถตอบสนองปัญหาและความต้องการที่แท้จริงให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคมได้ในด้านการพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

ดังนั้น ในการศึกษาเรื่องนี้จึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับระบบสวัสดิการที่จะสร้างความยั่งยืนให้กับผู้ด้อยโอกาสในสังคมให้มีความเป็นอยู่ตามความจำเป็นขั้นพื้นฐานอย่างปกติสุขภายใต้พื้นฐานการพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ รวมถึงสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่เกิดขึ้นหรือที่กำลังจะเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงด้านสังคมและโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทิศทางการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจที่มีการเปิดเสรีมากขึ้น การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและการเงิน การเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการบริโภค ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ และย่อมส่งผลกระทบต่อรายรับและรายจ่ายของภาครัฐทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมถึงการกำหนดทิศทางการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของภาครัฐทั้งสิ้น ดังนั้น การพิจารณาในทุกมิติของระบบสวัสดิการจึงเกิดขึ้น เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการจัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อให้ทราบถึงระบบสวัสดิการของประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงทิศทางการปฏิรูประบบสวัสดิการสังคม เพื่อให้สอดคล้องสภาพสังคม โครงสร้างประชากร และ สภาพเศรษฐกิจของประเทศ

¹ ที่มา: สำนักนโยบายการออมและการลงทุน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

กรอบการศึกษา

การศึกษานี้มุ่งเน้นการพิจารณาต้นทุนค่าใช้จ่ายของภาครัฐที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมเป็นหลัก เพื่อให้ทราบถึงทิศทางค่าใช้จ่ายของภาครัฐที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงพิจารณาถึงข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดระบบสวัสดิการที่ยั่งยืนเพื่อรองรับกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

ระบบสวัสดิการ

นิยามของสวัสดิการสังคม คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ได้กำหนดความหมายของสวัสดิการสังคม (Social Welfare) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๔๙) ว่าหมายถึง ระบบจัดบริการสังคม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาทางสังคมและพัฒนาสังคม รวมทั้งการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ในระดับมาตรฐาน โดยบริการดังกล่าวจะต้องตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งในด้านการศึกษาที่ดี การมีสุขภาพอนามัย การมีที่อยู่อาศัย การมีงานทำ การมีรายได้ การมีสวัสดิการแรงงาน การมีความมั่นคงทางสังคมนันทนาการ และบริการสังคมทั่วไป โดยระบบการจัดบริการสังคมต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิที่ประชาชนต้องได้รับ และเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการจัดบริการสังคมในทุกระดับ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดความหมายของสวัสดิการสังคมไว้ดังนี้ “ระบบการจัดบริการสังคม ซึ่งเกี่ยวกับการป้องกัน การแก้ไขปัญหา การพัฒนาและการส่งเสริมความมั่นคงทางสังคม เพื่อตอบสนองความจำเป็นขั้นพื้นฐานของประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพึ่งตนเองได้อย่างทั่วถึง เหมาะสม เป็นธรรม และให้เป็นไปตามมาตรฐานทั้งทางด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การทำงานและการมีรายได้ นันทนาการ กระบวนการยุติธรรม และบริการทางสังคมทั่วไป โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิที่ประชาชนจะต้องได้รับ และมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการสังคมทุกระดับ” อย่างไรก็ตาม ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม (ฉบับที่ ๒) เพื่อให้สามารถส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมโดยองค์กรภาคประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองความต้องการของสมาชิก และเกิดระบบช่วยเหลือเกื้อกูลในสังคมและชุมชน ตลอดจนการรวมตัวกันเป็นเครือข่ายการจัดสวัสดิการชุมชนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมและการพึ่งพาตนเองของชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งอย่างทั่วถึง เหมาะสมและเป็นธรรม

รูปแบบสวัสดิการ

หมายถึง รูปแบบสวัสดิการที่เกิดจากการจัดสวัสดิการมากกว่า ๑ รูปแบบขึ้นไป จากความเชื่อที่ว่า หลังยุคโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้ระบบสวัสดิการสังคมในอดีตที่ผ่านมาต้องปรับตัวใหม่ เนื่องจากความหลากหลายของชนเผ่า เชื้อชาติ วัฒนธรรม มีมากขึ้น จึงเน้นการจัดสวัสดิการในรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับมนุษย์ทุกคน (Welfare for Alls) ภายใต้หลักการสิทธิ ความเท่าเทียม ความเป็นธรรม การมีส่วนร่วม และความต้องการของประชาชน ในที่นี้หมายถึง ๓ ส่วนหลัก ได้แก่

๑. **สวัสดิการกระแสหลัก** หมายถึง สวัสดิการโดยรัฐ เป็นการจัดสวัสดิการภาคบังคับของรัฐที่จัดให้กับประชาชน โดยคำนึงถึงความครอบคลุม ทั่วถึง เป็นธรรม ครบถ้วน รูปแบบที่จัดให้ เช่น การจัดบริการในรูปแบบของสถาบัน การจัดบริการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดสวัสดิการกระแสหลักนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดโดยผ่านกลไกระบบการเงินการคลัง ระบบภาษีของรัฐ และโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรเป็นหลัก เช่น รูปแบบสวัสดิการพื้นฐาน (ภาคบังคับ) รูปแบบสวัสดิการท้องถิ่น เป็นต้น

๒. **สวัสดิการกระแสรอง** หมายถึง สวัสดิการทางเลือกที่เกิดขึ้นจากศักยภาพ ความเข้มแข็งของภาคชุมชน ภาคประชาชน และภาคพื้นถิ่น สวัสดิการในรูปแบบนี้จะเกิดขึ้นจากความสนใจ ความสมัครใจร่วมกันของกลุ่มเป้าหมายเป็นรูปแบบที่ไม่เป็นทางการ การจัดระบบสวัสดิการจึงขึ้นอยู่กับข้อตกลงร่วมกัน ประกอบด้วย

๒.๑ **สวัสดิการพื้นถิ่น** หมายถึง การสร้างหลักประกันผ่านช่องทางของวัฒนธรรมให้กับคนในชุมชน เป็นสวัสดิการที่เกิดขึ้นจากฐานคิดด้านประเพณี ด้านวัฒนธรรม เฉพาะถิ่น ด้านภูมิปัญญาชาวบ้าน ด้านศาสนา ด้านจิตวิญญาณ ด้านอื่นๆ เช่น กองบุญข้าว กองทุนซากาดในศาสนาอิสลาม เป็นต้น

๒.๒ **สวัสดิการชุมชน** หมายถึง การสร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงของคนในชุมชน หมายรวมถึง ทุกอย่างที่จะทำให้คนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งในรูปของ สิ่งของ เงินทุน น้ำใจ การช่วยเหลือเกื้อกูล เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตตั้งแต่เกิด แก่ เจ็บ ตาย เช่น กองทุนสัจจะออมทรัพย์ กองทุนออมวันละบาท กองทุนสวัสดิการผู้นำชุมชน กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน เป็นต้น

๓. **สวัสดิการท้องถิ่น** หมายถึง สวัสดิการโดยรัฐที่เกิดจากการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น เป็นรูปแบบการจัดสวัสดิการร่วมระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐบาลท้องถิ่น โดยใช้แผน โครงการ กิจกรรมด้านสวัสดิการสังคมที่ตอบสนองกับความต้องการแต่ละท้องถิ่น

จากการกำหนดนิยามและรูปแบบสวัสดิการต่างๆ ที่เกิดขึ้น ดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ได้ว่า ทิศทางการจัดระบบสวัสดิการของภาครัฐเริ่มเปลี่ยนแปลงจากการให้ความสำคัญกับการจัดระบบบริการทางสังคม เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนโดยภาครัฐ มาเป็นการให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนทางสังคม โดยเน้นการพัฒนาคนเป็นศูนย์กลาง เพื่อสร้างความมั่นคงของมนุษย์และความมั่นคงทางสังคมโดยรวมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ -๒๕๕๔) เนื่องจากแรงงานหรือทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นทุนที่มีความสำคัญทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม โดยในระบบเศรษฐกิจ คนจะเป็นเจ้าของวัตถุดิบ เป็นแรงงาน เป็นผู้ผลิต และเป็นผู้บริโภค ในขณะที่การพัฒนาทุนทางสังคมโดยเฉพาะการเพิ่มคุณภาพของคนหรือแรงงานให้มีศักยภาพเพียงพอก็จะสามารถช่วยสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนทางเศรษฐกิจได้อีกทางหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๓ ได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้สวัสดิการสังคมเป็นวาระแห่งชาติและแนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม โดยเน้นการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม ๔ ระบบ ดังนี้

๑) ระบบบริการสังคม (Social Service) ได้แก่ การให้บริการในลักษณะเป็นสิทธิที่ประชาชนได้รับโดยเท่าเทียมกันหรือเสียค่าใช้จ่ายในราคาถูกลง

๒) ระบบประกันสังคม (Social Insurance) ได้แก่ การให้บริการในลักษณะที่ผู้รับบริการมีส่วนร่วม เช่น การซื้อประกัน หรือ การสมทบเงินเข้ากองทุน

๓) ระบบการช่วยเหลือทางสังคม (Social Assistance) ได้แก่ การให้บริการในลักษณะตรวจสอบ (means-test) ว่าผู้รับบริการมีคุณสมบัติตรงตามวัตถุประสงค์ของการให้ความช่วยเหลือของผู้ให้บริการ ก่อนให้ความช่วยเหลือ

๔) ระบบการส่งเสริมสนับสนุน (การสร้างความเข้มแข็งให้กับหุ้นส่วนทางสังคม) (Social Promotion) ได้แก่ การให้บริการลักษณะส่งเสริมความเข้มแข็งของภาคส่วนต่างๆ ให้เข้ามามีส่วนรับผิดชอบต่อสังคมได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ ซึ่งระบบสวัสดิการที่มีอยู่ในประเทศไทยในปัจจุบัน สามารถแบ่งตามการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม ได้ตามแผนภาพดังนี้

แผนภาพแสดงระบบสวัสดิการของประเทศไทย

ประชากร ๖๖.๖๘ ล้านคน	ข้าราชการพนักงาน ของรัฐ และครูเอกชน ๒.๗๒ ล้านคน	แรงงานในระบบ ๙.๔ ล้านคน	แรงงานนอกระบบ ๒๔ ล้านคน	ผู้อยู่นอกระบบแรงงาน ๓๐.๕๖ ล้านคน
๑. ระบบบริการ สังคม				การศึกษาฟรี ๑๕ ปี (๑๒ ล้านคน)
			กองทุนหลักประกันสุขภาพ (๔๘ ล้านคน)	
				- เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ (๓.๕ ล้านคน) - ค่าจัดการศพผู้สูงอายุ (๒ หมื่นราย) - เบี้ยความพิการ (๑.๙ ล้านคน)
๒. ระบบ ประกันสังคม		ค่าแรงขั้นต่ำ	ประกันรายได้ เกษตรกร	
	- กองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ - กองทุนสงเคราะห์ครู รร. เอกชน	- กองทุน ประกันสังคม - กองทุนเงิน ทดแทน - กองทุนสำรอง เลี้ยงชีพ		
	กองทุนสวัสดิการชุมชน (ครอบคลุมร้อยละ ๑๐ ของประชากร ๖.๖ ล้านคน)			
	ประกันภัยบุคคลที่สาม ประกันภัยเอกชน (๑๐.๓ ล้านกรมธรรม์)			
๓. ระบบ การช่วยเหลือ ทางสังคม	- ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ช่วยเหลือผู้ประสบ ปัญหาทางสังคมกรณีฉุกเฉิน - ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) สงเคราะห์ครอบครัว ผู้มีรายได้น้อย และผู้ไร้ที่พึ่ง - กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) - กองทุนหมู่บ้าน			
๔. การสนับสนุน หุ้นส่วนทางสังคม	ส่งเสริมจิตอาสา การให้และการช่วยเหลือทางสังคม การสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว อาสาสมัคร ชุมชนท้องถิ่น สถาบันศาสนา ภาคประชาสังคม			

จากแผนภาพ พบว่า การให้บริการของภาครัฐในระบบบริการสังคมนั้น สามารถครอบคลุมได้ในหลายด้าน เช่น ด้านการศึกษา (ผ่านโครงการศึกษาฟรี ๑๕ ปี) ด้านการรักษาพยาบาล (ผ่านกองทุนหลักประกันสุขภาพ) ด้านการดูแลผู้สูงอายุ (ผ่านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ) และกลุ่มทุพพลภาพ (ผ่านเบี้ยความพิการ) ส่วนโครงการสวัสดิการของภาครัฐที่น่าจะมีความยั่งยืน รวมถึงเป็นโครงการที่สร้างเสริมความมีส่วนร่วมของประชาชนในปัจจุบันนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นโครงการที่อยู่ในระบบประกันสังคม คือ โครงการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) กองทุนสงเคราะห์ครูโรงเรียนเอกชน กองทุนประกันสังคม กองทุนสวัสดิการชุมชน ส่วนโครงการในระบบการช่วยเหลือสังคมทางสังคมนั้น โครงการกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) ก็เป็นโครงการที่ดีที่ภาครัฐสร้างเสริมจิตสำนึกและความรับผิดชอบของประชาชนที่มีต่อคนในสังคม ผ่านการสนับสนุนทางการศึกษา โครงการต่างๆ เหล่านี้ ล้วนเป็นการสร้างจิตสำนึกในการพึ่งพาตนเองทั้งสิ้น โดยสมาชิกของโครงการจะได้รับผลประโยชน์ ก็ต่อเมื่อมีส่วนร่วมในการออมมาก่อนที่จะรับผลประโยชน์นั้นๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงการประกันสุขภาพและการออมเพื่อการชราภาพของข้าราชการผ่าน กบข. โครงการประกันสุขภาพและออมเพื่อชราภาพของแรงงานในระบบที่มีนายจ้างผ่านกองทุนประกันสังคม นอกจากนี้ ยังมีโครงการออมระยะยาวผ่านระบบสมัครใจ เช่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เป็นโครงการสนับสนุนการออมระยะยาวที่เกิดจากความสมัครใจระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง และกองทุนสวัสดิการชุมชนที่เกิดจากความร่วมมือร่วมใจของชุมชนในแต่ละท้องถิ่นเพื่อการออมระยะยาวและดูแลสวัสดิการด้าน เกิด แก่ เจ็บ ตาย เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงระบบประกันสังคมที่อยู่ในปัจจุบัน ยังพบว่า กลุ่มแรงงานนอกระบบจำนวน ๒๔ ล้านคน ซึ่งเป็นกลุ่มแรงงานที่มีอาชีพอิสระยังไม่ได้รับการดูแลจากระบบการประกันสังคมผ่านกองทุนใดๆ ของภาครัฐ ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้ขาดการสร้างเสริมและการมีส่วนร่วมในการออมจากรายได้ของตนเอง นอกจากกลุ่มแรงงานนอกระบบเหล่านี้มีองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งที่สามารถจัดระบบการออมเพื่อสวัสดิการและได้รับการดูแลจากระบบสวัสดิการภายในกลุ่มเท่านั้น

ระบบสวัสดิการกับภาระทางการคลัง

ภาระทางการคลังจากการจัดระบบสวัสดิการของภาครัฐ นั้น ขึ้นกับการกำหนดนโยบายการจัดระบบสวัสดิการของรัฐนั้นว่าเป็นระบบรัฐสวัสดิการ หรือ สวัสดิการสังคม ซึ่งความแตกต่างของระบบรัฐสวัสดิการ (Welfare State) และสวัสดิการสังคม (Welfare Society) นั้น จะอยู่ที่ระดับของการเข้ามามีส่วนร่วมหรือผู้มีบทบาทในการให้บริการทางสวัสดิการแก่สังคม โดยหากเป็นระบบสวัสดิการสังคม การจัดสวัสดิการจะเกิดจากร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งอาจเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรหรือองค์กรที่แสวงหากำไรก็ได้ ในขณะที่หากเป็นระบบรัฐสวัสดิการนั้น ภาครัฐก็จะเป็นผู้มีบทบาทหลักที่จะป้องกันและสนับสนุนเศรษฐกิจและการอยู่ดีมีสุขของประชาชนในรัฐ โดยจะเกี่ยวข้องกับการจัดสรรเงินทุนจากภาครัฐให้แก่ผู้รับบริการสวัสดิการ และจากสถิติที่ผ่านมา การดำเนินนโยบายรัฐสวัสดิการของประเทศต่างๆ โดยใช้รายได้จากการจัดเก็บภาษีของภาครัฐ เพื่อบรรเทาปัญหาความยากจนนั้น จะมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายอย่างน้อยร้อยละ ๕ ของ GDP นอกจากนี้ จากข้อมูลการเปลี่ยนระบบเป็นระบบรัฐสวัสดิการของหลายประเทศ ยังแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการลดปัญหาความยากจนได้มากขึ้น เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถลดระดับอัตราความยากจนสัมพัทธ์ (Relative Poverty Rate) จาก ๑๗.๒ เหลือ ๑๕.๑ หรือ

ลดลงในอัตราร้อยละ ๑๒.๒ ในขณะที่ประเทศในกลุ่มสแกนดิเนเวีย (สวีเดน นอร์เวย์ เดนมาร์ก และ ฟินแลนด์) นั้น สามารถลดระดับอัตราความยากจนสัมพัทธ์ได้โดยเฉลี่ยถึงร้อยละ ๗๐

อย่างไรก็ตาม หากจะพิจารณาการจัดระบบสวัสดิการว่ามีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ก็จะต้องพิจารณาถึงภาระทางการคลังที่เกิดขึ้นจากโครงสร้างระบบสวัสดิการของประเทศนั้น เพื่อพิจารณาถึงความยั่งยืนของภาระทางการคลังในการจัดสรรให้กับระบบสวัสดิการด้วย ดังเช่น กรณีประเทศไทย หากพิจารณาจากแผนภาพที่ ๑ จะสามารถวิเคราะห์ได้ว่าระบบสวัสดิการแบบประกันสังคม

ระบบสวัสดิการโดยสรุปของประเทศต่าง ๆ ดังนี้

ประเทศญี่ปุ่น

มีการจัดระบบสวัสดิการสำหรับกลุ่มผู้ป่วย กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มคนชรา ซึ่งระบบจะเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน

โดยมีการจัดระบบบำนาญ ๓ ส่วน

ส่วนที่ ๑ คือ The National Pension Fund เป็นระบบบำนาญขั้นพื้นฐาน โดยจะเป็นการออมในจำนวนเงินเท่าๆกัน เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ขั้นต่ำ สำหรับกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ และการเสียชีวิตของสมาชิก

ส่วนที่ ๒ เรียกว่า Employee Pension Insurance Plan ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ ๒๐ - ๖๐ ปี จะมีหน้าที่เข้าเป็นสมาชิกกองทุนบำนาญประเภท เพื่อเริ่มสะสมเงินออม ไว้รับบำนาญในวัยเกษียณอายุ นอกจากนี้ ยังมี Mutual Aid Pension ที่มีรูปแบบการจ่ายเงินสะสมตามอัตราที่กำหนดของเงินเดือน ทั้งนี้ ผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการออมในส่วนที่ ๒ ในวัยเกษียณอายุนี้ จะขึ้นอยู่กับระดับรายได้ของสมาชิก

ส่วนที่ ๓ คือ Company pension ซึ่งก็คือการที่บริษัทจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน Employees' Pension Fund และ Tax-qualified Pension Plan มีระบบ Public Assistance เพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสในสังคม ซึ่งมีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๑ ของประชากรทั้งหมด เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้ป่วยเรื้อรัง กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มเด็กกำพร้าบิดา

ภาระทางการคลังของภาครัฐที่มีต่อระบบสวัสดิการมีอัตราประมาณร้อยละ ๕๐ ของงบประมาณ หรือเทียบเป็นสัดส่วนต่อ GDP จะได้ประมาณร้อยละ ๑๗.๘ ของ GDP ในปี ๒๐๐๖

ประเทศสหรัฐอเมริกา

การเป็นระบบสวัสดิการของประเทศสหรัฐอเมริกา จะเน้นให้บริการการศึกษาภาคบังคับถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีการประกันการว่างงาน และความพิการ มีการให้เงินอุดหนุนแก่แรงงานรายได้ต่ำ อุดหนุนด้านที่อยู่อาศัย การให้แอสต์มับริบอาหาร รวมถึงการรับประกันเงินบำนาญและโปรแกรมประกันสุขภาพ ซึ่งครอบคลุมประชากรประมาณร้อยละ ๒๐ ซึ่งสวัสดิการในส่วนระบบประกันสังคมนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดจ้างภาคเอกชนเพื่อมาดำเนินการให้บริการ ซึ่งก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายที่มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยหากพิจารณาจากจำนวนผู้ลงทะเบียนในระบบกองทุนประกันสังคมทั้งหมดนั้น สมาชิกจะได้รับการประกันการรักษาพยาบาลเมื่ออายุถึง ๖๕ ปี และร้อยละ ๒๐ ได้รับการบริการด้านการรักษาพยาบาลผ่านโปรแกรม Medicaid และ

ร้อยละ ๒๕ ได้รับการอุดหนุนค่าจ้างผ่าน Earned Income Tax Credit (EITC) ซึ่งจากการศึกษาพบว่าระบบรัฐสวัสดิการของประเทศสหรัฐอเมริกาสามารถลดปัญหาความยากจนในผู้สูงอายุถึงร้อยละ ๔๐ ภาระทางการคลังของภาครัฐที่มีต่อการจัดระบบสวัสดิการมีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๔๒ ของงบประมาณทั้งหมด และคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ ๙ ต่อ GDP ในปี ๒๐๐๗

ประเทศสวีเดน

เป็นรัฐสวัสดิการเต็มรูปแบบ คือ มีระบบประกันสังคม ระบบการดูแลสุขภาพ และจัดการศึกษาฟรี ให้แก่ประชาชน โดยมีกฎหมายที่กำหนดให้มีการจัดการดูแลสุขภาพให้กับสมาชิกทุกคนในสังคม โดยแบ่งระบบบริการออกเป็น ๓ ระดับ คือ ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีการจัดระบบประกันสังคมผ่านกองทุนที่มีการ privatized จากภาคเอกชนเพื่อเป็นการเสริมสร้างความสามารถในการดำเนินการกองทุนเพื่อแข่งขันกับระบบบริการของภาครัฐ ภาระทางการคลังของภาครัฐที่มีต่อการจัดระบบสวัสดิการมีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๓๗ ของค่าใช้จ่ายภาครัฐ หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๐ ต่อ GDP²

จากการศึกษาถึงระบบสวัสดิการที่ประเทศต่างๆ ดำเนินอยู่นั้น ผู้เขียนมีความเห็นว่ารัฐที่มีการจัดระบบสวัสดิการที่มุ่งให้บริการประชาชนแบบระบบบริการสังคม ระบบประกันสังคม ระบบการให้ความช่วยเหลือสังคม เพื่อให้ครอบคลุมประชากรทุกวัยนั้น ภาครัฐต่างก็ประสบกับการมีภาระค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดสวัสดิการที่ควบคุมได้ยาก เนื่องจากสภาพแวดล้อม หรือปัจจัยต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น บางปัจจัยอยู่เหนือการควบคุม เช่น การเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การประสพภัยพิบัติทางธรรมชาติ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การดูแลสุขภาพให้มีความเป็นอยู่ที่ดี ยังคงเป็นหน้าที่ของรัฐมากกว่าภาคเอกชน ทำให้รัฐมีหน้าที่จัดระบบโครงสร้างสวัสดิการที่จะต้องคำนึงถึงความยั่งยืนและความมั่นคงให้แก่ประชาชน ซึ่งปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดความยั่งยืนของโครงสร้างระบบสวัสดิการของประเทศ ย่อมขึ้นอยู่กับภาระทางการคลังที่รัฐจะสามารถแบกรับ และสร้างความยั่งยืนของระบบสวัสดิการที่ดี ปัจจัยหนึ่งของการสร้างความยั่งยืน นอกเหนือจากการบริหารจัดการดูแลระบบสวัสดิการให้มีประสิทธิภาพ ก็คือ การพิจารณาจากภาระทางการคลังที่จะเกิดขึ้นแก่ประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม และในที่สุดก็จะส่งผลกระทบต่อระดับความเป็นอยู่ของประชาชนโดยรวม โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ที่จะต้องคำนึงถึงรายจ่ายเพื่อให้เพียงพอต่อการยังชีพต่อไป ดังนั้น ผู้เขียนจึงมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบสวัสดิการให้เข้าสู่ระบบประกันสังคมอย่างทั่วถึง ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม ด้วยเหตุผลที่ระบบประกันสังคม จะเป็นระบบที่ภาครัฐสร้างความมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบและจิตสำนึกในการพึ่งพาตนเองของประชาชนที่ได้รับการดูแล ให้ตระหนักถึงความจำเป็นของการสะสมเงินออมเพื่อความมั่นคงในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการมีรายได้เพียงพอกับการรักษาพยาบาล การมีเงินบำนาญไว้ใช้ในยามเกษียณอายุที่ไม่สามารถหาเลี้ยงตนเองได้ นอกจากนี้ ยังควรมุ่งเน้นให้เกิดการรวมกลุ่มในระดับชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งในกลุ่มให้สามารถดูแลสุขภาพสมาชิกในกลุ่มได้ในระดับพื้นฐาน ก็เป็นทิศทาง

² ที่มา : จากการคำนวณสถิติรายจ่ายรัฐบาลในหมวด Social Benefit เทียบกับรายจ่ายภาครัฐทั้งหมด และเทียบกับ GDP จากหนังสือ Government Finance Statistics Yearbook 2006

ที่รัฐควรให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญ เพราะนอกจากกลุ่มย่อยระดับชุมชนต่างเหล่านี้ เมื่อมีความเข้มแข็งสามารถช่วยเหลือตนเองและสมาชิกในกลุ่มได้อย่างมั่นคงแล้ว ก็จะเป็นแบบอย่างให้กับกลุ่มชุมชนใกล้เคียง ทำให้เกิดการแผ่ขยายของการสร้างสวัสดิการระดับชุมชน ซึ่งจะช่วยลดภาระของภาครัฐในด้านการจัดสวัสดิการในระบบบริการสังคม และระบบช่วยเหลือสังคมได้ในที่สุด

เมื่อพิจารณาจากระบบสวัสดิการที่มีอยู่ในประเทศไทย ก็พบว่า การกำหนดทิศทางการพัฒนาระบบสวัสดิการของประเทศให้เน้นการพัฒนาาระบบสวัสดิการทั้ง ๔ ระบบ ได้แก่ ระบบบริการสังคม ระบบประกันสังคม ระบบช่วยเหลือสังคม และระบบส่งเสริมสนับสนุนเพื่อสร้างความเข้มแข็งในสังคม โดยมีกรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มุ่งเน้นการพัฒนาทุนมนุษย์ นั้นก็มีความสอดคล้องกับความเห็นของผู้เขียน ที่ต้องการมุ่งเน้นให้ภาครัฐสร้างเสริมระบบการจัดสวัสดิการทางสังคมที่มีประสิทธิภาพ และมีความยั่งยืน ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับหลักความเท่าเทียมความเป็นธรรม ให้แก่คนในสังคม

กองทุนการออมแห่งชาติ

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้เขียนจึงเน้นเสนอแนะการปฏิรูประบบสวัสดิการที่เป็นแบบระบบประกันสังคม ซึ่งจะสร้างความรับผิดชอบ สร้างจิตสำนึกของการพึ่งตนเอง โดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วม และตระหนักถึงความสำคัญของการออม ซึ่งเมื่อพิจารณาระบบประกันสังคมที่มีอยู่ในปัจจุบัน (จากแผนภาพที่ ๑) ก็พบว่า ระบบประกันสังคมที่เกิดจากการจัดระบบให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการออมเพื่อความมั่นคงของการดำรงชีวิตนั้น ยังขาดความครอบคลุมถึงแรงงานนอกระบบ ซึ่งมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๖๖ ของจำนวนกำลังแรงงานทั้งหมดในประเทศ

กระทรวงการคลังได้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมระหว่างกลุ่มแรงงานนอกระบบและกลุ่มแรงงานในระบบ จึงได้ศึกษาและจัดทำโครงการกองทุนการออมแห่งชาติ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างระบบการออมเพื่อการชราภาพให้ครอบคลุมกลุ่มแรงงานนอกระบบ โดยได้ตระหนักถึงคุณลักษณะของแรงงานนอกระบบของประเทศ ที่ส่วนใหญ่ยังประกอบอาชีพเกษตรกร ในภาคการเกษตร นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มวิชาชีพอิสระกลุ่มอื่นๆ ที่มีรายรับไม่สม่ำเสมอด้วยเช่นกัน ดังนั้น ระบบการออมผ่านโครงการกองทุนการออมแห่งชาติ จึงเป็นระบบสมัครใจที่สมาชิกสามารถส่งเงินออมจำนวนขั้นต่ำตามที่กำหนดและรัฐจะสร้างแรงจูงใจโดยการสมทบให้ตามระบบ Defined Contribution รวมถึงการค้ำประกัน ผลตอบแทนจากการสะสมเงินเข้ากองทุนการออมแห่งชาติ โดยรัฐ ทั้งนี้ เพื่อสร้างระบบการออมเพื่อการชราภาพหรือเพื่อการเกษียณอายุที่จะครอบคลุมกลุ่มแรงงานนอกระบบเป็นหลัก นอกจากนี้ ยังเปิดกว้างสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามาออมกับกองทุนฯ ตั้งแต่วัยเยาว์ได้ด้วยเช่นกัน

การจัดทำโครงการกองทุนการออมแห่งชาติในปัจจุบันได้ดำเนินการผ่านร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีซึ่งได้มีมติเห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๒ ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจร่างของคณะกรรมการกฤษฎีกา และสามารถสรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติได้ดังนี้

ขอบเขตความครอบคลุม ครอบคลุมประชาชนสัญชาติไทย ที่มีอายุไม่เกิน ๖๐ ปี บริบูรณ์และ**ไม่เป็น**ผู้ได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมกรณีชราภาพตามกฎหมายอื่นที่มีการจ่ายสมทบของนายจ้างหรือรัฐบาลหรืออยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญภาครัฐ

การจ่ายเงินสะสมและสมทบเข้ากองทุน กำหนดการจ่ายเงินเข้ากองทุนจาก ๒ ฝ่าย คือ ผู้ออมจ่ายสะสม และรัฐจ่ายสมทบ โดยจะจ่ายเป็นรายเดือนหรือรายงวดก็ได้ ตามอัตรา ดังนี้

๑) ผู้ออมจ่ายสะสมขั้นต่ำเดือนละ ๑๐๐ บาท และจ่ายสะสมเพิ่มตามความสมัครใจ ได้อีกเดือนละ ๑๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท

๒) รัฐบาลจ่ายสมทบตามอายุของผู้ออม คือ

ผู้ออม อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี รัฐไม่จ่ายสมทบ

ผู้ออม อายุตั้งแต่ ๒๐ - ๓๐ ปี รัฐจ่ายสมทบเดือนละ ๕๐ บาท

ผู้ออม อายุมากกว่า ๓๐ - ๕๐ ปี รัฐจ่ายสมทบเดือนละ ๘๐ บาท

ผู้ออม อายุมากกว่า ๕๐ - ๖๐ ปี รัฐจ่ายสมทบเดือนละ ๑๐๐ บาท

ทั้งนี้ อัตราเงินสะสมและเงินสมทบ จะมีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพทางเศรษฐกิจด้วย

๓) ผู้ที่ทุพพลภาพ ไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และยังคงได้รับสิทธิบางส่วนจากการที่รัฐบาลจะจ่ายเงินสมทบกึ่งหนึ่งของกรณีปกติให้ และให้ยังคงสิทธิในการจ่ายเงินเข้ากองทุนเหมือนกรณีปกติทุกประการ ทั้งนี้ หากประสงค์จะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็สามารถทำได้ โดยรัฐบาลจะจ่ายสมทบให้เท่ากับอัตราที่จ่ายให้กับผู้ออมกรณีปกติ

การจ่ายเงินให้แก่สมาชิก

๑) กรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับบำนาญจากเงินสะสม เงินสมทบและผลประโยชน์จากเงินสะสม เงินสมทบ ไปตลอดอายุขัย และคืนเงินให้กับผู้มีสิทธิรับผลประโยชน์ หากเสียชีวิตก่อน ๘๐ ปี

๒) กรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ และไม่มีความสามารถในการจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน จะให้สิทธิสมาชิก ดังนี้

- ขอรับบำเหน็จไม่เกินจำนวนเงินสะสมและผลประโยชน์เงินสะสม ณ เวลาที่เกิดเหตุทุพพลภาพ โดยรัฐบาลจะสมทบต่อฝ่ายเดียวจำนวนกึ่งหนึ่งของกรณีปกติ เพื่อเป็นเงินสำหรับจ่ายบำนาญเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี

- ไม่ประสงค์รับบำเหน็จ ให้คงเงินในบัญชีสะสมไว้ โดยรัฐบาลจะสมทบต่อฝ่ายเดียวจำนวนกึ่งหนึ่งของกรณีปกติ เพื่อเป็นเงินสำหรับจ่ายบำนาญเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี

๓) กรณีที่สมาชิกมีอายุครบ ๕๐ ปีบริบูรณ์ และมีเหตุจำเป็นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด สมาชิกสามารถรับเงินจากกองทุนในอัตราไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสม

การคงเงินไว้ในกองทุน ให้สมาชิกคงเงินไว้ในกองทุน และคงการเป็นสมาชิกต่อไป โดยไม่ต้องจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน การคงเงินเกิดจาก ๒ กรณี คือ

๑) กรณีที่สมาชิกเปลี่ยนงาน ซึ่งทำให้สมาชิกได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมกรณีชราภาพตามกฎหมายอื่นที่มีการจ่ายสมทบเข้ากองทุนหรืออยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญภาครัฐ

๒) กรณีที่สมาชิกไม่มีเงินพดจ่ายขั้นต่ำ เดือนละ ๑๐๐ บาท

- **การรับประกันโดยรัฐ** ในกรณีที่กองทุนได้รับความเสียหายจากการบริหารเงินลงทุน หรือได้รับผลประโยชน์น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท ๑๒ เดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ ๕ แห่ง ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้กระทรวงการคลังดำเนินการจัดสรรเงินจากงบประมาณประจำปีเพื่อชดเชยให้แก่กองทุน

- **การบริหารจัดการกองทุน** บริหารกองทุนโดยคณะกรรมการกองทุน และมอบหมายให้บริษัทจัดการลงทุนบางรายที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนส่วนบุคคล ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ร่วมบริหาร

- **นโยบายการลงทุน** อย่างน้อยต้องกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖๐ ของเงินกองทุน โดยจัดให้มีแผนการลงทุน (Employee's choices) ที่กระจายความเสี่ยงให้แก่สมาชิกเลือกด้วย

- **ผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุน** กองทุนทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของกองทุนเอง หรืออาจว่าจ้างบุคคลอื่นกระทำการดังกล่าวก็ได้

- **ผู้รับฝากทรัพย์สิน** ให้มีผู้รับฝากทรัพย์สินที่ได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เพื่อทำหน้าที่ดูแลและเก็บรักษาหลักทรัพย์และทรัพย์สินอื่น ตรวจสอบทรัพย์สินสุทธิของกองทุนหรือผู้จัดการกองทุน ติดตามสิทธิในเงินปันผลและสิทธิอื่นใดที่ได้จากการถือหุ้นในบริษัทที่กองทุนไปลงทุนและรายงานผลการดำเนินการต่อกองทุน

บทสรุป

ระบบสวัสดิการของประเทศไทยในปัจจุบันนี้ เมื่อมองจากการแบ่งระบบสวัสดิการ ออกเป็น ๔ ระบบ พบว่า ระบบการบริการสังคม สามารถครอบคลุมประชากรส่วนใหญ่ของประเทศ โดยการให้บริการด้านการศึกษา การรักษาพยาบาล เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ค่าจัดการศพผู้สูงอายุ และ เบี้ยความพิการ ทุกด้านที่กล่าวถึงนั้น ครอบคลุมสภาพประชากรตั้งแต่วัยเยาว์ จนกระทั่งเสียชีวิต ได้ในระดับหนึ่ง ส่วนระบบการประกันสังคมและระบบการสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคมนั้น ซึ่งผู้เขียน มีความเห็นว่าเป็นระบบที่รัฐควรให้ความสำคัญเพื่อที่จะสามารถสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและความยั่งยืนทางการคลังได้อย่างควบคู่กัน สาเหตุที่ควรให้ความสำคัญในการจัดการและวางระบบ ให้มีประสิทธิภาพไม่น้อยกว่าระบบการให้บริการสังคม เนื่องจากระบบประกันสังคมและระบบ การสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคมเป็นระบบที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม การพึ่งพาตนเอง การสร้างจิตสำนึก ในการออมเพื่อตนเอง โดยที่ภาครัฐจะมีหน้าที่สนับสนุน สร้างเสริมระบบดังกล่าวให้มีความเท่าเทียม มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ เพื่อให้สังคมสามารถพึ่งพาตนเองจากการได้รับการสนับสนุนและความช่วยเหลือจากภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งระบบการบริการและช่วยเหลือสังคมก็จะเป็น ระบบที่มาเสริมและรองรับปัญหาที่เกิดจากความไม่เพียงพอของระบบประกันสังคมและระบบ สนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคม ซึ่งถือเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้กับกลุ่มผู้เดือดร้อน ณ เวลานั้น ดังนั้น ระบบการบริการและระบบการช่วยเหลือสังคมจึงเป็นระบบที่รองรับปัญหาจากปัจจัยภายนอก ที่ไม่สามารถควบคุมได้ ดังเช่น ค่าใช้จ่ายการรักษาพยาบาลของภาครัฐที่ขึ้นอยู่กับโครงสร้างประชากร

เป็นหลัก ซึ่งประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และแน่นอนว่าภาระทางการคลังของภาครัฐที่มีต่อระบบสวัสดิการรักษายาบาล และเบี้ยยังชีพคนชรา จะมีแนวโน้มที่สูงขึ้นตามอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรวัยชราอย่างก้าวกระโดดที่จะเกิดขึ้นในอีก ๑๐ ปีข้างหน้า

การปฏิรูประบบสวัสดิการของประเทศ จึงควรตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัยด้านภาระทางการคลัง และความยั่งยืน ความมีประสิทธิภาพของระบบประกันสังคม เป็นหลัก โดยภาครัฐมีหน้าที่ดูแลและสร้างความเท่าเทียมระบบการประกันสังคมให้เกิดขึ้น ทำให้การจัดตั้งโครงการกองทุนการออมแห่งชาติ เป็นโครงการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการสร้างความเท่าเทียมในสังคมของกลุ่มแรงงานนอกระบบที่มีจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมสร้างวินัยการออมให้แก่ประชาชนตั้งแต่วัยเยาว์ จากการสร้างแรงจูงใจของภาครัฐโดยการสมทบเงินตามช่วงอายุของผู้ออม กองทุนการออมแห่งชาติจึงเป็นโครงการที่เข้ามาแบ่งเบาภาระการดูแลประชากรผู้สูงอายุ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีจากรายได้บำนาญรายเดือนที่จะได้รับในอนาคต อย่างไรก็ตามระบบสวัสดิการแบบประกันสังคม ยังคงเป็นระบบที่ภาครัฐต้องใช้เงินงบประมาณเข้าไปมีส่วนร่วมในการดูแลบริหารจัดการด้วย ซึ่งหากพิจารณาระบบประกันสังคมของไทยในปัจจุบันแล้ว จะเห็นว่าขาดการดำเนินการไม่เป็นเอกภาพ ทำให้ขาดการดูแลระบบในภาพรวมที่จะสามารถกำกับดูแลกองทุนต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพและมีทิศทางการดำเนินการที่สอดคล้องกันและเกื้อหนุนกันอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น ระบบประกันสังคมของประเทศไทยที่ควรมีการปฏิรูป นอกเหนือจากการจัดตั้งโครงการกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มแรงงานนอกระบบที่ยังขาดการดูแลนั้น ก็ควรมีการพิจารณาถึงโครงสร้างการกำกับดูแลกองทุนต่างๆ ที่มีอยู่ทั้งหมดในระบบด้วย เพื่อความมีประสิทธิภาพและความยั่งยืนทางการคลังในอนาคต นอกจากนี้ รัฐยังต้องให้ความสำคัญกับระบบการสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคม โดยควรมีการปฏิรูปกรอบแนวคิดและวิธีการดำเนินการให้สามารถเข้าถึงกลุ่มสังคมที่เป็นกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแท้จริง เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนทางสังคมต่อไป

สวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ*

สำหรับแนวนโยบายการดำเนินการด้านประกันสังคม และการช่วยเหลือ
เกื้อกูลของภาคประชาชนสามารถจำแนกได้ ๒ รูปแบบ คือ

๑) การประกันสังคม เป็นการจัดสวัสดิการสังคมโดยภาครัฐ เพื่อคุ้มครอง
ป้องกันประชาชนที่มีรายได้หากเกิดกรณีที่ต้องสูญเสียรายได้ทั้งหมด หรือบางส่วน หรือมีรายได้
ไม่เพียงพอต่อการเลี้ยงชีพ ให้มีหลักประกันที่จะช่วยลดผลกระทบจากการสูญเสียดังกล่าวให้
สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ตามสมควร โดยครอบคลุมทั้งกลุ่มผู้ใช้แรงงานกลุ่มข้าราชการ และ
ประชาชนทั่วไป ได้แก่

๑.๑ กลุ่มผู้ใช้แรงงาน มีสิทธิได้รับการคุ้มครอง ดังนี้

กองทุนประกันสังคม เป็นรูปแบบการประกันสังคมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง
หลักประกันและความมั่นคงในการดำรงชีวิตให้แก่สมาชิกผู้ทำงานในภาคเศรษฐกิจในระบบโดย
เก็บเงินสมทบจากฝ่ายรัฐบาล นายจ้างลูกจ้าง ฝ่ายละเท่าๆ กัน ในอัตราร้อยละ ๕ ของผู้มีเงินได้
แต่ไม่เกิน ๑.๕ หมื่นบาทต่อเดือน สิทธิประโยชน์แห่งการคุ้มครอง จะครอบคลุมสมาชิกในกรณี
เจ็บป่วย คลอดบุตรทุพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพและว่างงาน โดยกองทุน
ประกันสังคมนี้พยายามขยายการครอบคลุมโดยจะเปิดโอกาสให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบ
ประกันสังคมได้ อย่างไรก็ตามยังคงมีประเด็นปัญหาในเรื่องของการสมทบเงินเข้ากองทุน และ
สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับจากการคุ้มครอง

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่ลูกจ้างและ
ครอบครัวในกรณีลูกจ้างเสียชีวิต ลาออกจากงาน เกษียณอายุการทำงาน หรือลาออกจาก
กองทุน ครอบคลุมผู้ที่ทำงานในบริษัทเอกชนพนักงานรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างประจำส่วน
ราชการ โดยนายจ้างและลูกจ้างจะจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนร้อยละ ๒-๑๕ ของค่าจ้างรายเดือน

๑.๒ กลุ่มข้าราชการและลูกจ้างประจำในหน่วยงานของรัฐ มีสิทธิได้รับ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นการออมภาคบังคับสำหรับกลุ่ม
ข้าราชการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.๒๕๓๙
เพื่อสร้างหลักประกันให้แก่กลุ่มข้าราชการเมื่อออกจากราชการ โดยข้าราชการและรัฐบาล
สมทบเงินฝ่ายละร้อยละ ๓ ของเงินเดือน ผลประโยชน์ที่สมาชิกได้รับขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่
สมาชิกจ่ายเข้ากองทุน และผลประโยชน์ที่เกิดจากการนำเงินของกองทุนไปลงทุน
เมื่อเกษียณอายุมีสิทธิเลือกรับเงินบำเหน็จหรือเงินบำนาญโดยได้รับเงินบำนาญไม่เกินร้อยละ
๗๐ ของเงินเดือนเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้าย

* ที่มา: หนังสือพิมพ์โพสต์ทูเดย์ คอลัมน์: ๑๐๐ ปี ปรีดีเปรม รศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม
๒๕๕๓

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพสำหรับลูกจ้างประจำของส่วนราชการซึ่งจดทะเบียนแล้ว (กสจ.) เป็นสวัสดิการสำหรับลูกจ้างประจำภาครัฐ โดยสมาชิกและรัฐต้องส่งเงินเข้ากองทุน ร้อยละ ๓ ของเงินเดือน และผลประโยชน์ที่ได้รับคือ เงินบำเหน็จลูกจ้าง และเงินที่สมาชิก ส่งสมทบเข้ากองทุนและผลประโยชน์อันเกิดจากการนำเงินไปลงทุน

๑.๓ ประชาชนทั่วไปไปกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) เป็นกองทุนเพื่อการออมแบบสมัครใจสำหรับประชาชนทั่วไป โดยมีเงื่อนไขต้องลงทุนอย่างน้อย ๕ ปีติดต่อกัน และถือหน่วยลงทุนจนอายุครบ ๕๕ ปี โดยต้องซื้อหน่วยลงทุนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓ ของเงินที่ได้รับในแต่ละปี หรือไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาท ผู้ลงทุนจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้เท่าที่จ่ายจริง แต่ไม่เกินปีละ ๕ แสนบาท

กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เป็นกองทุนเพื่อการออมแบบสมัครใจ สำหรับผู้ที่ยังมิได้รับความคุ้มครองและหลักประกันทางสังคมกรณีชราภาพตามกฎหมายอื่นที่มีการจ่ายสมทบของนายจ้างหรือรัฐบาล หรืออยู่ในระบบบำเหน็จบำนาญภาครัฐ จัดตั้งโดยกระทรวงการคลัง ครอบคลุมประชาชนสัญชาติไทยที่มีอายุไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ โดยกำหนดการจ่ายเงินเข้ากองทุนจาก ๒ ฝ่ายคือผู้ออม และภาครัฐ ทั้งนี้การดำเนินงานจัดตั้งกองทุนการออมชราภาพ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ ต.ค. ๒๕๕๒ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการพิจารณาร่างกฎหมายในรัฐสภา

๒) การช่วยเหลือเกื้อกูลของภาคประชาชน เป็นการจัดสวัสดิการสังคมโดยภาคประชาชน ปัจเจกชน ภาคธุรกิจ และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร เช่น สวัสดิการชุมชน กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ กลุ่มอาชีพ การซื้อประกันภัยรูปแบบต่างๆ ระบบสวัสดิการที่รัฐไม่สามารถจัดให้ได้

จากผลการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อกำหนดกรอบทิศทางการจัดสวัสดิการสังคมในช่วงแผนฯ ๑๑ ได้ชี้ให้เห็นถึงประเด็นท้าทาย ได้แก่

- การจัดสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุยังเป็นการสงเคราะห์มากกว่าหลักการพึ่งตนเองอย่างมีศักดิ์ศรี
- ระบบประกันทางรายได้ยามสูงอายุในปัจจุบันยังไม่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มโดยเฉพาะกลุ่มแรงงานภาคนอกระบบ
- การขาดบูรณาการของการดำเนินงานสวัสดิการสังคม ตั้งแต่ระดับรัฐ ชุมชน ครอบครัว โดยเฉพาะในกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้
- ความยั่งยืนของระบบสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุ โดยเฉพาะด้านการรักษาพยาบาลซึ่งจะยังมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นเป็นลำดับตามการเพิ่มขึ้นของประชากรสูงอายุ และแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของการเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังต่างๆ

ระบบสวัสดิการสังคม จึงเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งในสังคมสูงวัย ภายใต้ทรัพยากรอันจำกัดของประเทศการมีนโยบายในลักษณะของการสงเคราะห์และจ่ายเงินสมทบโดยรัฐนั้น อาจส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนของระบบสวัสดิการได้ การดึงให้ภาคส่วนอื่นๆ ทั้งภาคเอกชน และประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิดร่วมทำเป็นเรื่องสำคัญ นอกจากนี้การส่งเสริมการออมให้ประชาชนแต่ละคนมีส่วนเตรียมการเพื่อยามสูงอายุเป็นเรื่องที่ต้องเร่งดำเนินการ

สวัสดิการสังคมสำหรับคนไทย*

สำหรับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต คือสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก เนื่องจากว่าคนในปัจจุบันมีลูกน้อยลง และความก้าวหน้าทางการแพทย์ทำให้คนอายุยืนยาวขึ้น ผลจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและพัฒนาการทางการแพทย์นี้ทำให้จำนวนเด็กลดลง ขณะที่จำนวนผู้สูงอายุมากขึ้น

แม้ว่าปัจจุบันนี้ประเทศไทยจะยังคงมีจำนวนเด็กและเยาวชนที่อายุ ๐-๑๙ ปีมากกว่าผู้สูงอายุที่อายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป แต่ทว่าช่วงเวลาไม่ถึง ๓ ทศวรรษข้างหน้าหรือในปี ๒๕๘๐ จะเป็นปีที่จำนวนเด็กและเยาวชนมีเท่ากับจำนวนผู้สูงอายุ และหลังจากปี ๒๕๘๐ เป็นต้นไปไทยจะมีจำนวนผู้สูงอายุมากกว่าจำนวนเด็กและเยาวชนโดยคาดการณ์ว่าประมาณปี ๒๕๙๐ ทุกๆ บ้านที่มีคน ๔ คน จะต้องเป็นผู้สูงอายุ ๑ คน ต่างจากปัจจุบันที่มีผู้สูงอายุแค่ ๑ คนในทุกๆ บ้านที่มีคน ๑๐ คน

ทั้งนี้ จำนวนผู้สูงอายุที่ทวีขึ้นมากในอนาคตเหล่านั้นจะต้องดำรงชีวิตที่ยากลำบากมากขึ้น เพราะนอกจากธรรมชาติของความชราจะทำให้ทำทุกอย่างเชื่องช้าลงปวดเมื่อย เจ็บป่วยง่ายด้วยโรคร้ายแรงต่างๆ และอื่นๆ อีกสารพัดแล้ว ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังมีรายได้น้อยลงหรือไม่มีเลยเพราะทำงานได้น้อยลงหรือทำงานไม่ได้เลย จนกระทั่งอาจทำให้ผู้สูงอายุตกอยู่ในภาวะความยากลำบาก หรือยากจน หรือมีเงินไม่พอใช้จ่ายได้เพราะในปัจจุบันประเทศไทยก็มีผู้สูงอายุประมาณร้อยละ ๑๒ ที่มีเงินไม่พอใช้จ่ายแล้ว

ดังนั้นถ้าสัดส่วนผู้สูงอายุยากลำบากไม่เพิ่มขึ้นไปอีกก็จะทำให้ในปี ๒๕๙๐ มีผู้สูงอายุประมาณ ๒ ล้านคนหรือเทียบเท่ากับจำนวนประชากรในจังหวัดขอนแก่นที่จะมีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย

อนาคตของประเทศไทยที่มีผู้สูงอายุจำนวนมากมหาศาลต้องอยู่อย่างอดๆ อยากๆ จะเศร้าสลดแค่ไหนถึงแม้ว่าในการเป็นผู้สูงวัยจะยังคงมีสิ่งดีงามอื่นๆ ตามมามากมายก็ตาม เช่น การมีประสบการณ์ในการทำสวนทำนาที่ผู้สูงอายุได้สั่งสมเรียนรู้มามากกว่าลูกหลานหรือการมีบารมีที่เกิดจากสั่งสมความดีมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง เพราะมีแต่ผู้สูงอายุเท่านั้นที่มีบารมี ไม่มีกรณีที่เกิด ๑๐ ปีจะมีบารมีได้ ไม่เท่านั้นผู้สูงอายุยังมีเวลามากขึ้นจนสามารถใช้เวลากับลูกหลานได้มากขึ้นด้วย

* ที่มา: ดร.วรวรรณ ชาญด้วยวิทย์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน
คอลัมน์: เวทีนโยบายสาธารณะ: สวัสดิการสังคมสำหรับคนไทย

แต่การมีเวลาอยู่ด้วยกันมากขึ้นก็ไม่ได้หมายความว่าผู้สูงวัยจะหวังพึ่งลูกหลานได้เหมือนสมัยอดีตที่ยังอยู่รวมกันเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ ทุกคนช่วยกันทำงานในสวนในไรในนา และลูกหลานไม่ไปไหนถ้าครอบครัวมีที่ดินมากพอให้แบ่งกันทำ เพราะว่าปัจจุบันนี้คนไทยเรียนหนังสือเพื่อทำงานในตึกติดแอร์ ไม่ได้อยู่เป็นครอบครัวขนาดใหญ่ และลูกหลานที่ทำงานในอนาคตก็ต้องปากกัดตีนถีบ เจอวิกฤตเศรษฐกิจก็ตกงานกันได้ง่ายๆ ด้วย ดังนั้นจึงมีคำถามว่า ถ้าผู้สูงอายุเห็นลูกหลานลำบากยังหวังจะไปพึ่งอีกหรือไม่

หากคำตอบคือไม่ ทุกคนก็ต้องเตรียมตัวและพึ่งพาตนเองให้มากขึ้น โดยเข้าเป็นสมาชิกของระบบบำนาญที่สร้างความมั่นคงทางรายได้ให้ในยามชราภาพ จะได้ไม่เป็นภาระครอบครัวหรือสังคมจนเกินไป

ทั้งนี้ ในเบื้องต้นต้องออกแบบระบบสวัสดิการให้เหมาะสมสอดคล้องกับช่วงอายุของประชากรไทย เพราะตอนเป็นเด็ก คนเราต้องการสวัสดิการอย่างหนึ่ง ตอนทำงานก็ต้องการสวัสดิการที่ต่างไปจากเด็ก ตอนสูงวัยก็ต้องการสวัสดิการที่ต่างออกไปอีก ในช่วงวัยเด็กจำเป็นต้องไปโรงเรียน ได้รับการอบรมด้านความรู้และจริยธรรม ได้รับอาหารและการดูแลสุขภาพเพื่อการเติบโตสมบูรณ์สมวัย โดยเด็กจะได้รับการคุ้มครองโดยกฎหมายว่าไม่ต้องทำงาน และในขณะเดียวกันนั้นประเทศไทยก็ยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดอายุเกษียณสำหรับประชาชนทั่วไป เพราะไม่มีระบบบำนาญสำหรับประชาชน มีแต่ระบบบำนาญสำหรับข้าราชการ ดังนั้นปัจจุบันประเทศไทยจึงมีแต่กฎหมายที่กำหนดอายุเกษียณสำหรับข้าราชการเท่านั้น

เหตุปัจจัยเช่นนี้ทำให้ระบบการเกษียณอายุของไทยยังคงมีความเหลื่อมล้ำ จึงควรแก้ไขโดยการสร้างระบบบำนาญที่มีความเป็นธรรมสำหรับทุกคน โดยต้องเป็นระบบบำนาญที่ให้โอกาสคนไทยทุกคนมีบำนาญและให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเตรียมตัวด้วย ไม่ใช่การสงเคราะห์ที่หวังพึ่งรัฐอย่างเดียว

โดยระบบบำนาญที่ประเทศไทยจำเป็นต้องมีคือระบบบำนาญพื้นฐานที่สร้างความมั่นใจให้แก่ประชากรไทย 'ทุกคน'ว่าจะไม่แก่ชราอย่างอดอยาก ลำบากยากแค้นแสนเข็ญขาดแม้กระทั่งอาหารในการดำรงชีพเพราะการปล่อยให้ผู้สูงอายุอดอยากยากแค้นเป็นการทำลายวัฒนธรรมของความเป็นคนเอื้ออาทรและการให้ความเคารพนับถือผู้สูงอายุที่สั่งสมสืบทอดมายาวนานของประเทศไทยเรา

ที่สำคัญ “คนไทยทุกคนที่ยังเข้าไม่ถึงหลักประกันด้านรายได้ที่จัดให้โดยรัฐ” ควรจะมีสิทธิในบำนาญพื้นฐานจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีเงื่อนไข ไม่ว่าจะเป็นชาวสวนชาวไร่ชาวนาก็ควรมีสิทธิในบำนาญพื้นฐานเท่าๆ กับลูกจ้างและคนงานรับจ้างที่ควรมีสิทธิในบำนาญพื้นฐาน รวมถึงคนทำงานทุกประเภทที่ลาออกจากงานก่อนมีสิทธิได้รับบำนาญที่รัฐจัดให้ก็ควรมีสิทธิในบำนาญพื้นฐานนี้เช่นเดียวกัน ซึ่งบำนาญพื้นฐานต้องเป็นเงินที่ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท/เดือน โดยเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพต้องปรับให้เป็นสิทธิตามกฎหมายบำนาญ และเรียกว่าเป็นบำนาญพื้นฐาน ไม่ใช่การสงเคราะห์

ทั้งนี้ ลำพังบำนาญพื้นฐาน ๕๐๐ บาท อาจจะพอแค่ซื้ออาหารรับประทานประทังชีวิตเท่านั้น ทว่าถ้าจะให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่สุขสบายขึ้นจำเป็นจะต้องมีบำนาญมากกว่านั้น ดังนั้น คนที่มีรายได้ควรจะเริ่มต้นออมเสียแต่เนิ่นๆ ตอนเกษียณอายุจะได้มีเงินใช้มากกว่า ๕๐๐ บาท/เดือน โดยรัฐจะต้องสร้างมาตรการที่ทำให้คนออมมีความมั่นใจว่าเงินจะอยู่ครบด้วยการออกกฎหมายกองทุนการออมแห่งชาติสำหรับประชาชนทุกคน โดยกำหนดให้ทุกคนมีสิทธิออม วิธีการออมสะดวกสบาย ง่าย ไม่เป็นภาระ มีมากออมมาก มีน้อยออมน้อย โดยรัฐจะต้องช่วยออมเหมือนๆ กันทุกคน

กรณีกลุ่มชาวนาอาจรวมตัวกันตั้งเป็นกองทุนชาวนา แล้วออมรวมกัน ส่งเงินให้กองทุนการออมแห่งชาติบริหารจัดการ กลุ่มคนขับรถแท็กซี่ก็อาจรวมตัวกันตั้งเป็นกองทุนคนขับรถแท็กซี่ แล้วออมรวมกัน ส่งเงินให้กองทุนการออมแห่งชาติบริหารจัดการ เช่นเดียวกันกับกลุ่มรับงานไปทำที่บ้านและกลุ่มพนักงานบริการก็รวมตัวกันได้ โดยใครที่ไม่มีกลุ่มก็สามารถออมโดยตรงกับกองทุนการออมแห่งชาติได้

การสร้างสรรคระบบบำนาญที่เปรียบเสมือนตาข่ายรองรับไม่ให้พลัดตกหุบเหวแห่งความแร้นแค้นขณะเดียวกันก็สามารถลดทอนความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมเท่าเทียมในยามแก่เฒ่าขึ้นในสังคมไทยได้นั้น ภาครัฐจะต้องออกกฎหมายกองทุนการออมแห่งชาติให้มีบำนาญพื้นฐานสำหรับคนไทยทุกคนที่ยังเข้าไม่ถึงบำนาญที่รัฐจัดให้ โดยให้ความมั่นใจว่ากองทุนการออมแห่งชาติจะมีการบริหารจัดการที่ดี ให้ความมั่นใจกับผู้ออมว่าเงินออมจะไม่หายไปไหน โดยที่รัฐช่วยประชาชนออมตามความเหมาะสม

กรณีที่กลุ่มอาชีพต่างๆ ต้องการรวมตัวกันออมก็ควรอนุญาต แต่เงินต้องได้รับการบริหารจัดการโดยกองทุนการออมแห่งชาติ เช่นเดียวกันกับชุมชนที่ต้องการออมผ่านกองทุนสวัสดิการชุมชน ก็ควรอนุญาตแต่ต้องมาตกลงกติกากับรัฐเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของคนในชุมชนว่าจะได้รับบำนาญแน่นอน ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ

เหนืออื่นใดรัฐต้องตระหนักถึงความจำเป็นเร่งด่วนของระบบบำนาญนี้แล้วเดินหน้าขับเคลื่อนด้วยความมั่นใจเพื่อตอบโจทย์สังคมสูงอายุได้อย่างมีศักยภาพและทันทั่วทั้ง

กองทุนการออมแห่งชาติ ประเดิมใช้งบ ๒ หมื่นล้านดันแรงงานนอกระบบ *

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยถึงการดำเนินการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนของรัฐสภา คาดประกาศใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ ตั้งเป้าหมายคนเข้ากองทุน ๒๐% ของแรงงานนอกระบบเป็นภาระงบประมาณ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท ต่อแรงงานที่เข้ากองทุนการออมแห่งชาติ ๑๐% หรือ ๒.๔ ล้านคนต่อปี

นายนิริศ ชัยสูตร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเปิดเผยถึงความคืบหน้าการดำเนินโครงการกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ว่าขณะนี้โครงการดังกล่าวถือว่าได้เริ่มเดินหน้าอย่างเป็นรูปธรรมแล้วโดยได้มีการประชุมครั้งที่ ๑ ของคณะกรรมการเตรียมการบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ซึ่งปัจจุบันสถานะของกองทุนอยู่ในขั้นตอนของการพิจารณาของรัฐสภาโดยคาดว่าจะแล้วเสร็จและสามารถประกาศเป็นพระราชบัญญัติได้ประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๕๔

ตามหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ จะต้องจัดตั้งหลังพระราชบัญญัติบังคับใช้แล้วภายในระยะเวลา ๓๖๐ วันดังนั้นจะต้องหาผู้อำนวยการกองทุนให้ได้ภายใน ๑๘๐ วัน ซึ่ง ณ ตอนนี้อยู่ในกระบวนการคัดเลือก โดยนายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมการอย่างเป็นทางการเรียบร้อยแล้ว

ทั้งนี้ สำหรับคณะกรรมการเตรียมการที่ได้มีการแต่งตั้งขึ้นดังกล่าวนี้จะมีนายอารีพงศ์ ภู่ชอุ่ม เป็นประธานคณะทำงาน ซึ่งจากที่ได้เริ่มประชุมที่ประชุมได้มีการแบ่งแยกการเตรียมการออกเป็น ๕ เรื่องประกอบไปด้วย

(๑) การเตรียมการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติซึ่งก็จะมีประเด็นเรื่องของการจัดทำรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนการออมแห่งชาติรวมถึงการยกกร่างกรอบการดำเนินการและหลักเกณฑ์การแต่งตั้งเลขาธิการ คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติภายใน ๑๘๐ วันนับจากวันที่พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติมีผลใช้บังคับ (มาตรา ๖๗)

ส่วนการยกกร่างกรอบการดำเนินงานและหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกกรรมการ เป็นสมาชิกต้องแล้วเสร็จภายใน ๓๖๐ วันนับแต่วันที่หมวด ๓ ของ พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติมีผลบังคับใช้เพื่อให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดออกแบบระบบข้อมูลในการดำเนินงานและวิธีการเชื่อมโยงข้อมูลการดำเนินงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๒) การยกกร่างอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องภายใต้ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับร่างกฎกระทรวงตามหมวด ๓ สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิกจำนวน ๙ ฉบับ อาทิ กฎกระทรวงมาตรา ๓๐ เรื่องการกำหนดระบบบำนาญอื่น,

* ที่มา: หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ฉบับวันที่ ๒๐ ธ.ค. ๒๕๕๓

มาตรา ๓๑-๓๒ กำหนดเพดานเงินสะสมเข้ากองทุนและเงินสมทบ, มาตรา๓๔-๓๕ การคำนวณเงินบำนาญและกำหนดจำนวนเงินดำรงชีพ หรือมาตรา ๔๓ เรื่องการจัดการเงินกองทุน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังจะต้องมีการร่างประกาศกระทรวงการคลังอีกจำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่

๒.๑.๑ ประกาศกระทรวงการคลังเรื่องกำหนดที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของกองทุนการออมแห่งชาติ (มาตรา ๘)

๒.๑.๒ ในเรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกกรรมการสมาชิก (มาตรา ๑๒) และ

๒.๑.๓ ประกาศกระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์การรายงานการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรี (มาตรา ๒๕)

ประกาศว่าด้วยการร่างหลักเกณฑ์คณะกรรมการ ๓ ฉบับประกอบไปด้วย

๒.๑.๑ ประกาศคณะกรรมการเรื่องการกำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน (มาตรา ๑๐)

๒.๑.๒ เรื่องการสมัครเป็นสมาชิกและการจ่ายเงินสะสม (มาตรา ๓๑) และ

๒.๑.๓ เรื่องการกำหนด แบบบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๖๐) และ

(๓) การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และสร้างความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวกับกองทุนตามร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

สำหรับขนาดของกองทุนที่ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังมองไว้ใน การที่จะดำเนินการนั้น น่าจะอยู่ที่ ๑๐% ของประชาชนประมาณ ๒๔ ล้านรายหรือประมาณ ๒.๔ ล้านคน ที่อยู่นอกระบบได้เข้ามาสู่กองทุนแต่ปลัดคลังตั้งใจว่าจะมีผู้เข้ามาที่กองทุน ๒๐% (๔.๘ ล้านคน) เพราะฉะนั้นก็คาดว่าน่าจะมีแรงงานนอกระบบเข้ามาสู่กองทุนประมาณ ๑๐ - ๒๐% แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ก็จะต้องขึ้นอยู่กับที่ตั้งงบประมาณด้วย

โดยหากมีผู้เข้ามาอยู่ในกองทุนประมาณ ๑๐% คาดต้องใช้เงินงบประมาณ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ซึ่งเป็นเงินสมทบที่รัฐจะต้องสนับสนุนอย่างไรก็ตามการสมทบของรัฐจะเป็นเท่าไรนั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับอายุของแต่ละบุคคลที่เข้าร่วมโดยวงเงินสมทบเริ่มต้นจะอยู่ที่ ๕๐ บาท และสูงสุดไม่เกิน ๖๐๐ บาทต่อคนต่อปี

อนึ่ง กองทุนการออมแห่งชาติถือเป็นการสร้างหลักประกันให้กับแรงงานนอกระบบซึ่งจะสานต่อโครงการประชารัฐวิวัฒน์ของรัฐบาลชุดนี้ที่ประกอบด้วย ๕ ข้อใหญ่ คือ

๑. การกระจายที่ดินทำกินและโฉนดที่ดิน

๒. การลดภาระภาษีครองชีพให้ผู้มีรายได้น้อย

๓. ขยายระบบสวัสดิการเพื่อแรงงานนอกระบบ เช่นการตั้งสถาบันการเงินรัฐเข้ามาสนับสนุนเงินกู้ต่อรายไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท หรือให้วินมอเตอร์ไซค์สามารถกู้เงินเพื่อซื้อรถมอเตอร์ไซค์โดยไม่ต้องไปเช่ารถ แต่อาจให้ผ่อนวันละ ๔๐๐ บาทเป็นต้น โดยระยะแรก ๖ - ๑๒ เดือน รัฐตั้งเป้าไว้ที่ ๒,๐๐๐ คัน

(๔) การต่อต้านการทุจริตและคอร์รัปชันและ

(๕) ดูแลความปลอดภัยในอาชีพและทรัพย์สิน

นโยบายการคลังมุ่งเน้นลด"ความเหลื่อมล้ำ"ผ่านระบบกลไกภาษี เพิ่มรายได้เสริมสร้างการออม*

ทุกภาคส่วนในสังคมกำลังหันมาให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติของสังคม ทั้งด้านรายได้ การศึกษา สาธารณสุข และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน การเข้าถึงบริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐาน ผ่านการปฏิรูปประเทศไทย อีกทั้งยังเป็นแนวทางหนึ่งในการลดความขัดแย้ง ความแตกแยกในสังคมไทยด้วย ซึ่งความเหลื่อมล้ำที่เห็นและมีตัววัดที่ชัดเจนก็เห็นจะเป็นความเหลื่อมล้ำทางรายได้

เพราะในช่วง ๒๕ ปีที่ผ่านมา แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะเติบโตอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ดีขึ้น ทำให้จำนวนคนจนลดลงทั่วประเทศเหลือไม่ถึง ๙% ของประชากรในปัจจุบัน จากที่เคยสูงถึง ๔๕% เมื่อ ๒๕ ปีก่อน แต่ประเทศไทยยังมีปัญหาเชิงสังคมที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างคนจนกับคนรวย คนเมืองกับคนชนบท

นายสาธิต รังคสิริ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ระบุว่า จากข้อมูลสถิติปัจจุบันพบว่าช่องว่างความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ๒๐% ที่มีรายได้สูงสุดกับประชากร ๒๐% ที่มีรายได้ต่ำสุดมีความห่างกันถึง ๑๒ เท่า ซึ่งไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นเมื่อเทียบกับ ๒๕ ปีก่อน จึงไม่แปลกที่ผลการจัดอันดับการกระจายรายได้ของประเทศไทยในอันดับโลกรั้งทำอยู่ในอันดับที่ ๕๐ ของโลก ที่สำคัญยังสะท้อนได้ชัดเจนจากจำนวนผู้เสียภาษีของประเทศ โดยเฉพาะภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากประชากร ๖๔ ล้านคนนั้น มีผู้ที่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีเพียง ๙-๑๐ ล้านคน และในจำนวนนี้มีผู้ที่จ่ายเงินภาษีจริงเพียง ๒.๓ ล้านคนเท่านั้น เพราะจากมาตรการลดหย่อนต่างๆ ทำให้คนส่วนใหญ่ไม่ต้องมีภาระภาษี และคนกลุ่มนี้เองที่มีภาระต้องจ่ายภาษีเลี้ยงคนทั้งประเทศ

นอกจากนี้ หากพิจารณาในรายละเอียดของจำนวนผู้เสียภาษี จะพบว่า มีผู้เสียภาษีในอัตราสูงสุดที่ ๓๗% เพียง ๖ หมื่นราย และคิดเป็นเม็ดเงินจ่ายภาษีถึง ๕๐% ของภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และในจำนวนคน ๖ หมื่นคนที่เสียภาษีในอัตราสูงสุดนี้ พบว่า มีผู้ที่มีเงินได้สูงกว่า ๑๐ ล้านบาท จำนวน ๒,๔๐๐ คน และมีสัดส่วนการเสียภาษีสูงถึง ๓๔% ซึ่งสะท้อนว่าประเทศไทยมีการกระจุกตัวของรายได้ในกลุ่มคนรวยเพียงไม่กี่คน ทั้งนี้ หากดูในแง่รายได้ คนรวยที่สุด ๒๐% ข้างบนของคนทั้งประเทศมีเม็ดเงินรายได้รวมกันถึง ๕๔% ของรายได้ของประเทศ ขณะที่คนจนที่สุด ๒๐% สุดท้ายของประเทศ มีรายได้รวมกันเพียง ๔.๘% ของรายได้รวม

กระทรวงการคลังก็มีความเป็นห่วงในปัญหาดังกล่าว จึงได้พยายามนำเสนอการดำเนินนโยบายสำคัญที่อยู่ในความรับผิดชอบ นอกจากการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย การสนับสนุนการกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และดำเนินการผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐเพื่อใช้เป็นกลไกสร้างความเป็นธรรมและช่วยเหลือ

* ที่มา: สืบค้นจากเว็บไซต์ <http://www.komchadluek.net> หนังสือพิมพ์คมชัดลึก เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๓

ผู้ด้อยโอกาส โดยอาศัยเครื่องมือทางเศรษฐกิจเพื่อกระจายทรัพยากรจากผู้มีรายได้สูงไปสู่ผู้มีรายได้น้อยและยังเป็นการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมในระยะยาว ซึ่งจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำและปัญหาความขัดแย้งทางสังคมได้ในที่สุด

แนวทางการพัฒนาระบบสวัสดิการสังคม

ข้อเท็จจริง ขณะนี้ถึงเวลาเหมาะสมที่จะมีการดำเนินการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการคลังเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม หลังจากที่ไทยมีการปฏิรูปครั้งสุดท้ายเมื่อปี ๒๕๓๕ หากจะก้าวไปสู่การเป็นรัฐสวัสดิการให้ได้ภายในปี ๒๕๖๐ จะต้องเริ่มต้นจากการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมก่อน และสิ่งที่กระทรวงการคลังกำลังผลักดันเครื่องมือสำคัญคือการปรับโครงสร้างภาษีที่มีอยู่เดิมให้มีความเป็นธรรมมากขึ้น ทั้งภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีสรรพสามิตและภาษีศุลกากร รวมไปถึงการเสนอภาษีประเภทใหม่ๆ เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ที่จะนำมาใช้แทนภาษีโรงเรือนและภาษีบำรุงท้องที่ เพื่อให้การจัดเก็บมีประสิทธิภาพ มีความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีทุกรายและลดภาระงบประมาณส่วนกลางลง รวมไปถึงภาษีสิ่งแวดล้อมที่จะผลักดันตามออกมา

อีกทั้งกระทรวงการคลังพร้อมสนับสนุนรัฐบาลในการจัดระบบสวัสดิการให้ประชาชนผ่านมาตรการและนโยบายต่างๆ หลังจากทีคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติมีมติเมื่อต้นปีนี้ กำหนดให้ "สังคมสวัสดิการ" เป็นวาระแห่งชาติและ ใน ๔ ระบบ คือ

๑. ระบบบริการสังคม ซึ่งเป็นสิ่งที่ประชาชนได้รับเท่าเทียมกันหรือเสียค่าใช้จ่ายราคาถูก เช่น โครงการเรียนฟรี ๑๕ ปี เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยความพิการ และกองทุนหลักประกันสุขภาพ ซึ่งครอบคลุมประชาชนกว่า ๔๘ ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นผู้อยู่นอกระบบแรงงานและเป็นกลุ่มแรงงานนอกระบบ

๒. ระบบประกันสังคม ถือเป็นบริการที่ผู้รับมีส่วนร่วม เช่น การซื้อประกัน การสมทบเงินเข้ากองทุนผ่านกองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุน กบข. กองทุนเงินทดแทน กลุ่มนี้จะครอบคลุมประชากรที่เป็นแรงงานในระบบ ๙.๔ ล้านคน และข้าราชการ พนักงานของรัฐและครูเอกชนอีกจำนวน ๒.๗๒ ล้านคน และกองทุนสวัสดิการชุมชน ๖.๖ ล้านคน ประกันภัยเอกชนอีก ๑๐ ล้านกรมธรรม์

๓. ระบบการช่วยเหลือทางสังคม จะเป็นการตรวจสอบคุณสมบัติก่อนให้การช่วยเหลือ เช่น กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) เป็นต้น และ

๔. การสนับสนุนหุ้นส่วนทางสังคมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคส่วนต่างๆ

"แม้ไทยจะยังไม่พร้อมจะเป็นรัฐสวัสดิการในตอนี้ เพราะเรายังเก็บภาษีได้เพียง ๒๐% ของจีดีพี แต่ไทยก็สามารถเดินหน้าในรูปของสังคมสวัสดิการ โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสและมีรายได้น้อยได้ เช่น การผลักดันให้มีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ หรือ กอช. ที่อยู่ระหว่างพิจารณาร่างกฎหมายและน่าจะได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลให้ออกมาบังคับใช้โดยเร็ว จะทำให้แรงงานนอกระบบจำนวน ๒๖ ล้านคนมีการออมเงินไว้ใช้ยามชราเหมือนแรงงานในระบบ ซึ่งก็จะเป็นแนวทางหนึ่งในการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมลงได้"

นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ โฆษกกระทรวงการคลัง กล่าวว่า หลังจากที่กระทรวงการคลังระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องแล้วก็จะรวบรวมข้อมูลมาปรับใช้กับการดำเนินนโยบายต่างๆ เพื่อเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังต่อไป ซึ่งกลไกทางเศรษฐกิจและการคลังที่ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมดังกล่าวเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ในอนาคตอาจจะต้องมีเครื่องมืออื่นๆ ตามมา หากจะให้ไทยไปสู่เป้าหมายลดสัดส่วนคนจนเหลือไม่เกิน ๔% ของประชากรในปี ๒๕๕๔ จากปัจจุบันอยู่ที่ ๘.๔๘% หรือประมาณ ๕.๔ ล้านคน

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) แนะนำงบกล้าเปลี่ยน

รศ.ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร ประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ยอมรับว่า ขณะนี้คนในสังคมส่วนใหญ่เริ่มยอมรับว่าถึงเวลาที่สังคมไทยต้องมีการเปลี่ยนแปลง ขณะที่ก่อนหน้านี้หากจะมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องใดๆ มักมีกระแสต่อต้าน แม้แต่การปรับเพิ่มค่าจ้างแรง ภาคเอกชนก็มักจะคัดค้าน แต่ขณะนี้หลายภาคส่วนยอมรับว่ามี ความจำเป็น เพราะการที่เศรษฐกิจไทยเติบโตขึ้นรายได้ของประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้โตตามไปด้วย

ทั้งนี้ จากการศึกษาของ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) พบว่าสังคมไทยยังมีความเหลื่อมล้ำหลายมิติ ทั้งด้านรายได้ การศึกษา การเข้าถึงแหล่งทุน ทรัพยากรและความเหลื่อมล้ำทางอำนาจ โดยเฉพาะด้านรายได้จะเห็นว่ามีคนเพียงกลุ่มเดียวที่เสียภาษีเลี้ยงคนทั้งประเทศ ซึ่งการคิดว่าจะเก็บภาษีจากคนรวยไปเลี้ยงคนจนนั้น เป็นความคิดที่ผิด รัฐบาลควรจะต้องคิดหาทำอย่างไรให้คนจนมีรายได้เพิ่มขึ้นมากกว่า เพราะจากตัวเลขพบว่า ประชากรกว่า ๕๐-๖๐% ยังทำงานนอกระบบ ซึ่งถือว่ามีความเสี่ยงสูงและมีรายได้ไม่แน่นอน

ขณะที่ภาคธุรกิจก็ยังไม่เท่าเทียมกันระหว่างบริษัทที่ได้รับการส่งเสริม จากปีโอไอกับที่ไม่ได้รับการส่งเสริม ทั้งที่ ๙๐% ของบริษัทที่ได้รับการส่งเสริม นั้น ตั้งใจเข้ามา ลงทุนในเมืองไทยอยู่แล้วก็ถือว่าได้ของแถมไป ซึ่งจากปัญหาฐานภาษีเมืองไทยที่ไม่มีความเสมอภาคทั้งภาษีเงินได้ที่แม้จะเป็นอัตราก้าวหน้าแต่ก็เป็นกร้าวหน้าทีน้อยลง เพราะคนฐานะดี มักจะได้รับการลดหย่อนมาก นโยบายต่างๆ ที่ออกมาเอื้อประโยชน์ให้คนที่ฐานะดีอยู่แล้ว ขณะที่ภาษีสรรพสามิตยังไม่เป็นธรรมสูง แม้จะเป็นสินค้าประเภทเดียวกันก็ยังจัดเก็บ อัตราต่างกัน เช่น สุรา เบียร์ เป็นต้น อีกทั้งยังมีอุปสรรคในข้อกฎหมายและการตีความต่างๆ ด้วยที่มองว่ารัฐบาลควรต้องเร่งแก้ไข

“นโยบายภาษีถึงเวลาแล้วต้องมีการปฏิรูปและเดินไปสู่การเปลี่ยนแปลง แต่ ต้องไม่ทำแบบสุดโต่งเพราะการเปลี่ยนแปลงย่อมมีคนได้และเสียประโยชน์ แต่แนวทางสำคัญ ประเทศต้องมั่งคั่งขึ้นและกระจายไปสู่ฐานรากมากขึ้นด้วย”

วิเคราะห์ ๒๐ ปี “ประกันสังคมไทย” ประสบปัญหาอย่างไร*

สืบเนื่องจาก สำนักงานประกันสังคม (สปส.) ครบรอบ ๒๐ ปี โดยได้นำเสนอ ภาพรวมการพัฒนาการเจริญเติบโตของกองทุนประกันสังคมที่ขณะนี้ (ปี ๒๕๕๓) มีเงินสะสม กว่า ๗๓๕,๖๙๕ ล้านบาท จากปีแรกที่เริ่มก่อตั้งกองทุนที่มีเงินทุนสะสมเพียง ๑,๘๙๐ ล้านบาท พร้อมกับเสนอทิศทางการทำงานในปีที่ ๒๑ ภายใต้พันธกิจหลัก “**ประกันสังคมยุคใหม่ เพื่อสังคมไทยที่เข้มแข็ง**” และมีการเปิดเวทีเสวนาอภิปรายการทำงานที่ผ่านมา และทิศทางการทำงานต่อไปที่สำนักประกันสังคมควรจะเป็น โดยวิทยากรหลายท่านที่ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ซึ่งจากการเสวนาตลอดวันนั้นได้รับความสนใจจากผู้ร่วมงานกว่าพันคน จาก ๒๐ ปีไทย “ไม่มีประกันสังคม” มีแค่ “ประกันลูกจ้างและแรงงาน”

เริ่มต้นเวทีเสวนาแรกในหัวข้อ **“ก้าวต่อไปของการประกันสังคม”** กับศาสตราจารย์ รศ. แล ดิลกวิทยรัตน์ อาจารย์เศรษฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักวิชาการด้านแรงงานของเมืองไทย ที่เริ่มต้นตั้งคำถามถึงการทำงานของสำนักประกันสังคม ๒ ประการ ดังนี้

๑. สำนักประกันสังคมจะก้าวต่อไปนั้น มีจุดหมายที่สำคัญคืออะไร

๒. ตลอด ๒๐ ปีที่ผ่านมาของการมีประกันสังคมนั้นทำงานเป็นอย่างไร ไปถึงจุดไหนของสังคมแล้วบ้าง “ต้องยอมรับว่าวันนี้เราไม่ได้ประกันสังคมตามชื่อที่ประกันให้ทุกคนในสังคม แต่เราเป็นได้แค่ระบบประกันแค่กลุ่มคน ลูกจ้าง แรงงาน คนในระบบแรงงานซึ่งมีสำนักประกันสังคมครอบคลุมคนประมาณแค่ ๘ ล้านคนเท่านั้น ขณะที่ในสังคมไทยมีคนทำงานกว่า ๓๘ ล้านคน แต่ระบบประกันสังคมของเราไปไม่ถึง อีก ๒๔ ล้านคนตกหล่นจากระบบการดูแล ยังเข้าไม่ถึงประกันสังคม” นี่คือ ภาพการทำงานของประกันสังคมที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนให้เห็นความชัดเจนต่อไปของการประกันสังคมนั้น

๑. ทำให้ประกันสังคมครอบคลุมทั้งแรงงานในระบบและแรงงานนอกระบบ ด้วยต้องมีการเปลี่ยนแปลงตรงนี้ สำนักประกันสังคมต้องคุ้มครองคนเหล่านี้ และ

๒. ควรมุ่งเน้นกลุ่มแรงงาน เพราะขณะนี้คนกลุ่มนี้ยังได้รับการดูแลไม่ทั่วถึง

“ประเด็นที่สำคัญเห็นควรดำเนินการให้การดูแลคนทั้งสังคม ทั้งที่เรายังดูแลคนได้เพียง ๘ ล้านคนเศษ ขณะที่อีก ๒๔ ล้านคนเรายังไม่ดูแล ยังไปไม่ถึง นอกจากนี้ยังมีแรงงานต่างด้าว ที่ยังไม่ถูกคุ้มครองอีก ที่เรายังใช้แรงงานต่างด้าวแบบผิดกฎหมายอยู่ ถามว่าเราใช้แรงงานต่างด้าวเหล่านั้นสมกับความเป็นมนุษย์มากน้อยแค่ไหน ทั้งที่คนกลุ่มนี้สร้างมูลค่าเศรษฐกิจให้กับเรามากมายมหาศาล สร้างจีดีพีให้เรา แต่วันนี้เรากุ้มครองเขาแค่ไหน” แสดงภาพให้เห็นชัดยิ่งขึ้น

*ที่มา : สืบค้นจากเว็บไซต์ www.thaipr.net กรุงเทพฯ, เมื่อวันที่ ๒๗ ต.ค.๒๕๕๓. ศูนย์ข้อมูลข่าวสารปฏิรูปประเทศไทย

สำหรับประเด็นที่ต้องเน้นหนักในการทำงานต่อไปของประกันสังคม แนวทางปฏิบัติของสำนักประกันสังคมต้องทำให้ผู้ใช้แรงงานได้รับการปฏิบัติในฐานะที่มีความเป็นมนุษย์เสมอภาคโดยสมบูรณ์ ไม่ใช่ปล่อยให้ผู้ใช้แรงงานถูกมองและถูกกระทำเป็นเพียงทรัพย์สินมนุษย์ สำนักประกันสังคมต้องเรียกคืนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของแรงงานกลับมา และเมื่อคนเหล่านี้ตกงาน สำนักประกันสังคมต้องทำให้เขาไม่ตกเงินด้วย ได้รับการจ่ายทดแทนดูแล มีเงินยามตกงาน ซึ่งขณะนี้ยังมีช่องว่างกฎหมายแรงงานในลักษณะนี้อยู่ และในฐานะที่เป็นที่ปรึกษาคนแรกของการมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน นั้น อยากฝากให้การทำงานของกระทรวงแรงงานต้องพิจารณา ในประเด็นสำคัญนี้

สำนักประกันสังคมต้องดำเนินงานด้าน “ประชาสัมพันธ์” สื่อสารสังคม ปรับทัศนคติและสร้างความเข้าใจสิทธิประกันตน ให้สังคมรับทราบในแนวทางปฏิบัติ

จากนั้น รศ.ดร. เสรี วงศ์มณฑา ในฐานะนักวิชาการทรงคุณวุฒิด้านการสื่อสารมวลชนและการสื่อสารการตลาด ได้ตั้งข้อสังเกตให้สำนักประกันสังคมพิจารณาประเด็นเรื่อง การประชาสัมพันธ์ที่ต้องเน้นการ “บูรณาการ” การทำงานที่ไม่ว่าจะทำอะไรก็ให้นึกถึงทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องด้วย พร้อมเสนอให้สำนักประกันสังคมควรทำการวิจัยเกี่ยวกับผู้ประกันตนที่ได้ใช้บริการแล้วว่า รู้สึกเป็นอย่างไรบ้าง และอยากเห็นอะไรจากประกันสังคมบ้าง

โดยมีข้อสังเกตหลักการทำงาน KAP คือ

๑. Knowledge หรือ ความรู้ ถามว่า “วันนี้ทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องระบบประกันสังคมกันมากพอหรือยัง ทั้งบุคคลากรของรัฐ เจ้าหน้าที่ของประกันสังคม ผู้ประกอบการ และตัวลูกจ้างผู้เอาประกัน” และต้องยอมรับว่า การสื่อสารประชาสัมพันธ์ของสำนักประกันสังคมยังน้อยเกินไป หมุดไปกับการเสียงบประมาณในการโฆษณาทางโทรทัศน์ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดการกระจายความรู้ความเข้าใจ จึงควรนำการสื่อสารทางการตลาดแบบบูรณาการหรือ IMC มาสื่อสารกับสังคม เน้นเนื้อหาสื่อสารที่ต้องให้ความรู้และสร้างความเข้าใจอย่างกระจ่างชัดในเรื่องระบบการประกันสังคมที่สื่อออกไป เพราะเมื่อเกิดความรู้ความเข้าใจก็จะส่งผลต่อทัศนคติที่ประชาชนมีต่อสำนักประกันสังคมเองด้วย

๒. Attitude หรือ **ทัศนคติ** คือสิ่งที่ต้องปรับปรุง เพราะ “วันนี้ผู้เอาประกันถูกมองเป็นประชาชนชั้นสอง ทั้งจากตัวเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการเอง ทำให้ได้รับบริการที่ไม่ดี ทัศนคติของผู้ดูแลผู้ประกันตนยังมีทัศนคติที่มองเขาเป็นบุคคลชั้นสอง หลายคนรู้สึกว้าวถ้าไปในฐานะผู้จ่ายเงินจะได้รับการดูแลและการพูดจาอีกแบบหนึ่ง ขณะที่ผู้ประกันตนก็เป็นอีกแบบหนึ่ง ซึ่งต้องถามว่า ทำไมทัศนคติแบบนี้จึงเกิดขึ้นกับคนในสังคม ทำไมผู้ประกันตนจึงรู้สึกว่าตนเป็นบุคคลชั้นสอง เป็นบุคคลต่ำต้อยด้อยค่า ฉะนั้นสำนักประกันสังคมต้องทำให้ผู้รับบริการมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันตน และต้องทำให้ผู้ประกอบการก็ต้องมีทัศนคติที่ดีด้วย ไม่ใช่ยังมองว่าการประกันตนทำให้เป็นการเพิ่มต้นทุนให้เขา” และ

๓. Practice หรือ **การปฏิบัติงาน** สำนักประกันสังคมต้องให้ความสำคัญผู้ประกันตนให้รู้ว่าสามารถใช้สิทธิได้ที่ไหน อย่างไรได้บ้าง ต้องทำตรงนี้ให้กระจ่างชัด เพราะฉะนั้นโรงพยาบาลคือด่านหน้าของสำนักประกันสังคม ฉะนั้นต้องปรับปรุงทัศนคติของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานด้วย และเรื่องการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวอย่างถูกกฎหมายนั้น

ควรทำให้สะดวก ง่าย และไม่ยุ่งยากสำหรับผู้ประกอบการให้มากกว่านี้ เพราะทุกวันนี้ การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวยากกว่าการขอวีซ่าสหรัฐอเมริกาเสียอีก ดังนั้นไม่มีประโยชน์อะไร ที่จะให้แรงงานมาเข้าประกันสังคม เพราะมีขั้นตอนที่ซับซ้อน

นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ระบบสัดส่วน พรรค ประชาธิปัตย์ ในฐานะนักสิทธิมนุษยชนด้านแรงงาน ก็มีความเห็นสอดคล้องกันที่ให้สำนักประกันสังคมต้องทำงานประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบและเข้าใจในสิทธิให้มากกว่านี้ รวมถึงต้องทำให้ผู้ประกอบการ ประชาชนรับทราบถึงสิทธิของตนตั้งแต่ภายในสถานประกอบการที่ทำงาน ซึ่งขณะนี้มีความเป็นห่วงเรื่องกองทุนเงินทดแทนมากเพราะคนยังไม่เข้าใจ

ทั้งนี้ เสนอให้สำนักประกันสังคมต้องพยายามให้ครอบคลุมคนในสังคมให้มากที่สุด เช่น ขณะนี้ครูโรงเรียนเอกชนยังตกหล่น ไม่ครอบคลุมถึง ในระหว่างที่รอกฎหมายเฉพาะสวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชน ให้สำนักประกันสังคมดูแลในเรื่องของปัจจัย ๔ ให้สมาชิกในระบบประกันสังคมให้ดีกว่า ในที่นี้ควรดูแลเรื่องที่อยู่อาศัยให้ดีกว่าอดีตก่อน และควรแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้เน้นที่ประเด็นการทำให้บริการครอบคลุมทั่วถึงคนในสังคมให้มากกว่าแค่การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในประเด็นคุณสมบัติสมาชิก ส่วนสถานประกอบการก็เสนอให้ควรมีแผนกอาชีพอนามัยด้วย

“แม้วันนี้ประกันสังคมมีเงินอยู่ ๗ แสนล้านบาทในกองทุน แต่จะไม่มีประโยชน์ ถ้าเราไม่ดูแลประชาชนในระบบที่ครอบคลุมอยู่ให้มีศักดิ์ศรีโดยได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันก่อน สิ่งที่สำคัญประกันสังคมเน้นในหลักการนั้น ต้องเร่งปฏิบัติตามแนวทางที่ให้ไว้ และต้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกันตนรับรู้ เข้าใจ ทราบในสิทธิที่ตนมี และถ้าจะแก้ไขกฎหมายอย่าแก้กฎหมายอย่างเดียว แต่ต้องทำให้สังคมรับทราบ เข้าใจ สิทธิของตนด้วย”

และมีข้อสังเกตงบประมาณจำนวน “๗ แสนล้านบาท” ที่ไม่พอจ่ายคืนสมาชิกชราภาพนั้น เป็นประเด็นปัญหาในการ “บริหารกองทุนประกันสังคม”

ขณะเดียวกัน **เวทีอภิปราย “การปฏิรูปการประกันสังคม กรณีชราภาพ: ประสบการณ์ที่เป็นบทเรียนสำหรับประเทศไทย” ดร.พิสิฐ ลี้อาธรรม ในฐานะนายกสมาคมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ** เริ่มเปิดประเด็นจากประสบการณ์จากต่างประเทศเกี่ยวกับระบบบำนาญชราภาพที่ต่างประเทศมีมากกว่า ๑๐๐ ปีแล้ว โดยที่ระบบเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกันตนมากมายจนเงินสะสมไม่เพียงพอมีผลกระทบต่อการคลัง กระทบต่อการลงทุนจนในที่สุดช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาต้องปฏิรูประบบเพื่อให้ระบบอยู่รอด เรียกว่า Pension Reform กลุ่มประเทศที่ประสบปัญหาใหญ่โดยเฉพาะยุโรปและสหรัฐอเมริกาที่ปฏิรูประบบฯ

ตลอดจนอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นหลังจากปฏิรูประบบบำนาญชราภาพในต่างประเทศ ด้วยว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเมื่อมีการปฏิรูประบบประกันสังคม คือ ทำให้คนชรา คนวัยกลางคนที่ส่งเงินประกันตนอยู่ต่างไม่พอใจในสิทธิที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ถูกกลืนหรือตัดสิทธิไปมาก ทำให้การปฏิรูประบบถูกมองว่าเป็นการไปกระทบสิทธิของผู้ประกันตน

ก่อนจะย้าถึงบทเรียนจากนานาชาติสำหรับประเทศไทยในการจัดระบบ บำนาญชราภาพว่า

“การที่เราจะสร้างระบบประกันสังคมแล้วให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ นานาที่มากเกินไป ให้เกินตัว ให้มากเกินไป เวลาจะถอนสิทธิเหล่านั้นออก หรือแก้ไขนั้นยากมาก ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในต่างประเทศเป็นเรื่องที่เรื้อรัง รัฐบาลใดที่ดำเนินโครงการเรื่องนี้ก็จะอยู่ได้ไม่นาน จนสุดท้ายประเทศเหล่านั้นใช้ทางออกโดยให้มีการเลือกตั้งว่าจะเอาระบบประกันสังคมแบบใด ดังนั้น ต้องทำให้คนในสังคมเห็นตรงกันว่าทำให้ประโยชน์ประกันตนที่มากเกินไปจะมีผลต่อระบบในระยะยาว”

สำหรับการสร้างระบบประกันสังคมที่ดีนั้น จะต้องจัดสิทธิประโยชน์แบบพอสมควร โดยระบบที่ดีนั้นมี ๓ หลักในการพิจารณา

๑. มีความลักษณะเป็น Welfare การให้ประโยชน์แก่ประชาชน โดยรัฐเป็นผู้ให้หรือประกันสังคม

๒. บังคับประชาชนจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนด้วย เช่นเดียวกับลักษณะของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน (กบข.) และ

๓. จ่ายเงินสมทบตามความสมัครใจ เช่นเดียวกับกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่เป็นระบบเดียวที่ประเทศไทยมีอยู่

“ปัจจุบันทั้งสามระบบนี้ประเทศไทยเพิ่งเริ่มนำมาใช้ในช่วง ๑๐-๒๐ ปีที่ผ่านมา จึงยังไม่มีผลการจ่ายออก แต่สุดท้ายแล้วเราต้องมาคิดว่าสิทธิประโยชน์ที่เราให้อยู่จะทำให้เงินสะสมในกองทุนร่อยหรอลงหรือไม่ และเมื่อถึงเวลาจ่ายออกนั้นจะทำให้กองทุนร่อยหรอหรือไม่ด้วย ดังนั้นในช่วงหลังนี้ประเทศต่างๆ จึงสนับสนุนให้เกิดระบบออมแบบบังคับและสมทบตามความสมัครใจ เพราะฉะนั้นเรื่องการบริหารจัดการกองทุนนั้นจึงเป็นประเด็นใหญ่ในเวลานี้ของประเทศไทย” นี่คือนี่สิ่งที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ พร้อมยืนยันว่ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพจะไม่มีปัญหาเพราะเป็นลักษณะใครออมมากก็ได้สิทธิประโยชน์มาก ออมน้อยก็ได้น้อย

เช่นเดียวกับ มิสเซลีน เซลิกซ์ ผู้แทนจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือ ILO ที่เสนอให้การปฏิรูประบบบำนาญชราภาพนี้ ในระยะสั้นต้องกำหนดมาตรการเพื่อให้ความคุ้มครองผู้ที่กำลังจะเกษียณอายุในปัจจุบัน ส่วนระยะยาวต้องมีการทบทวนระบบบำนาญประเทศต่างๆ ในโลก ในเรื่องการปฏิรูปจำนวนบำนาญขั้นต่ำและอัตราเงินบำนาญด้วย และยังเห็นด้วยว่าระบบประกันสังคมของไทยควรจะดำเนินการให้ครอบคลุมแรงงานในระบบให้ครบถ้วนก่อนที่จะขยายฐานไปสู่แรงงานนอกระบบ

ขณะที่ "นภาพร เรืองสกุล" กรรมการอิสระกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน และประธานกรรมการธนาคารเกียรตินาคิน จำกัด (มหาชน) มีความเห็นต่อการบริหารจัดการเงินภายในระบบประกันสังคมให้มีการปรับปรุงระบบประกันสังคมตั้งแต่ในขณะนี้ ยังมีเม็ดเงินในกองทุนจำนวนมากนี้ ไม่ใช่ไปทำตอนที่กำลังจะจ่ายเงินออก และต้องทำให้เกิดการออมให้มากขึ้นที่เพียงพอต่อการจะจ่ายออกในอนาคตด้วย

โดยให้เหตุผลประกอบเพราะขณะนี้เรากำลังดูแลเงินเข้าแต่ไม่นึกถึงตอนที่ต้องจ่าย ซึ่งเม็ดเงิน ๗ แสนกว่าล้านบาทที่ประกันสังคมมีอยู่นั้นไม่เพียงพอต่อการจ่ายออกเมื่อสมาชิกเกษียณอายุอย่างแน่นอน และแน่นอนว่าสมาชิกคนกลุ่มใหม่ที่เข้ามา ก็จะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ด้วย พร้อมตอกย้ำปัญหาประกันสังคมอีกว่า

“เฉพาะหน้านี้ดูเหมือนเงินในกองทุนนั้นพอใช้ แต่ถ้าพิจารณาจริงๆ แล้วสมาชิกใหม่ๆ ก็จะต้องคำถามทันทีว่าแล้วพวกเขาจะเข้ามาอยู่ในประกันสังคมเพื่ออะไร ในเมื่อสามารถออมเงินเองได้สิทธิประโยชน์เองมากกว่าการเป็นสมาชิกประกันสังคมเสียอีก”

โดยสรุปในการพัฒนาระบบประกันสังคมนั้น รัฐต้องเร่งแก้ไข “เป็นช่องทางให้สำนักประกันสังคมผันเงินออกลงทุนได้”

สำหรับความคิดเห็นของ ดร.กอบศักดิ์ ภูตระกูล ในฐานะผู้บริหารนโยบายการเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นว่าต้นเหตุของปัญหาระบบประกันสังคมของไทยในปัจจุบันนั้นเกิดขึ้นจากตัวระบบที่เอื้อประโยชน์มากเกินไป โดยยกตัวอย่างเทียบมูลค่าผลตอบแทนประกอบง่ายๆ ว่า เงินทุก ๑ บาทที่สมาชิกจ่ายสมทบเข้ากองทุนไปนั้น สมาชิกจะได้รับคืนจากกองทุนประกันสังคม หากเป็นสมาชิกชายจะได้คืนเป็น ๒ บาท เป็นหญิงจะได้คืน ๓ บาท ซึ่งทำให้กองทุนเสียหาย ๘๐,๐๐๐ บาทต่อคนสำหรับชาย ส่วนหญิงนั้นทำให้กองทุนเสียหายคนละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งหากไม่แก้ไขสุดท้ายเราก็ต้องปฏิรูปประกันสังคมแบบสหรัฐอเมริกา

“ปัญหาอีกประการ คือ รัฐพยายามทำตัวเป็นบริษัทประกันซึ่งบริษัทประกันแห่งนี้กำลังมีปัญหา ในตอนนี้ดูดี คุณมีเงินเก็บในกองทุนเยอะมาก แต่ความเป็นจริงคือเงินจะไม่เพียงพอที่จะจ่ายให้สมาชิกปัจจุบันที่กำลังจะเกษียณอายุในอนาคตอันใกล้นี้ เงินที่เตรียมไว้ทั้งหมดมาตลอดนั้นก็ไม่มีพอ ดังนั้นเรื่องระบบประกันสังคมนั้นเป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องรีบดำเนินการเร่งด่วนในขณะนี้ ไม่เช่นนั้นอีก ๓๐ ปีข้างหน้าจะลำบากอย่างแน่นอน”

อย่างไรก็ตาม เสนอแนวทางให้ลดปริมาณการจ่ายสิทธิประโยชน์ลง ต้องทำให้การจ่ายผลตอบแทนนั้นสอดคล้องเหมาะสมกับจำนวนเงินที่ไหลเข้ากองทุน ซึ่งแม้ฟังดูอาจจะยอมรับได้ยากแต่ก็เป็นสิ่งที่ต้องทำ และที่สำคัญการระดมเก็บเงินออมเงินเข้ากองทุนอย่างเดียว นั้นไม่เพียงพอต่อการจะต้องจ่ายคืนเลี้ยงดูสมาชิกให้ดำรงชีพตั้งแต่เกษียณอายุงานจนถึงตายได้ ควรยอมให้ สำนักประกันสังคมสามารถนำเงินในกองทุนไปลงทุนต่างๆ เพื่อสร้างเม็ดเงินเข้ากองทุนอีกทางหนึ่งด้วย

อย่างไรก็ดี สมาชิกก็ต้องยอมทำใจเสี่ยงบ้างเพื่อความมั่นคงของตัวระบบประกันสังคมเอง

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) แนะนำออกสุดท้ายประกันสังคม

บทสรุปของการเสวนา “ทางเลือกในการปฏิรูปการประกันสังคม กรณีชราภาพสำหรับประเทศไทย” ดร.วรวรรณ ชาญด้วยวิทย์ ผู้อำนวยการวิจัยด้านหลักประกันทางสังคม สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ระบุถึงปัญหาหลักของประกันสังคมขณะนี้คือ จำนวนเงินไหลเข้าน้อยกว่าจำนวนเงินที่จะต้องไหลออกยามจ่ายคืนให้

สมาชิกชราภาพในสังคมผู้สูงอายุที่ประเทศไทยกำลังจะเผชิญใน ๑๐ ปีข้างหน้า ที่คนทำงาน ๕ คนต้องจ่ายเงินสมทบเพื่อดูแลคนชรา ๒ คน ซึ่งเวลานี้เงินเหลือน้อยลงแต่คนชราอายุยืนขึ้น แม้ว่ากฎหมายระบุให้รัฐต้องช่วยจ่ายในกรณีที่เงินไม่พอ แต่ขณะนี้รัฐบาลยังค้างเงินที่ต้องจ่ายให้สำนักประกันสังคมอยู่ ฉะนั้นอนาคตจะวางไว้รัฐได้เท่าใด ดังนั้นเงินในกล่องชุมทรัพย์สุดขอบฟ้าที่มีอยู่ตอนนี้ก็ไม่พอ ทางออกต้องหาเงินมาใส่เพิ่มในกล่อง

ส่วนทางออกปัญหานี้ เห็นสมควรให้มีการดำเนินการแก้กฎหมายการจ่ายเงินให้จ่ายได้ทั้งบำเหน็จและบำนาญ ควรออกระเบียบให้ลูกจ้างสามารถสมทบเงินได้เพิ่มขึ้นตามความต้องการและความสามารถของแต่ละคน ต้องแก้ไขระเบียบให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันที่เป็นอยู่ ซึ่งเชื่อว่าการเปิดทางให้สำนักประกันสังคมสามารถนำเงินในกองทุนไปลงทุนสร้างจำนวนกำไรเพิ่ม ๑๐% นั้น ก็ไม่สามารถช่วยระบบได้ ส่วนตัวกองทุนบำนาญชราภาพของกองทุนประกันสังคมเองก็ต้องแยกออกมาเป็นองค์กรอิสระจากสำนักประกันสังคมเพื่อแก้ปัญหาทั้งระบบ

“ฉะนั้นต้องเปลี่ยนแปลงการจ่ายเงินตอบแทน ควรเป็นแบบกระเป๋าคอกระเป๋ามัน จะจ่ายรวมแบบเดิมไม่ได้ ใครออมมากควรได้รับสิทธิประโยชน์มาก และรัฐบาลเองก็ควรเปิดให้กองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ควรมาปูพื้นฐานเรื่องนี้ให้ลูกจ้างประกันสังคมด้วย ให้ประชาชนทุกคนได้รับเท่าเทียมกัน การแก้ปัญหาประกันสังคมต้องทำให้น้ำที่ไหลเข้าน้อยไหลเข้าให้มากขึ้น พร้อมกับبودรูรั่วของถังใบนี้ด้วย ให้สมดุล”

ทั้งนี้ เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาประกันสังคม คือ

ส่งเสริมการออมมากก็มีบำนาญมาก ออมน้อยก็มีบำนาญน้อย หรือเวลาเกษียณอาจจะมีบำเหน็จก้อนหนึ่งแล้วก็มีบำนาญด้วย หรือว่าอายุเกษียณแล้วเงินที่สมาชิกออมทั้งหมดต้องคืนด้วย แล้วรัฐควรให้สิทธิลูกจ้างควรได้รับสิทธิบำนาญเพิ่มจากรัฐด้วยจากกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ด้วย ให้เป็นสิทธิพื้นฐานที่ประชาชนทุกคนต้องได้รับจากรัฐ เพราะการมองระบบบำนาญควรมองทุกคนทั้งประเทศ ไม่ใช่มองคนแค่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

ขณะที่ นายพนัส ไทยล้วน ประธานสภาองค์การลูกจ้างสภาแรงงานแห่งประเทศไทย ในฐานะกรรมการประกันสังคมผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง กับนายประสิทธิ์ จงอัศญากุล ประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ค้าและบริการเครื่องอุปโภคบริโภค ในฐานะกรรมการประกันสังคมฝ่ายผู้แทนนายจ้าง ยอมรับว่าปัญหานี้ผู้บริหารสำนักประกันสังคมได้ทราบปัญหาและกำลังหาแนวทางแก้ปัญหา และขณะนี้เริ่มมองและศึกษาหาหนทางในการขอเงินลงทุนสะสมไปลงทุนสร้างกำไรเพิ่มอยู่ ซึ่งอยากให้เปิดโอกาสแก้กฎหมายที่ผูกมัดมือสำนักประกันสังคมในเรื่องนี้ออกด้วย ส่วนประเด็นที่จะผลักดันสำนักประกันสังคมเป็นองค์กรอิสระทางกรรมการก็พยายามทำอยู่เช่นเดียวกัน ซึ่งยอมรับว่าไม่ง่าย

และตั้งข้อสังเกตในกรณีคาดว่า หากภายในปี ๒๕๕๗ นี้จะเริ่มเห็นการจ่ายเงินตอบแทนสมาชิกชราภาพ เชื่อว่าสมาชิกส่วนใหญ่จะเลือกการขอจ่ายเป็นบำเหน็จจากสำนักประกันสังคมมากกว่าขอรับเป็นบำนาญอย่างแน่นอน และเชื่ออีกว่าสมาชิกส่วนใหญ่จะขอเกษียณตั้งแต่อายุ ๕๔ ปีเพื่อรับเงินชดเชยมากขึ้น เพราะทำให้สมาชิกเห็นตัวเงินทันทีที่ได้รับ ซึ่งเชื่อด้วยว่า “เมื่อถึงเวลานั้นการจ่ายคืนของประกันสังคมจะประสบปัญหาอย่างแน่นอน”

บทสรุปการดำเนินงาน ๒๐ ปี พัฒนาการระบบประกันสังคมไทย

สำนักงานประกันสังคม ก่อตั้งเมื่อ ๓ ก.ย. ๒๕๓๓ โดยในปี ๒๕๓๔ มีเงินทุนสะสม ๑,๘๙๐ ล้านบาท มีผู้ประกันตน ๒,๑๕๔,๖๖๙ คน มีสถานประกอบการตั้งแต่ ๒๐ คนขึ้นไปเข้าร่วม ๒๕,๗๘๙ แห่ง มีโรงพยาบาลรัฐในระบบ ๑๑๙ แห่ง โรงพยาบาลเอกชนอีก ๑๘ แห่ง และให้สิทธิประโยชน์สมาชิก ๔ กรณี

- กรณีประสบอันตราย เจ็บป่วย เหม่าจ่าย ๗๐๐ บาท
- กรณีคลอดบุตร จ่าย ๒,๕๐๐ บาทต่อเดือน
- กรณีทุพพลภาพ จ่าย ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือนไม่เกิน ๑๕ ปี
- กรณีเสียชีวิต จ่ายค่าทำศพ ๑๐,๐๐๐ บาทหรือ ๑๐๐ เท่าของอัตราสูงสุดของ

ค่าจ้างขั้นต่ำรายวัน

ปี ๒๕๕๓ สำนักงานประกันสังคมมีการเจริญเติบโตของกองทุนประกันสังคมที่มีเงินสะสม ๗๓๕,๖๙๕ ล้านบาท แบ่งเป็นเงินสำรองจ่ายบำนาญชราภาพ ๕๙๓,๑๘๐ ล้านบาท เงินสะสมกรณีเจ็บป่วย ตาย ทุพพลภาพ คลอดบุตร ๙๕,๑๙๐ ล้านบาท และกรณีว่างงานอีก ๔๗,๓๒๕ ล้านบาท มีสมาชิกประกันตน ๙,๕๒๐,๑๘๕ คน มี ๓๙๗,๔๐๔ สถานประกอบการที่เข้าร่วม มีโรงพยาบาลรัฐในระบบประกันสังคม ๑๕๑ แห่ง และโรงพยาบาลเอกชน ๙๒ แห่ง และให้สิทธิประโยชน์สมาชิก ๖ กรณี

- กรณีเสียชีวิต จ่ายค่าทำศพ ๔๐,๐๐๐ บาท
- กรณีคลอดบุตรจ่าย ๑๒,๐๐๐ บาทต่อครั้ง
- กรณีทุพพลภาพ จ่ายค่ารักษาพยาบาล ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน
- กรณีสงเคราะห์บุตร จ่าย ๓๕๐ บาทต่อบุตร ๑ คน ต่อเดือน
- กรณีชราภาพ แบ่งเป็นกรณีที่สมาชิกจ่ายเงินสมทบน้อยกว่า ๑๘๐ เดือน

จะได้รับบำเหน็จ หากจ่ายสมทบเกิน ๑๘๐ เดือนสมาชิกจะได้รับบำนาญ

- กรณีว่างงาน กรณีลาออกจ่าย ๓๐% ของค่าจ้างเป็นเวลา ๓ เดือน ส่วนกรณีสิ้นสุดสัญญาจ้างหรือถูกเลิกจ้าง จ่าย ๕๐% ของค่าจ้างเป็นเวลา ๖ เดือน

กองทุนการออมแห่งชาติ : เพื่อใคร อย่างไร*

รัฐบาลภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ โดยเฉพาะการดำเนินการภายใต้แผนนโยบายด้านการคลัง ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง นายกรณ์ จาติกวณิช ในการดำเนินการที่จะก่อตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ หรือ กอช. ซึ่งจะเป็นหนึ่งในแผนนโยบายที่สำคัญของรัฐบาลโดยจะบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ นั้น โดยเฉพาะในขณะนี้ ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ผ่านการพิจารณาหลักการของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว และมีการแก้ไขเพิ่มเติมในการพิจารณาของชั้นกรรมาธิการและผ่านการลงมติในวาระที่ ๓ ของสภาผู้แทนราษฎร จากนั้นจะได้เสนอต่อวุฒิสภาต่อไป รัฐบาลพยายามนำเสนอข้อมูลรายละเอียดที่จะทำให้ประชาชนเข้าใจหลักการและเหตุผลที่สำคัญของกองทุนการออมแห่งชาติ นั้น เพื่อเป็นการขยายระบบประกันสังคมภาคสมัครใจให้กับแรงงานนอกระบบ จำนวน ๒๔ ล้านคน ที่อยู่นอกระบบประกันสังคม และไม่ได้มีส่วนได้รับประโยชน์จากกองทุนเพื่อการชราภาพใดๆ สำคัญที่พอสรุปในเบื้องต้นของการก่อตั้งกองทุนออมแห่งชาติตามแนวทางที่กำหนดไว้ มีเป้าหมายที่เร่งการสร้างวินัยทางการเงินการออมของประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยหวังว่าเมื่อมีการระดมเงินออมไปเป็นกองทุนได้แล้ว จะนำไปลงทุนโดยได้รับผลตอบแทนที่น่าพึงพอใจแก่สมาชิกผู้สมทบเข้ากองทุน ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญที่ระบุว่า จะสร้างผลตอบแทนให้กับสมาชิกที่ส่งเงินเข้าออมในกองทุนในระดับไม่น้อยกว่า อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือน ที่เฉลี่ยแล้วของธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์ใหญ่อีก ๕ แห่งรวมกัน โดยจะคำนวณเปรียบเทียบกับผลตอบแทนในวันที่สมาชิกพ้นสมาชิกภาพเพราะครบ ๖๐ ปี หรือเสียชีวิตสิ่งที่น่าสนใจก็คือ รัฐบาลกล่าวถึงเฉพาะส่วนที่ต่ำที่สุดของวงเงินต่อเดือนที่ประชาชนส่งเข้าสมทบกองทุน โดยเฉพาะในส่วนที่ได้กำหนดว่า “ประชาชนจ่ายไม่เกิน ๑๐๐ บาทต่อเดือน และรัฐจะจ่ายเงินสมทบให้อีกส่วน” มีความเหมาะสมและมีความสมบูรณ์ หรือไม่ อย่างไร

นาย กรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้นำเสนอรายละเอียดต่อสาธารณะในการแถลงข่าวเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ ที่ผ่านมานั้น จะเห็นได้ว่า วงเงินต่ำสุดอยู่ที่เดือนละ ๕๐ บาทต่อเดือน แต่วงเงินสูงสุดอยู่ที่ ๑,๑๐๐ บาทต่อเดือน ในขณะที่วงเงินสมทบที่รัฐบาลจะสมทบให้ นั้นไม่ได้เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมแล้วหรือไม่ เพราะจะแสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้ส่งเงินออมเข้ากองทุนมากขึ้นเท่าใด สัดส่วนเงินสมทบของรัฐบาลจะมีอัตราต่ำลงมากเท่านั้น เนื่องจากรัฐบาลจำกัดวงเงินสมทบเอาไว้ที่ไม่เกินคนละ ๘๐ บาทต่อเดือนเท่านั้น และเมื่อพิจารณาผลตอบแทนโดยเปรียบเทียบจะพบว่าต่ำกว่ากองทุนประกันสังคม หรือ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และอาจจะต่ำกว่าการทำกรรมธรรม์ประกันชีวิตบางรูปแบบหรือไม่จากข้อมูลรายละเอียดดังกล่าว จะทำให้เกิดคำถามว่า “กองทุนออมแห่งชาติจะเป็นเครื่องมือกลไกของรัฐที่ช่วยสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมแก่ประชาชน โดยเฉพาะแรงงานที่อยู่นอกระบบ ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ เพื่อให้มีรายได้ในรูปบำนาญสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตในวัยชรา” จะบรรลุเป็นรูปธรรมได้อย่างไร

* ที่มา : สืบค้นจากเว็บไซต์ <http://oak.nipob.com/a/index.php?topic=๑๕๕๕.๐> เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๔

กองทุนการออมแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐ และมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมีการบริหารจัดการโดยคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติและมอบหมายให้บริษัทจัดการลงทุนร่วม โดยผู้มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนจะต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยที่บรรลุนิติภาวะแล้ว (แก้ไขเป็น ตั้งแต่ ๑๕ ปีบริบูรณ์เป็นต้นไป) แต่มีอายุไม่เกิน ๖๐ ปี (แก้ไขเพิ่มเติมเป็นไม่จำกัดอายุ) และไม่เป็นสมาชิกภาพของกองทุนเพื่อการชราภาพอันใด ๆ ที่มีการสมทบเงินจากรัฐหรือนายจ้างรัฐบาลรับประกันให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากการนำเงินสะสมและเงินสมทบเข้าไปลงทุนไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือนที่เฉลี่ยแล้วของธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและธนาคารพาณิชย์ใหญ่อีก ๕ แห่งรวมกัน โดยจะคำนวณเปรียบเทียบกับผลตอบแทนในวันที่สมาชิกพ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ ๖๐ ปี หรือ เสียชีวิต

การจ่ายเงินออกจากกองทุนมี ๔ ลักษณะดังนี้คือ อายุครบ ๖๐ ปี ทุกพลาพลาออกจากกองทุน และเสียชีวิต

ในส่วนสิทธิการรับเงินตามร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. เป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่อาจโอนให้แก่กันได้และกรณีสมาชิกเปลี่ยนอาชีพ และทำให้สมาชิกได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางรายได้เพื่อการชราภาพตามกฎหมายอื่น ให้สมาชิกสามารถคงเงินไว้ในกองทุนต่อไปได้โดยไม่ต้องจ่ายสะสมเพิ่มและรัฐก็จะไม่สมทบให้ โดยแก้ไขให้สมาชิกกองทุนประกันสังคมที่ไม่ได้ส่งเงินเข้ารับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สามารถเป็นสมาชิกกองทุนออมแห่งชาติได้และเงินที่สะสมในกองทุนออมแห่งชาติจะไม่รวมคำนวณบำนาญด้วย และรัฐไม่ได้ค้ำประกันประโยชน์แทน

คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติไม่ปิดโอกาสนักการเมืองเป็น กรรมการตามร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.*

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. คือให้กระทรวงการคลังตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) เพื่อให้ประชาชนทั่วไปที่มี อายุระหว่าง ๒๐-๖๐ ปี ซึ่งไม่ได้อยู่ในระบบราชการ หรือได้รับบำเหน็จบำนาญ และสวัสดิการในระบบที่มีอยู่แล้ว เข้าร่วมการจ่ายเงินสมทบแบบการออม ๑๐๐ - ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน และรัฐจะจัดสมทบให้อีกส่วนหนึ่งจนครบอายุ ๖๐ ปี และจะจ่ายเงินเป็นบำนาญไปจนกระทั่งเสียชีวิต โดยให้ครอบคลุมแรงงานที่ยังไม่มีระบบการคุ้มครองเพื่อการชราภาพประมาณ ๒๔ ล้านคนอีกทั้ง กำหนดให้กองทุนจัดทำ รายงานประจำปีเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อทราบภายใน ๑๘๐ วัน นับจากวันที่สิ้นปีบัญชีโดยต้องเป็นรายงานแสดงประมาณการเงินที่จะขอให้รัฐบาลจัดสรร เพื่อดำเนินงานของกองทุนในระยะเวลา ๓ ปีนับจากวันเสนอรายงานผลงานของกองทุนในปีที่ ล่วงมาแล้วพร้อมทั้งงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีด้วย

ส่วนการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่ ๒ พิจารณาเป็นรายมาตรา ปรากฏว่าในการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้านส่วนใหญ่ตั้งใจ เนื้อหาในมาตรา ๑๔ (๔) ที่กำหนดให้ข้อห้ามไม่ให้ข้าราชการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นหรือกรรมการที่ปรึกษาหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ห้ามดำรงตำแหน่งกรรมการให้กองทุนการออมแห่งชาติ

โดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เห็นว่า ควรให้มีการกำหนดระยะเวลาวันวรรคก่อนถึงที่ จะสามารถมาดำรงตำแหน่งได้หลังจากที่ลาออกจากตำแหน่งตามมาตราดังกล่าวแล้ว และการ บัญญัติถ้อยคำในลักษณะนี้อาจเป็นช่องว่างให้เกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนเพราะบุคคลสามารถ ลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวเพื่อมารับตำแหน่งกองทุนการออมแห่งชาติได้ทันที

ในขณะที่ นพ.ชลน่าน ศรีแก้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน พรรคเพื่อไทย อภิปรายว่า เหตุใดในมาตรา ๓๙ ตามร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าว รัฐบาลถึงไม่จ่ายเงินสมทบ ในกรณีที่สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติยังมีสถานะเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมาย ว่าด้วยประกันสังคม สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบ บำนาญอื่น ตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๙ "การบัญญัติถ้อยคำในลักษณะนี้จะไม่เป็น การสร้างแรงจูงใจให้มีประชาชนเข้ามาออมมากขึ้นเพราะไม่ได้ดอกลผลอะไรจากการที่รัฐบาลไม่ จ่ายเงินสมทบตามมาตราดังกล่าว แล้วในลักษณะนี้รัฐบาลจะมีมาตรการอะไรเข้ามาทดแทน"

* ที่มา: หนังสือพิมพ์แนวหน้า ชาวการเมือง วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ สืบค้นจากเว็บไซต์.

นายกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะประธาน คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ชี้แจงว่า เจตนาเดิมต้องการเปิดโอกาสให้อดีตผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองสามารถเข้ามาทำหน้าที่นี้ได้ เนื่องจากเห็นว่า เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในการทำงานมานาน แต่เมื่อเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งรัฐบาลและฝ่ายค้านติดใจอยากให้มีการแก้ไข ดังนั้น คณะกรรมการ จะแก้ไขให้มีการกำหนดระยะเวลาเว้นวรรค ๑ ปี หลังการลาออกจากตำแหน่งเดิมถึงจะสามารถเข้ามาทำหน้าที่เป็นกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติได้ "ส่วนมาตรา ๓๙ ยอมรับหากรัฐบาล ยังจ่ายสมทบกับบุคคลที่มีการประกันตนอยู่ จะเป็นการสร้างภาระให้กับรัฐบาลมากเกินไป แต่ที่บัญญัติมาตรา ๓๙ นี้ก็เพื่อไม่ให้ปิดโอกาสการออมของสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติที่เมื่อครั้งเข้ามาเป็นสมาชิกโดยไม่ได้อยู่ในระบบประกันตน แต่เมื่อเวลาผ่านไปได้ทำงานในองค์กรที่มีระบบประกันตนก็ยังสามารถออมเงินผ่านกองทุนการออมแห่งชาติได้ และก็ไม่ได้ปิดโอกาส หากจะถอนเงินดังกล่าวออกจากกองทุนตามสัดส่วนที่ได้ส่งเข้ากองทุน"

นักวิชาการแนะแก้กฎหมายกองทุนประกันสังคมท่วงระยะยาว หากรัฐบาลงบประมาณไม่เพียงพอ*

นายสังศิต พิริยะสังสรรค์ ผู้อำนวยการหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม กล่าวว่า การประกาศนโยบายประชานิยมของรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนอาชีพต่างๆ ที่ยังประสบปัญหาในการดำรงชีวิตและกลุ่มคนที่ควรให้การช่วยเหลือเร่งด่วนคือ กลุ่มวินมอเตอร์ไซค์รับจ้าง แท็กซี่ ทาบเร่แผงลอย เพื่อให้กลุ่มคนเหล่านี้ได้รับสวัสดิการเหมือนกับพนักงานบริษัทการได้รับสินเชื่อจากธนาคารของรัฐ ด้วยเงื่อนไขผ่อนปรนเพื่อให้มีทุนในการซื้อแท็กซี่คันใหม่ หรือมีเงินทุนหมุนเวียนโดยเฉพาะการแก้กฎหมายกองทุนประกันสังคม เพื่อให้คนอาชีพอิสระเข้าเป็นสมาชิกกองทุน เช่น ส่งเงินเข้ากองทุน ๗๐ บาท รัฐบาลสมทบให้ ๓๐ บาท เพื่อรับการรักษาพยาบาล ดูแลสุขภาพ หากส่งเงินเข้ากองทุน ๑๐๐ บาท รัฐบาลสมทบให้ ๕๐ บาท เพื่อได้รับสิทธิเงินยังชีพเมื่อชราภาพ อีกทั้งยังหากร่างกฎหมายกองทุนการออมแห่งชาติผ่านสภาในเดือนกุมภาพันธ์ ภายในปีนี้จะเริ่มดำเนินการได้ ทำให้แรงงานนอกระบบสามารถส่งเงินเข้ากองทุนการออมแห่งชาติได้อีกส่วนหนึ่ง โดยหากส่งเงินเข้ากองทุน ๑๐๐ บาท รัฐบาลจะสมทบอีก ๑๐๐ บาท เพื่อเป็นเงินทุนรองรับไว้ใช้หลังวัยเกษียณโดยโครงการดังกล่าวจะเป็นการผูกพันทางกฎหมาย แม้จะเปลี่ยนรัฐบาลก็ยังเป็นสมาชิกกองทุนต่อไปได้จนเกษียณอายุทำงาน การกู้เงินจากธนาคารก็ต้องผูกพันไปจนชำระหนี้ได้จนครบกำหนด สิ่งเหล่านี้จึงเป็นการดำเนินการได้ในระยะยาว และก่อนดำเนินโครงการให้ผู้มีส่วนได้เสีย คือ กลุ่มแท็กซี่ กลุ่มมอเตอร์ไซค์รับจ้าง ทาบเร่แผงลอย มีส่วนร่วมในการเสนอแนะการช่วยเหลือ และแต่ละโครงการใช้เงินทุนไม่สูง จึงไม่มีช่องทางให้นักการเมืองเข้ามาแสวงหาผลประโยชน์ เหมือนกับโครงการบ้านเอื้ออาทร

นายมนตรี โสคติยานุรักษ์ นักวิชาการคณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) หลายโครงการเป็นการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับชาวบ้านซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่รัฐบาลต้องหาทางช่วยเหลือ แต่ให้ค่านึงไว้ว่าไม่มีของฟรีในโลกนี้ เพราะแม้ประชาชนที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๕๐ หน่วย ไม่ต้องเสียค่าไฟแต่รัฐบาลก็ต้องจ่ายแทนให้กับ การไฟฟ้าส่วนต่าง ๆ ซึ่งเป็นเงินภาษีของประชาชน สำหรับการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมและกองทุนการออมแห่งชาติ (กอช.) ต้องมีกฎหมายรองรับให้ชัดเจน ไม่เช่นนั้นต่อไปในระยะยาวจะมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้นว่า รัฐบาลชุดต่อไปจะดำเนินการส่งเงินให้อย่างไรบ้าง เมื่อรายได้รัฐบาลมีปัญหาในอนาคต สำหรับการปล่อยสินเชื่อจากธนาคารของรัฐต้องปล่อยให้ธนาคารพิจารณาสินเชื่อตามมาตรฐาน เพราะหากมีปัญหาหนี้เสียรัฐบาลก็ต้องชดเชย ซึ่งเป็นเงินภาษีของประชาชนอีกเช่นกัน จึงต้องพิจารณาให้รอบคอบ

* ที่มา: หนังสือพิมพ์พิมพ์ไทย วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๔

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร
- : ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

ร่าง

พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑)

(สำเนา)

เลขที่รับ ๒๒/๒๕๕๓ วันที่ ๒๘ ก.ย. ๒๕๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๒๓๗

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

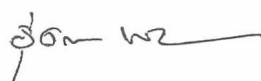
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๖

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

จิราภา พิมพ์

เจ้าหน้าที่

ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุมภาคแรงงานทุกประเภท แรงงานส่วนใหญ่ของประเทศจึงยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึงเครื่องมือการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน สมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
กองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้
“กองทุน” หมายความว่า กองทุนการออมแห่งชาติ
“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ
“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่สมาชิกสะสมเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้
“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่รัฐบาลจ่ายสมทบเงินสะสมเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้
“บำนาญ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

(๔)

“เงินดำรงชีพ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือน แทนเงินบำนาญ

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือการสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขธิการ” หมายความว่า เลขธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ กับให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศ และแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนการออมแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “กอช.”

ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

กองทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ รายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๗ กองทุนประกอบด้วยทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินสะสม

(๒) เงินสมทบ

(๓) ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

- (๔) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๕) รายได้อื่น
- (๖) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๘ ให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ ณ สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ในราชกิจจานุเบกษา และจะจัดตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดตามความจำเป็นก็ได้

มาตรา ๙ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๖ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
- (๔) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๑๐ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุน ในบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนด

หมวด ๒

การควบคุมและการบริหาร

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ กอช.” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธาน กรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สมาชิกที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๒ จำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านบัญชี และด้านการเงินด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๒ การเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ จะให้มีการขึ้นบัญชีไว้สำหรับผู้ได้รับคะแนนถัดไป จากผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกเพื่อประโยชน์ตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๓ ให้ประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๑๔ กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๓) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะมีการรอการลงโทษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง เว้นแต่จะพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของกองทุน
- (๖) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำแก่กองทุนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุนเป็นผู้ถือหุ้น

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการที่ได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากสมาชิกภาพ กรณีกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก
- (๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ กรณีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
- (๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกผู้ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ผู้ซึ่งได้คะแนนถัดไปซึ่งขึ้นบัญชีไว้ในการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกเป็นกรรมการแทน ในกรณีที่ไม่มีผู้ขึ้นบัญชีไว้ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๖

(๗)

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๓ แทนตำแหน่งที่ว่าง

ให้กรรมการผู้ได้รับการเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่เลือกกรรมการขึ้นดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การออกเสียงลงมติแต่งตั้งหรือเลิกจ้างเลขาธิการต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง

มาตรา ๑๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ให้แจ้งการมีส่วนได้เสียนั้นและห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกิจการของกองทุน

(๒) กำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๓) กำกับดูแลการบริหารกิจการของกองทุน

(๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการ และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการ

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

(๖) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๘) ออกระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการพนักงาน ระบบพนักงาน

สัมพันธ์ การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยพนักงานและลูกจ้างของกองทุน การกำหนดเงินเดือนและเงินอื่น ๆ รวมตลอดถึงการสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ

(๙) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงอัตราเงินสะสมและเงินสมทบ

(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการการลงทุน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นอนุกรรมการ และเลขาธิการ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการการลงทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการลงทุนต่อคณะกรรมการ

(๒) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงิน หรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

(๓) ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ได้รับ มอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

(๔) รายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุนและเสนอความเห็น ต่อคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ให้นำมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุม ของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบ ของคณะรัฐมนตรี และให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลอง ปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่เลขาธิการ ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้วคณะกรรมการ จะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกินสี่ปี

การทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามกองทุน ให้เลขาธิการได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทนและเงินอื่นตามที่คณะกรรมการ กำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๙)

มาตรา ๒๖ เลขานุการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์
- (๓) สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา
- (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) (๓) (๕) และ (๖)

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง เลขานุการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้าง

มาตรา ๒๘ ให้เลขานุการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุน และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

เลขานุการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของกองทุน

มาตรา ๒๙ ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้เลขานุการเป็นผู้แทนของกองทุน

การปฏิบัติงานของเลขานุการและการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขานุการให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับตามวรรคสอง ย่อมไม่ผูกพันกองทุน เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

หมวด ๓

สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

มาตรา ๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๐ ให้บุคคลสัญชาติไทยซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุน

มาตรา ๓๑ บุคคลตามมาตรา ๓๐ อาจสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนได้ โดยแสดงความจำนงพร้อมกับการจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเดือนละห้าสิบบาท แต่ไม่เกินจำนวนที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การสมัครเป็นสมาชิกและการจ่ายเงินสะสม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

เงินสมทบตามวรรคหนึ่งเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่สมาชิกไม่จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ให้สมาชิกรายนั้นยังคงการเป็นสมาชิกต่อไป แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำหรับสมาชิกรายนั้น

การจ่ายเงินสมทบ ให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน

มาตรา ๓๓ สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่อ

(๑) อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจากกองทุน

มาตรา ๓๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๕ ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ เพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต บำนาญตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่โอนไปเข้าบัญชีเงินบำนาญตามมาตรา ๔๗ พร้อมกับประมาณการ เงินผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในภายหลังจากเงินในบัญชีเงินบำนาญนั้น โดยให้เพียงพอ กับการจ่ายบำนาญให้แก่สมาชิกได้จนถึงอายุครบแปดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ ในกรณีเงินบำนาญที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ให้งดจ่ายเงินบำนาญ แต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจากเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำนั้นจนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญจะหมด

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุ ครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบ ของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่ทายาท ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) บุตรให้ได้รับสองส่วน แต่ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน

(๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน

(๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ถึงแก่ความตายไปก่อน ให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายแสดงเจตนาไว้ต่อกองทุนตามแบบและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ถึงแก่ความตายไปก่อน ให้เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสม และเงินสมทบนั้นตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าทุพพลภาพ สมาชิกจะขอรับเงินสะสม และผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้

การขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมเพราะเหตุทุพพลภาพตามวรรคหนึ่ง ให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๓๙ การจ่ายเงินบำนาญที่สมาชิกจะได้รับตามมาตรา ๓๔ การจ่ายเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกถึงแก่ความตายตามมาตรา ๓๖ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกทุพพลภาพตามมาตรา ๓๗ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกลาออกจากกองทุนตามมาตรา ๓๘ และการจ่ายเงินกรณีผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพถึงแก่ความตายตามมาตรา ๕๙ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๔๐ เมื่อสมาชิกรายใดเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๐ ก่อนสิ้นสมาชิกภาพ ให้สมาชิกรายนั้นคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้ โดยสมาชิกไม่ต้องจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน และรัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน

มาตรา ๔๑ สิทธิการรับเงินทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัว ไม่อาจโอนแก่กันได้

มาตรา ๔๒ การหาประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามนโยบาย

ของคณะกรรมการ และกองทุนจะมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนตามความเหมาะสมก็ได้

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนภายในประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนไม่น้อยกว่าสองแห่ง ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการกระจายความเสี่ยงด้วย และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการหาประโยชน์ของกองทุนภายในประเทศ ให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนมีหน้าที่และอยู่ในบังคับบัญชาแตกต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เสมือนหนึ่งกองทุนเป็นกองทุนส่วนบุคคล

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในต่างประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

การให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในประเทศหรือในต่างประเทศ คุณสมบัติของผู้ได้รับมอบหมาย วิธีจัดการ และค่าใช้จ่ายในการจัดการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๔๓ เงินของกองทุนให้ลงทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

มาตรา ๔๔ ในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๓ (๑) หรือ (๒) ถ้าผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ห้าแห่ง ตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยให้แก่สมาชิกเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่คำนวณได้ข้างต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การจ่ายชดเชยตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนจ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓)

(๑๓)

หมวด ๔
การเงินและการบัญชี

มาตรา ๔๕ กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชี และแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ

มาตรา ๔๖ ให้กองทุนจัดให้มีบัญชี ประกอบด้วย

- (๑) บัญชีเงินรายบุคคลซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบบรรดาที่เป็นของสมาชิกแต่ละคน
- (๒) บัญชีเงินบำนาญซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่โอนมาจากบัญชีเงินรายบุคคลของสมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพสำหรับจ่ายบำนาญหรือจ่ายเงินดำรงชีพให้แก่สมาชิกผู้นั้น
- (๓) บัญชีเงินกองกลางซึ่งแสดงรายการเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามมาตรา ๗ (๔) เงินที่มีผู้บริจาคให้ เงินตามบัญชีเงินรายบุคคลที่ไม่มีผู้รับ เงินและทรัพย์สินของกองทุนในส่วนที่มีใช้ของสมาชิก ผู้รับบำนาญ หรือผู้รับเงินดำรงชีพคนใด และดอกผลของเงินและทรัพย์สินดังกล่าว

มาตรา ๔๗ เมื่อสมาชิกผู้ใดสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้โอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลตามมาตรา ๔๖ (๑) ของสมาชิกผู้นั้นมาเข้าบัญชีเงินบำนาญเพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญตามที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ หรือจ่ายเป็นเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ ให้แก่สมาชิกผู้นั้น

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่เงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญผู้ใดมีคงเหลือไม่เพียงพอจ่ายบำนาญ ให้จ่ายบำนาญจากเงินของบัญชีเงินกองกลาง

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพตายและยังมีเงินคงเหลือในบัญชีเงินบำนาญของผู้นั้น ให้จ่ายเงินที่เหลือนั้นแก่บุคคลตามมาตรา ๓๖ โดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ ดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์เมื่อได้หักไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว ที่เหลือให้ดำเนินการจัดสรร ดังนี้

- (๑) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินรายบุคคลไปลงทุน ให้จัดสรรเป็นผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิกแต่ละคน

(๑๔)

(๒) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญไปลงทุน ให้หักเข้าบัญชีเงินกองกลางตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อสำรองจ่ายเงินบำนาญ ในกรณีตามมาตรา ๔๘ ส่วนที่เหลือให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับบำนาญแต่ละคน

(๓) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับเงินดำรงชีพไปลงทุน ให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับเงินดำรงชีพแต่ละคน

(๔) ดอกผลอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ให้จัดสรรเป็นรายได้ของบัญชีเงินกองกลาง

การจัดสรรดอกผลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๕

การตรวจสอบและรายงาน

มาตรา ๕๑ ให้กองทุนแจ้งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ ตอบแทนของเงินดังกล่าวในส่วนของสมาชิกแต่ละคนให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๕๒ ให้กองทุนยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรี อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๓ ให้กองทุนจัดทำรายงานผลงานประจำปีในปีที่ล่วงมาแล้ว เสนอรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี

รายงานตามวรรคหนึ่งต้องแสดงประมาณการการเงินที่จะขอให้รัฐบาลจัดสรร เพื่อการดำเนินงานของกองทุนในระยะเวลาสามปีนับจากวันเสนอรายงานด้วย

มาตรา ๕๔ ให้กองทุนจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๕ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

มาตรา ๕๖ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อรัฐมนตรี ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีและให้ประกาศงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้ว และรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๖

การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนไม่ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือปรากฏว่าผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนจัดการเงินของกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนแก้ไขหรือระงับการกระทำนั้น หรือสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้นได้

เมื่อได้รับคำสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนตามวรรคสองแล้วให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนหยุดจัดการเงินของกองทุนในทันที และส่งมอบเงินและทรัพย์สินคืนภายในเวลาที่กำหนดในคำสั่งนั้น

มาตรา ๕๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งการจัดการกองทุน เพื่อประโยชน์ในการนี้จะแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหรือจะแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานให้รัฐมนตรีทราบด้วยก็ได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่า ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนจัดการเงินของกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน รัฐมนตรีอาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๗ วรรคสองและวรรคสาม ได้

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ตั้งของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

(๒) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือดำเนินคดี

(๓) สั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนมาให้ถ้อยคำหรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี หรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

(๑๖)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

มาตรา ๖๐ ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งแสนบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้นด้วย

มาตรา ๖๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ชัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายใดแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนต่อคณะกรรมการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ความผิดตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

(๑๗)

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๖ ในวาระเริ่มแรกให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓) เป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

มาตรา ๖๗ ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เลขาธิการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ เป็นกรรมการ และแต่งตั้งเลขาธิการ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ เมื่อได้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการแล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยต้องดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ เพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๖๙ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกตามมาตรา ๓๑ ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใดมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปีนับแต่วันที่ เป็นสมาชิก

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

(๑๘)

บัญชีเงินสมทบ

อายุสมาชิก	อัตราส่วนเงินสมทบ ต่อเงินสะสม	เงินสมทบสูงสุด
ไม่เกิน ๓๐ ปี	ร้อยละ ๕๐	๓,๐๐๐ บาท ต่อปี
เกิน ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี	ร้อยละ ๘๐	๔,๘๐๐ บาท ต่อปี
เกิน ๕๐ ปี	ร้อยละ ๑๐๐	๖,๐๐๐ บาท ต่อปี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๕๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีกองทุนเพื่อการชราภาพหลายกองทุนแต่มีสมาชิกเพียงประมาณร้อยละ ๓๐ ของผู้มีงานทำทั่วประเทศ กองทุนดังกล่าว ได้แก่ กองทุนประกันสังคม ซึ่งครอบคลุมลูกจ้างเอกชนในสถานประกอบการ ลูกจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งครอบคลุมข้าราชการส่วนกลาง กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งครอบคลุมแรงงานเอกชนในสถานประกอบการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างประจำส่วนราชการ และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ซึ่งในปัจจุบันมีเพียงผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูงเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงได้ จึงปรากฏว่ายังมีแรงงานส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๗๐ ของผู้มีงานทำยังไม่สามารถเข้าถึงระบบกองทุนต่างๆ และไม่ได้ได้รับความคุ้มครองใดๆ ประกอบกับประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ทำให้อัตราการพึ่งพิงของผู้สูงอายุต่อประชากรวัยทำงานเพิ่มสูงขึ้นและจะนำมาซึ่งภาระในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุของรัฐบาลเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงสมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางและโอกาสในการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญโดยแยกเป็นหมวด ดังต่อไปนี้

๒.๑ หมวด ๑ การจัดตั้งกองทุนและลักษณะกิจการกองทุน

กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ โดยให้กองทุนนี้มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐและเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และทรัพย์สินของกองทุนจะประกอบด้วยเงินสะสม เงินสมทบ ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของกองทุน รายได้อื่น

และดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว และกองทุนสามารถกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนได้ ซึ่งรวมถึงการถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สิน การก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใดๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร การลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน สำหรับค่าใช้จ่ายของกองทุนในการดำเนินงานนั้นกำหนดให้จ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๐)

๒.๒ หมวด ๒ การควบคุมและการบริหาร

ในการบริหารงานของกองทุน ให้มี “คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ” ซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ออกข้อบังคับ รวมทั้งระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารกิจการของกองทุน นโยบายการลงทุน กำกับดูแลการบริหารกิจการของกองทุน และให้มีเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุน และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งให้เป็นผู้แทนของกองทุนในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก สำหรับการแต่งตั้งเลขาธิการฯ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกินสี่ปี (ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๒๐ ร่างมาตรา ๒๕ ร่างมาตรา ๒๘ และร่างมาตรา ๒๙)

กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ โดยคุณสมบัตินั้น ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ สำหรับการได้มาซึ่งกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด โดยจะให้มีการขึ้นบัญชีไว้ด้วยก็ได้ เพื่อประโยชน์ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้มาจากการเลือกของประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๗)

ในการประชุมของคณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และกำหนดหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยชี้ขาดโดยให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ในเรื่องการลงมติแต่งตั้งหรือเลิกจ้างเลขาธิการฯ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง ในกรณีที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมพิจารณาในเรื่องนั้น (ร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙)

สำหรับการดำเนินงานด้านการลงทุนนั้น ให้มีคณะกรรมการการลงทุน เป็นผู้ทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำด้านการลงทุน กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงิน หรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน รวมทั้งติดตามดูแลการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนและรายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๒)

ประโยชน์ตอบแทนของประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี และถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๓ หมวด ๓ สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

กำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การเป็นสมาชิก

บุคคลผู้มีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกกองทุน ได้แก่ บุคคลสัญชาติไทย ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ แต่ต้องไม่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตาม กฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง โดยให้แสดงความจำนงพร้อมทั้งจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า เดือนละห้าสิบบาทแต่ไม่เกินจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๓๐ และร่างมาตรา ๓๑)

(๒) การจ่ายเงินสมทบของรัฐบาล

ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของ ผู้เป็นสมาชิก โดยเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสม ซึ่งรัฐบาลจะจ่ายสมทบให้แก่สมาชิกไม่เกิน จำนวนเงินสมทบสูงสุดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดดังนี้ (๑) ในกรณีที่อายุสมาชิกไม่เกิน ๓๐ ปี ให้จ่ายในอัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๕๐ แต่ต้องไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ต่อปี (๒) ในกรณีที่อายุสมาชิกเกิน ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี ให้จ่าย ในอัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๘๐ แต่ต้องไม่เกิน ๔,๘๐๐ บาท ต่อปี (๓) ในกรณีที่ อายุสมาชิกเกิน ๕๐ ปี ให้จ่ายในอัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๑๐๐ แต่ต้องไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่สมาชิกไม่สามารถจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน สถานภาพ ภาครัฐเป็นสมาชิกยังคงมีอยู่ต่อไปแต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบสำหรับสมาชิกรายนั้น และ ในการจ่ายเงินสมทบให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน (ร่างมาตรา ๓๒ และบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติ)

(๓) การจ่ายเงินกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ

กำหนดให้สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ตาย หรือลาออกจากกองทุน (ร่างมาตรา ๓๓) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงินกรณี สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ ดังนี้

- กรณีสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต โดยให้คำนวณบำนาญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่ในกรณีที่เงินบำนาญที่คำนวณได้มีจำนวนต่ำกว่าจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้งดจ่ายเงินบำนาญแต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจากเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกแต่ละรายเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต้นนั้น จนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกผู้นั้นจะหมด (ร่างมาตรา ๓๔ และร่างมาตรา ๓๕)

- กรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่ทายาท และถ้าไม่มีทายาทให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อกองทุน แต่ในกรณีที่ไม่มีทั้งทายาทและบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๖)

- กรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๘)

(๔) การจ่ายเงินกรณีสมาชิกทุพพลภาพ

กำหนดให้สมาชิกที่ทุพพลภาพก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์จะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ แต่ให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว (ร่างมาตรา ๓๗)

(๕) หลักเกณฑ์ในการหาประโยชน์ของกองทุน

ในการหาประโยชน์ของกองทุน กำหนดให้กองทุนอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุนแทนก็ได้ โดยจะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนภายในประเทศหรือต่างประเทศก็ได้ ทั้งนี้ การนำเงินของกองทุนไปลงทุนจะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ (ร่างมาตรา ๔๒ และร่างมาตรา ๔๓)

(๖) หลักเกณฑ์การคำนวณผลประโยชน์ให้แก่สมาชิก

ในกรณีที่ผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของสมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือถึงแก่ความตายที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ห้าแห่งตามที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำข้างต้น โดยในการจ่ายชดเชยให้จ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๔ หมวด ๔ การเงินและการบัญชี

กำหนดให้บัญชีของกองทุนประกอบด้วยบัญชีเงินรายบุคคล บัญชีเงินบำนาญ และบัญชีเงินกองกลาง และในกรณีที่สมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ต้องมีการโอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลมาเข้าบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกรายนั้น

เพื่อใช้จ่ายเป็นบ้านอายุหรือเป็นเงินดำรงชีพ และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินในบัญชีเงินบ้านอายุของผู้รับบ้านอายุ รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการหักดอกผลที่ได้จากการนำเงินในแต่ละบัญชีไปลงทุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน (ร่างมาตรา ๔๕ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

๒.๕ หมวด ๕ การตรวจสอบและรายงาน

กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบและรายงานของกองทุน โดยกำหนดให้กองทุนต้องแจ้งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทน ให้สมาชิกแต่ละคนทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง จัดทำรายงานแสดงการจัดการกองทุน จัดทำรายงานผลงานประจำปี รวมทั้งต้องจัดทำงบการเงินเสนอผู้สอบบัญชี โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน และให้ประกาศงบการเงินที่ได้ตรวจสอบแล้ว และรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕๑ ถึงร่างมาตรา ๕๖)

๒.๖ หมวด ๖ การควบคุมกำกับกับการจัดการกองทุน

กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน แก่ไขหรือระงับการกระทำ หรือสั่งยกเลิกการมอบหมายให้เป็นผู้จัดการเงินของกองทุนได้ หากเห็นว่าได้กระทำการในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งการจัดการกองทุน รวมทั้งกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๕๗ ถึงร่างมาตรา ๖๑)

๒.๗ หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

กำหนดความผิดและบทลงโทษในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการกองทุนรวมทั้งกรรมการ ผู้จัดการ และบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้ยกเลิกการจัดการเงินของกองทุน และส่งมอบเงินและทรัพย์สินคืนภายในเวลาที่กำหนด

(๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายตาม (๑)

(๓) ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ชัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนที่แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

นอกจากนี้ กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งสามารถเปรียบเทียบการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) และ (๓) ดังกล่าวได้ และเมื่อชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบแล้วให้คดีเป็นอันเลิกกัน (ร่างมาตรา ๖๒ ถึงร่างมาตรา ๖๕)

๒.๘ บทเฉพาะกาล

กำหนดรองรับให้ในวาระเริ่มแรกรัฐบาลต้องจัดสรรเงินให้แก่กองทุนเป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน และให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งทำหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการฯ ไปพลางก่อน และให้คณะกรรมการดังกล่าวดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการฯ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและเลขาธิการฯ แล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก ภายในกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ และกำหนดให้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปี (ร่างมาตรา ๖๖ ถึงร่างมาตรา ๖๙)

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
สภาผู้แทนราษฎร

รายงาน

ของ

คณะกรรมการวิสามัญ

พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

กองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ความที่สุด

ที่ ๐๒๙๙๓ / ๒๕๕๔

(๒๖)

(สำเนา)

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (นายสถาพร มณีรัตน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (นางสาวมิ่งศรี ธาราภูมิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายกรณ์ จาติกวณิช	๒. นายกฤษฎา อุทยานิน
๓. นายกฤษดาภรณ์ เสียมภักดี	๔. นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม
๕. นายไกร ดาบธรรม	๖. นายเจือ ราชสีห์
๗. นางชนากานต์ ยืนยง	๘. นายชินสรุ คล้ายสังข์
๙. นายชัยวัฒน์ กุลศักดิ์วิมล	๑๐. นางนันทนา ทิมสุวรรณ
๑๑. นายนิมุคตาร์ วาบา	๑๒. นายประกอบ รัตนพันธ์
๑๓. นายปิ่น วรรณพินิจ	๑๔. นางสาวปาริชาติ ชาลีเครือ
๑๕. นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	๑๖. นางสาวมิ่งศรี ธาราภูมิ
๑๗. นายพนิช วิกิตเศรษชู	๑๘. นายภราดร ปริศนานันทกุล
๑๙. นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์	๒๐. นางมุกดา อินดีสาร
๒๑. นายเรวัต สิริบุญกุล	๒๒. นางสาวละออง ดิยะไพรัช
๒๓. นายวิเชียร อุดมศักดิ์	๒๔. นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์
๒๕. นายสถาพร มณีรัตน์	๒๖. นายสมคิด บาลโรสง
๒๗. นายสมบุรณ์ อุทัยเวียนกุล	๒๘. นายสรรเสริญ สมะลาภา
๒๙. นายสิริพงษ์ อังคสกุลเกียรติ	๓๐. นาวาตรี สุธรรม ระหงษ์
๓๑. นายสุรศักดิ์ พันธุ์เจริญวรกุล	๓๒. นายอนันต์ ศรีพันธุ์
๓๓. นายอนุชา บุรพชัยศรี	๓๔. นายอนุสรณ์ ปั่นทอง
๓๕. นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษชู	๓๖. นายอรรถวิเศษ สุวรรณภักดี

อนึ่ง นาวาตรี สุธรรม ระหงษ์ ได้ขอลาออก และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ที่ประชุมได้ตั้งนางสาวเฉลิมลักษณ์ เก็บทรัพย์ เป็นกรรมาธิการแทน

(๒๗)

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

กรณ์ จาติกวณิช

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

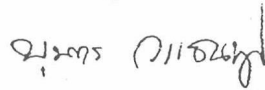
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมการ ๑

โทร. ๐-๒๒๔๔-๒๖๙๘ -๙

โทรสาร ๐-๒๒๔๔-๒๗๐๕

สำเนาถูกต้อง

(นางบุษกร วรรณะภูติ)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๑

นายพงษ์พันธุ์ จุลอดุง / ร่าง

นางสาวรัชนีวรรณ ลงสุวรรณ / พิมพ์

ตรวจทาน

ครั้งที่ ๑ นายพงษ์พันธุ์ จุลอดุง

นายศุภวัฒน์ ต้อนรับสกุล

ครั้งที่ ๒ คณะทำงานฯ สำนักกรรมการ ๑

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (นายสถาพร มณีรัตน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (นางสาวพองศรี ธาราภูมิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายกรณ์ จาติกวณิช	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายประกอบ รัตนพันธ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายเจือ ราชสีห์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายสถาพร มณีรัตน์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
(๖) นายวิเชียร อุดมศักดิ์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่ห้า
(๗) นายไกร ดาบธรรม	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หก
(๘) นายภราดร ปริศนานันท์กุล	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่เจ็ด
(๙) นายประพัฒน์ วิเศษจินดาวัฒนา	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่แปด
(๑๐) นางชนากานต์ ยืนยง	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่เก้า
(๑๑) นางมุกดา อินต๊ะสาร	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๒) นายเรวัต สิริบุญกุล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๓) นายสรรเสริญ สมะลาภา	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๔) นายอนันต์ ศรีพันธุ์	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๕) นางนันทนา ทิมสุวรรณ	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๖) นายกฤษฎา อุทยานิน	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๗) นายสมคิด บาลโธสง	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๘) นายกฤษดาภรณ์ เสียมภักดี	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๑๙) นายชัยวัฒน์ กุลศักดิ์วิมล	เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๒๐) นายอนุชา บุรพชัยศรี	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๒๑) นายปิ่น วรรณพินิจ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๒๒) นางสาวปาริชาติ ชาลีเครือ	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่สอง
(๒๓) นายพนิช วิกิตเศรษฐ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

(๒๔) นางสาวละออง ดิยะไพรัช	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ
(๒๕) นายวิรัตน์ วิริยะพงษ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ
(๒๖) นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ
(๒๗) นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ
(๒๘) นายนิมุคตาร์ วาบา	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ
(๒๙) นายภูมิพัฒน์ พชรทรัพย์	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ
(๓๐) นายอรรถวิชัย สุวรรณภักดี	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ
(๓๑) นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการธิการ

๒. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และให้ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการ ดังนี้

(๑) รองศาสตราจารย์วรวุฒิ สุวรรณระดา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สถิตพงษ์ ธนวิริยะกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๓) นายแพทย์ถาวร สกกุลพาณิชย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๔) แพทย์หญิงลัดดา ดำริการเลิศ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
(๕) นายบัณฑิต เป้เนวิเศษ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

๓. คณะกรรมการวิสามัญได้มีมติตั้ง นายพงษ์พันธ์ จุลอดุง นิติกร ๕ กลุ่มงานคณะกรรมการการเงิน การคลัง การธนาคารและสถาบันการเงิน สำนักกรรมการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๒

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๔.๑ กระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๑) นางสาวกรรณิการ์ เอกเผ่าพันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการออมและการลงทุน
(๒) นายชนะชัย ประยูรสิน	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายภาษี รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
(๓) นางสาวเกตสุดา สุประดิษฐ์	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการออม การลงทุน และพัฒนาตลาดทุน
(๔) นางสาวสุปาณี จันทรมาศ	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
(๕) นางสาวเอม เจริญทองตระกูล	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
(๖) นายอรรถพล อรรถวรเดช	นิติกรชำนาญการพิเศษ
(๗) นางสาวเขมฤทัย ต้นหยงมาศ	นิติกรชำนาญการ

(๘) นางนภาพร วิริยานุพงศ์	เศรษฐกรชำนาญการ
(๙) นางสาวสุธีรา ศรีทอง	เศรษฐกรชำนาญการ
(๑๐) นางสาวรินทร์ธิดา เขียรธิดิกุล	นิติกรปฏิบัติการ
(๑๑) นายดนูพล เกษมพันธ์	นิติกร
๔.๒ <u>กระทรวงแรงงาน</u>	
<u>สำนักงานประกันสังคม</u>	
(๑) นายภัทพล ผ่องใส	นิติกรชำนาญการ
(๒) นางสาวจิรนุช คงมณี	นิติกรชำนาญการ
(๓) นางสาวเสาวทิพย์ บุญศิริ	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
(๔) นายสมพงษ์ เงินรวง	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
(๕) นางสาวรารัตน์ ไคขุนทด	นิติกรปฏิบัติการ
๔.๓ <u>สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา</u>	
(๑) นายทวีศักดิ์ มีญาณเยี่ยม	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
(๒) นางสุกัญญา สุรวฒนานันท์	นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ
(๓) นางสาวพานิภา ปันสำ	นักกฎหมายกฤษฎีกาปฏิบัติการ
๔.๔ <u>สำนักงานประมาณ</u>	
(๑) นายชนรรค์ พุทธมลิณประทีป	ผู้อำนวยการสำนักจัดทำงบประมาณ
ด้านเศรษฐกิจ ๑
(๒) นางมนชิตา เจียรไพศาลเจริญ	นักวิเคราะห์ฯ ชำนาญการพิเศษ
๕. ผู้ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ	
๕.๑ <u>สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน)</u>	
(๑) นายธนชัย อาจหาญ	หัวหน้าหน่วยสนับสนุนขบวนการ
องค์กรชุมชน
(๒) นายชาญณรงค์ วงศ์วิชัย	เจ้าหน้าที่
๕.๒ <u>สำนักงานประกันสังคม</u>	
(๑) นายปิ่น วรรณพินิจ	เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม
(๒) นายโกวิท สัจจวิเศษ	ผู้อำนวยการกองนิติการ
(๓) นายภัทพล ผ่องใส	นิติกรชำนาญการ
(๔) นายประธาน ถาวร	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
(๖) นายศิลา แก้วตะพันธ์	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ
(๗) นางสมร จันทจิตร	นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

๕.๓ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

- (๑) นายวินัย เครือตรีประดิษฐ์ รองผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร
- (๒) นายสมบูรณ์ ดาศรี รองผู้อำนวยการฝ่ายเงินฝาก

๖. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๗. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔	คณะกรรมการธิการตัดออก
มาตรา ๕	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๑ การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๖/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
มาตรา ๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๐	ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๒	
การควบคุมและการบริหาร	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๓	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๔	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๑๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๑๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๑	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๒๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๖	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๒๘	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒๙	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๓	
สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๒	มีการแก้ไข
มาตรา ๓๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๖	ไม่มีการแก้ไข
มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น	
<u>นายสถาพร มณีรัตน์ และนายชัยวัฒน์ กลศึกดีวิมล (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น</u>	
โดยขอให้เพิ่มวรรคห้าของมาตรา ๓๖ เป็นดังนี้	
<u>“ในกรณีที่ไม่ประสงค์ให้จ่ายเงินสะสม เงินสหทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและ</u>	
<u>เงินสหทบให้กับบุตรหรือสามีหรือภริยา ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายแสดงเจตนาไว้ต่อกองทุน”</u>	
มาตรา ๓๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๓๙	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๐	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๔	ไม่มีการแก้ไข

หมวด ๔ การเงินและการบัญชี	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๕	มีการแก้ไข
มาตรา ๔๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๘	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๔๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๐	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๕ การตรวจสอบและรายงาน	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๑	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๓	คณะกรรมการการตัดออก
มาตรา ๕๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๕	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๖	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๕๖/๑</u>	คณะกรรมการการเพิ่มขึ้นใหม่
หมวด ๖ การควบคุมกำกับจัดการกองทุน	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๗	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๕๘	ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๙	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๐	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๑	ไม่มีการแก้ไข
หมวด ๗ บทกำหนดโทษ	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๒	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๓	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๔	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๕	ไม่มีการแก้ไข
บทเฉพาะกาล	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๖	ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๖๗	มีการแก้ไข
มาตรา ๖๘	มีการแก้ไข
มาตรา ๖๙	มีการแก้ไข
บัญชีเงินสมทบ	ไม่มีการแก้ไข

๘. ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ

คณะกรรมการการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เริ่มตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติคำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่าควรตั้งข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมการเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

(๑) เห็นสมควรให้แก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. เป็นดังนี้

“เหตุผล

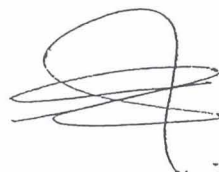
โดยที่ รัฐสภายุทธศาสตร์ประเทศไทย ภายใต้อาณัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๔ (๔) บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือจัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง ดังนั้นเพื่อให้มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุม ภาคแรงงานทุกประเภทประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะประชากรภาคแรงงานส่วนใหญ่ ของประเทศ ซึ่งยังเป็นแรงงานนอกระบบยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง ซึ่งสิ่งนี้ทำให้ บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึง เศรษฐกิจระบบการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน เพื่อสร้างความมั่นคงในบั้นปลายของชีวิตตลอดจนเพื่อเป็น การสร้างวินัยในการออมของประชาชนคนไทยในวัยทำงาน จึงสมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

(๒) เห็นสมควรให้มีการเปิดเผยข้อมูลคำตอบแทนของประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ที่รัฐมนตรีต้องกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี เพื่อความโปร่งใสและเปิดโอกาสให้สมาชิกตรวจสอบได้

(๓) เห็นสมควรให้มีการจัดทำบัญชีเงินของกองทุนที่มีการนำไปลงทุน เพื่อหาประโยชน์ตามนโยบายของคณะกรรมการ รวมถึงผลประโยชน์จากการดำเนินการ เพื่อให้ทราบผลการดำเนินการด้านการลงทุนของกองทุนการออม

(๔) เห็นสมควรให้มีการเร่งรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ความเข้าใจกับประชาชนเกี่ยวกับสาระสำคัญของกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อจูงใจให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายสมัครเป็นสมาชิกกองทุนและให้มีการสื่อสารทำความเข้าใจกับสมาชิกกองทุนอย่างต่อเนื่อง

๙. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ มาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายอนุชา บูรพชัยศรี)

เลขาธิการคณะกรรมการวิสามัญฯ

(๓๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพ ที่ครอบคลุมภาคแรงงานทุกประเภท แรงงานส่วนใหญ่ของประเทศจึงยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครอง เพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจน ในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึงเครื่องมือการออมเงินในขณะที่ อยู่ในวัยทำงาน สมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียม และความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

กองทุนการออมแห่งชาติ

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนการออมแห่งชาติ

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติ

“เงินสะสม” หมายความว่า เงินที่สมาชิกสะสมเข้ากองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินสมทบ” หมายความว่า เงินที่รัฐบาลจ่ายสมทบเงินสะสมเข้ากองทุน

ตามพระราชบัญญัตินี้

“บำนาญ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

“เงินดำรงชีพ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนแทนเงินบำนาญ

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือการสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ *ทิศทรัพย์ของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของราชการ กฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินของรัฐวิสาหกิจ สังกัดทบวง และกฎหมายว่าด้วยทรัพย์สินสงวน*

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ กับให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศ และแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน

มาตรา ๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนการออมแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “กอช.”

ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ

กองทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเพื่อเป็น
หลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ
รายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๖/๑ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครอง
แรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม

มาตรา ๗ กองทุนประกอบด้วยทรัพย์สินดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสะสม
- (๒) เงินสมทบ
- (๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้
- (๔) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้
- (๕) รายได้อื่น
- (๖) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๘ ให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ ณ สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด
ในราชกิจจานุเบกษา และจะจัดตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดตามความจำเป็นก็ได้

มาตรา ๙ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์
ตามมาตรา ๖ และอำนาจเช่นนี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
- (๔) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จ
ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๑๐ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุน
ในบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ
กำหนด

(๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการหรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นยศตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าหนึ่งปี เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของกองทุน

(๖) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาเกี่ยวกับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุนไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุนเป็นผู้ถือหุ้น

(๗) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการที่ได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) พ้นจากสมาชิกภาพ กรณีกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก

(๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ กรณีกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

(๖) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของจำนวนกรรมการ

ทั้งหมด

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ
ผู้ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้ซึ่งได้คะแนนถัดไปซึ่งขึ้นบัญชีไว้ในการเลือกกรรมการซึ่งเป็น
สมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญเป็นกรรมการแทน ในกรณีที่ไม่มีผู้ขึ้นบัญชีไว้ ให้
ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๒

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการ
เลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๗ แทนตำแหน่งที่ว่าง

ให้กรรมการผู้ได้รับการเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง
อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน
จะไม่เลือกกรรมการขึ้นดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง
ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้น
อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การออกเสียงลงมติแต่งตั้งหรือเลิกจ้างเลขานุการต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง

มาตรา ๑๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่
พิจารณาให้แจ้งการมีส่วนได้เสียนั้นและห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่ง
ในการบริหารกิจการของกองทุน

(๒) กำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
โดยกฎกระทรวง

(๓) กำกับดูแลการบริหารกิจการของกองทุน

(๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการและรองเลขาธิการ ด้านการลงทุน และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการและรองเลขาธิการ ด้านการลงทุน

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

(๖) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๘) ออกระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการพนักงาน ระบบพนักงาน สัมพันธ์ การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยพนักงานและลูกจ้างของกองทุน การกำหนด เงินเดือนและเงินอื่น ๆ รวมตลอดถึงการสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ

(๙) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงอัตราเงินสะสมและเงินสมทบ

(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการการลงทุน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เลขาธิการ และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง เป็นอนุกรรมการ และรองเลขาธิการด้านการลงทุน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการการลงทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการลงทุนต่อคณะกรรมการ

(๒) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงิน หรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

(๓) ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ได้รับ มอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

(๔) รายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุนและเสนอความเห็น ต่อคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ให้นำมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขาธิการ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี และให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขาธิการด้านการลงทุน

การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่เลขาธิการ และรองเลขาธิการด้านการลงทุน ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้วคณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกินสี่ปี

การทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามกองทุน ให้เลขาธิการ และรองเลขาธิการด้านการลงทุน ได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทนและเงินอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

มาตรา ๒๖ เลขาธิการ และรองเลขาธิการด้านการลงทุน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง
- (๓) สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา
- (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) (๓) (๔) ๕๕ (๖) และ (๗)

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง เลขาธิการ และรองเลขาธิการด้านการลงทุน พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้าง โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีสำหรับกรณีเลขาธิการ และคณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้างสำหรับกรณีรองเลขาธิการด้านการลงทุน

(๔๖)

มาตรา ๒๘ ให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุน และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

เลขาธิการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของกองทุน

มาตรา ๒๙ ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการ เป็นผู้แทนของกองทุน

การปฏิบัติงานของเลขาธิการและการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับตามวรรคสอง ย่อมไม่ผูกพันกองทุน เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

หมวด ๓

สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

มาตรา ๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๖ ๓๕ ให้บุคคลสัญชาติไทยซึ่ง บรรลุนิติภาวะ แล้วแต่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ และ ไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อ ได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น สหกรณ์สหกรณ์สหกรณ์ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนด โดยกฎกระทรวง มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุน

มาตรา ๓๑ บุคคลตามมาตรา ๓๐ อาจสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนได้ โดยแสดงความจำนงพร้อมกับการจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเดือนละห้าสิบบาท แต่ไม่เกินจำนวนที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การสมัครเป็นสมาชิกและการจ่ายเงินสะสม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

เงินสมทบตามวรรคหนึ่งเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งๆ ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีการทบทวนกฎกระทรวงตามมาตรานี้ทุกห้าปี

ในกรณีที่สมาชิกไม่จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ให้สมาชิกรายนั้นยังคงการเป็นสมาชิกต่อไป แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำหรับสมาชิกรายนั้น

การจ่ายเงินสมทบ ให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน

มาตรา ๓๓ สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่อ

(๑) อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจากกองทุน

มาตรา ๓๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๕ ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ เพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต

บำนาญตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่โอนไปเข้าบัญชีเงินบำนาญตามมาตรา ๔๖ พร้อมกับประมาณการเงินผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นในภายหลังจากเงินในบัญชีเงินบำนาญนั้น โดยให้เพียงพอกับการจ่ายบำนาญให้แก่สมาชิกได้จนถึงอายุครบแปดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ ในกรณีเงินบำนาญที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง มีจำนวนน้อยกว่าจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ให้จ่ายเงินบำนาญ แต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจากเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำนั้นจนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญจะหมด

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่ทายาท ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๕๐)

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในต่างประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

การให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในประเทศหรือในต่างประเทศ คุณสมบัติของผู้ได้รับมอบหมาย วิธีจัดการ และค่าใช้จ่ายในการจัดการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๔๓ เงินของกองทุนให้ลงทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูง ไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

มาตรา ๔๔ ในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๓ (๑) หรือ (๒) ถ้าผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือน โดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ห้าแห่ง ตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยให้แก่สมาชิกเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่คำนวณได้ข้างต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การจ่ายชดเชยตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนจ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓)

หมวด ๔

การเงินและการบัญชี

มาตรา ๔๕ กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชี และแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุน โดยถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๔๖ ให้กองทุนจัดให้มีบัญชี ประกอบด้วย

- (๑) บัญชีเงินรายบุคคลซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบบรรดาที่เป็นของสมาชิกแต่ละคน
- (๒) บัญชีเงินบำนาญซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่โอนมาจากบัญชีเงินรายบุคคลของสมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพสำหรับจ่ายบำนาญหรือจ่ายเงินดำรงชีพให้แก่สมาชิกผู้นั้น
- (๓) บัญชีเงินกองกลางซึ่งแสดงรายการเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามมาตรา ๓ (๔) เงินที่มีผู้บริจาคให้ เงินตามบัญชีเงินรายบุคคลที่ไม่มีผู้รับ เงินและทรัพย์สินของกองทุนในส่วนที่มีใช้ของสมาชิก ผู้รับบำนาญ หรือผู้รับเงินดำรงชีพคนใด และดอกผลของเงินและทรัพย์สินดังกล่าว

มาตรา ๔๗ เมื่อสมาชิกผู้ใดสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้โอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลตามมาตรา ๔๖ (๑) ของสมาชิกผู้นั้นมาเข้าบัญชีเงินบำนาญเพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญตามที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ หรือจ่ายเป็นเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ ให้แก่สมาชิกผู้นั้น

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่เงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญผู้ใดมีคงเหลือไม่เพียงพอจ่ายบำนาญ ให้จ่ายบำนาญจากเงินของบัญชีเงินกองกลาง

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพตายและยังมีเงินคงเหลือในบัญชีเงินบำนาญของผู้นั้น ให้จ่ายเงินที่เหลือนั้นแก่บุคคลตามมาตรา ๓๖ โดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ ดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์เมื่อได้หักไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว ที่เหลือให้ดำเนินการจัดสรร ดังนี้

- (๑) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินรายบุคคลไปลงทุน ให้จัดสรรเป็นผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิกแต่ละคน
- (๒) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญไปลงทุน ให้หักเข้าบัญชีเงินกองกลางตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อสำรองจ่ายบำนาญในกรณีตามมาตรา ๔๘ ส่วนที่เหลือให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับบำนาญแต่ละคน

(๕๒)

(๑) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับเงินดำรงชีพ ไปลงทุน ให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับเงินดำรงชีพแต่ละคน

(๔) ดอกผลอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ให้จัดสรรเป็นรายได้ของบัญชีเงินกองกลาง

การจัดสรรดอกผลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๕

การตรวจสอบและรายงาน

มาตรา ๕๑ ให้กองทุนแจ้งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวในส่วนของสมาชิกแต่ละคนให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๕๒ ให้กองทุนยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๓ ให้กองทุนจัดทำรายงานแสดงผลการดำเนินงานประจำปีให้สมาชิกและผู้ถือหุ้นทราบในหนังสือชี้ชวนที่ส่งให้สมาชิกและผู้ถือหุ้นในวันขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้นประจำปี และให้ผู้ถือหุ้นและผู้ถือหุ้นรายย่อยได้รับทราบรายงานดังกล่าวโดยไม่มีค่าใช้จ่าย

มาตรา ๕๔ ให้กองทุนจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๕ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

มาตรา ๕๖ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีและให้ประกาศงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้ว และรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๖/๑ ให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี

รายงานตามวรรคหนึ่งต้องแสดงประมาณการการเงินที่จะขอให้รัฐบาลจัดสรร เพื่อดำเนินงานของกองทุนในระยะเวลาสามปีนับจากวันเสนอรายงานผลงานของกองทุนในปี ที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีด้วย

หมวด ๖

การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของ กองทุน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการ เงินของกองทุนซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนไม่ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ การจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือปรากฏว่า ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนจัดการเงินของกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิด ความเสียหายแก่กองทุน ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการ เงินของกองทุนแก้ไขหรือระงับการกระทำนั้น หรือสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของ กองทุนนั้นได้

เมื่อได้รับคำสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนหยุดจัดการเงินของกองทุนในทันที และส่งมอบ เงินและทรัพย์สินคืนภายในเวลาที่กำหนดในคำสั่งนั้น

มาตรา ๕๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งการจัดการ กองทุน เพื่อประโยชน์ในการนี้จะแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ การจัดการกองทุนหรือจะแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานให้ รัฐมนตรีทราบด้วยก็ได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่า ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนจัดการเงิน ของกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน รัฐมนตรีอาจขอให้ คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๗ วรรคสองและวรรคสาม ได้

มาตรา ๕๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ตั้งของผู้ได้รับมอบหมาย
ให้จัดการเงินของกองทุนในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการ
ของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

(๒) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด
ตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือดำเนินคดี

(๓) สั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ได้รับมอบหมาย
ให้จัดการเงินของกองทุนมาให้ถ้อยคำหรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี หรือเอกสารหลักฐาน
เกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวก
ตามสมควร

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จ
จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

มาตรา ๖๐ ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว
แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด
โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายใดไม่ปฏิบัติตาม
มาตรา ๕๗ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละ
หนึ่งแสนบาท จนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าคนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้นด้วย

มาตรา ๖๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ขัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายใดแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนต่อคณะกรรมการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ความผิดตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๖ ในวาระเริ่มแรกให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓) เป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

มาตรา ๖๗ ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เลขาธิการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ เป็นกรรมการ และแต่งตั้งเลขาธิการ ทั้งนี้ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบ สิบเก้า สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ เมื่อได้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้ง เลขาธิการแล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยตั้งให้ดำเนินการเลือกกรรมการ ซึ่งเป็นสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ เพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ยังไม่อาจเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา ๑๒ ได้ เนื่องจากยังไม่มีผู้รับบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการ ซึ่งเป็นสมาชิกตามวรรคหนึ่งอีกหนึ่งคน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๙ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกตจขงขตจจจ ๔๘ ผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใดมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปีนับแต่วันที่ เป็นสมาชิก และเมื่อเป็น สมาชิกของกองทุนครบสิบปีหรือเมื่อสมาชิกซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปลาออกจากการเป็นสมาชิก ให้ถือว่าเป็นกรณีที่สมาชิกอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้และให้นำบทบัญญัติใน หมวด ๓ และหมวด ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

.....
.....

(๕๗)

บัญชีเงินสมทบ

อายุสมาชิก	อัตราส่วนเงินสมทบ ต่อเงินสะสม	เงินสมทบสูงสุด
ไม่เกิน ๓๐ ปี	ร้อยละ ๕๐	๓,๐๐๐ บาท ต่อปี
เกิน ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี	ร้อยละ ๘๐	๔,๘๐๐ บาท ต่อปี
เกิน ๕๐ ปี	ร้อยละ ๑๐๐	๖,๐๐๐ บาท ต่อปี

ร่าง

พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน (๕๙)

วุฒิสภาต้องพิจารณาให้เสร็จภายใน ๓๐ วัน

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ ๘๓๐
วันที่ ๕๗ ก.พ. ๒๕๕๔
เวลา ๑๑.๐๑ น.

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๑๒๗

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล
และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่
๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ

ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๔๖

อนึ่ง ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวด้วยการเงิน

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๐๐๑๐๐/๒๕๕๔ วันที่ ๗ ก.พ. ๕๔
เวลา ๑๑.๑๓ น. ส่ง..... น.
สำนักงานประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๔ / ๒๕๕๔

วันที่ ๗ / ก.พ. ๒๕๕๔

เวลา ๑๑.๕๖ น.

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

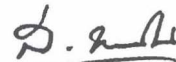
สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. (นายสถาพร มณีรัตน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. (นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับนี้ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๓ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัตินี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

(นายสุวิจักขณ์ นาควิระชัย)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๖๑)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุมภาคแรงงานทุกประเภท แรงงานส่วนใหญ่ของประเทศจึงยังไม่ได้ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง ซึ่งจะทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึงเครื่องมือการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน สมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) /

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ

พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยบำนาญแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๘๔ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐจัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง สมควรจัดให้มีคณะกรรมการนโยบายการออมแห่งชาติ เพื่อเสนอแนะนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับระบบการออมระบบบำนาญ และระบบสวัสดิการที่จะจัดให้แก่ประชาชน ตลอดจนจัดตั้งกองทุนบำนาญแห่งชาติขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดบำนาญรายเดือนและสวัสดิการอื่นแก่ประชาชนในยามชรา โดยผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุสี่สิบปีบริบูรณ์และมีได้เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น สามารถสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนและส่งเงินออมสะสมเข้ากองทุนจนกว่าจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ โดยรัฐบาลจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกทุกเดือน และสมาชิกจะได้รับบำนาญรายเดือนเมื่อมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือเมื่อทุพพลภาพก่อนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ รวมทั้งได้รับสิทธิประโยชน์อื่นเพิ่มเติม อันจะทำให้ประชาชนสามารถดำรงชีพในยามชราได้อย่างเหมาะสม จึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายสถาพร มณีรัตน์ กัษณะ เป็นผู้เสนอ)

๕

(๒๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในวัยสูงอายุที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม โดยเฉพาะประชากรภาคแรงงานส่วนใหญ่ของประเทศที่เป็นแรงงานนอกระบบ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างทั่วถึง ทำให้ประชาชนกลุ่มนี้มีความเสี่ยงที่จะประสบความยากลำบากในวัยสูงอายุอันเนื่องมาจากการขาดรายได้และขาดผู้ดูแล โดยไม่มีช่องทางหรือโอกาสที่จะเข้าถึงระบบการออมเงิน ในขณะที่ยังอยู่ในวัยทำงาน เพื่อสร้างความมั่นคงในบั้นปลายของชีวิตตลอดจนเพื่อเป็นการสร้างวินัยในการออมเงินของประชาชนคนไทยในวัยทำงาน จึงสมควรให้มีการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการออมเงินแห่งชาติเพื่อเป็นการสร้างระบบการออมเงินขั้นพื้นฐานให้แก่ประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายดังกล่าวให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปบำนาญภาคประชาชน อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕

(๒๔)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยกองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผล

โดยที่ ปี สหประชาชาติไทยซึ่งไม่รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๘๔ (๔) บัญญัติให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือจัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างทั่วถึง ดังนั้นเพื่อให้มีระบบการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราภาพที่ครอบคลุม ภาคแรงงานทุกประเภทประชาชนทุกกลุ่มโดยเฉพาะประชากรภาคแรงงาน ส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งเป็นแรงงานนอกระบบยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพอย่างทั่วถึง ซึ่ง จึงทำให้บุคคลเหล่านี้มีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ในความยากจนในวัยสูงอายุ อันเนื่องมาจากไม่มีช่องทางหรือโอกาสเข้าถึง ที่ซึ่งมีระบบการออมเงินในขณะที่อยู่ในวัยทำงาน เพื่อสร้างความมั่นคงในบั้นปลายของชีวิตตลอดจน เพื่อเป็นการสร้างวินัยในการออมของประชาชนคนไทยในวัยทำงาน จึงสมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็น ช่องทางการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อการชราภาพให้ได้รับผลประโยชน์ ในรูปบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ จึงจำเป็นต้อง ตราพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ

สภาผู้แทนราษฎรได้เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตการแก้ไขเพิ่มเติมเหตุผลให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๑๒๕ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของวุฒิสภา จึงขอส่งเหตุผลที่ได้แก้ไขมาเพื่อพิจารณา

Ly

(๖๖)

“บำนาญ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์แล้ว

“เงินดำรงชีพ” หมายความว่า เงินที่จ่ายให้แก่สมาชิกเป็นรายเดือนแทนเงินบำนาญ

“ทุพพลภาพ” หมายความว่า การสูญเสียอวัยวะหรือสูญเสียสมรรถภาพของอวัยวะหรือของร่างกาย หรือการสูญเสียสภาวะปกติของจิตใจ จนไม่สามารถทำงานได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการการแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ กับให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศ และแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การจัดตั้งกองทุนและลักษณะของกิจการกองทุน

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งเรียกว่า “กองทุนการออมแห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “กอช.”

ให้กองทุนเป็นหน่วยงานของรัฐและมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ กองทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ รายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๖ กิจการของกองทุนไม่อยู่ในบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ และกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม

มาตรา ๗ กองทุนประกอบด้วยทรัพย์สินดังต่อไปนี้

(๑) เงินสะสม

(๒) เงินสมทบ

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

(๔) เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๕) รายได้อื่น

(๖) ดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๖๗)

มาตรา ๘ ให้กองทุนมีสำนักงานใหญ่ ณ สถานที่ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา และจะจัดตั้งสาขาหรือตัวแทนขึ้น ณ ที่อื่นใดตามความจำเป็นก็ได้

มาตรา ๙ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

- (๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
- (๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร
- (๓) ลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน
- (๔) กระทำการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

ของกองทุน

มาตรา ๑๐ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน ให้จ่ายจากเงินของกองทุนในบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

หมวด ๒

การควบคุมและการบริหาร

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ กอช.” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สมาชิกที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๒ จำนวนสี่คน ผู้รับบำนาญที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๒ จำนวนหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน โดยในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย ด้านบัญชี ด้านการเงิน และการลงทุน และด้านสวัสดิการชุมชนด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ ให้เลขาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๒ การเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำนึงถึงการกระจายตัวในทุกภูมิภาค ทั้งนี้ จะให้มีการขึ้นบัญชีไว้สำหรับผู้ได้รับคะแนนถัดจากผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญเพื่อประโยชน์ตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง ด้วยก็ได้

มาตรา ๑๓ ให้ประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก และกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญประชุมร่วมกัน เพื่อเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(โปรดพลิก)

(๖๘)

มาตรา ๑๔ กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีสัญชาติไทยและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๒) เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลาย
- (๓) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ไม่ว่าจะมีการรอลงโทษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๔) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
- (๕) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของกองทุน
- (๖) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับกองทุน หรือในกิจการที่กระทำให้แก่กองทุนไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นกรรมการในบริษัทที่กองทุนเป็นผู้ถือหุ้น
- (๗) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

มาตรา ๑๕ ให้กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่ง เกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ พ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการเลือก กรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่า กรรมการที่ได้รับเลือกใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๕ กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก กรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) พ้นจากสมาชิกภาพ กรณีกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก
- (๔) มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ กรณีกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
- (๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔
- (๖) คณะกรรมการมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

(๖๙)

มาตรา ๑๗ ในกรณีที่กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญ ผู้ใดพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้ผู้ซึ่งได้คะแนนถัดไปซึ่งขึ้นบัญชีไว้ในการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญเป็นกรรมการแทน ในกรณีที่ไม่มีผู้ขึ้นบัญชีไว้ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกหรือกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๖

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ตามมาตรา ๑๓ แทนตำแหน่งที่ว่าง

ให้กรรมการผู้ได้รับการเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตามวรรคหนึ่งและวรรคสองอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ในกรณีที่วาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน จะไม่เลือกกรรมการขึ้นดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

มาตรา ๑๘ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การออกเสียงลงมติแต่งตั้งหรือเลิกจ้างเลขาธิการต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง

มาตรา ๑๙ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ให้แจ้งการมีส่วนได้เสียนั้นและห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกิจการของกองทุน

(๒) กำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๓) กำกับดูแลการบริหารกิจการของกองทุน

(๔) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุน

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

(๖) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน

(๗) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๘) ออกระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับเกี่ยวกับการพนักงาน ระบบพนักงานสัมพันธ์ การบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และวินัยพนักงานและลูกจ้างของกองทุน การกำหนดเงินเดือนและเงินอื่น ๆ รวมตลอดถึงการสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ

(โปรดพลิก)

(๗๐)

(๙) เสนอแนะต่อรัฐมนตรีในการปรับปรุงอัตราเงินสะสมและเงินสมทบ

(๑๐) ปฏิบัติงานอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการการลงทุน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เลขานุการ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คนซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการ และรองเลขานุการด้านการลงทุนเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการการลงทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการลงทุนต่อคณะกรรมการ

(๒) ให้คำแนะนำปรึกษาด้านการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

(๓) ติดตามดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

(๔) รายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุนและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการในเรื่องอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ให้นำมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๔ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเลขานุการโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีและให้คณะกรรมการแต่งตั้งรองเลขานุการด้านการลงทุน

การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการกำหนดเงื่อนไขในการทดลองปฏิบัติงานหรือการทำงานในหน้าที่เลขานุการและรองเลขานุการด้านการลงทุน ให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่คณะกรรมการกำหนด โดยให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และเมื่อครบกำหนดอายุสัญญาจ้างแล้วคณะกรรมการจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกินสี่ปี

การทำสัญญาจ้าง ให้ประธานกรรมการเป็นผู้มีอำนาจทำสัญญาในนามกองทุน

ให้เลขานุการและรองเลขานุการด้านการลงทุนได้รับเงินค่าจ้าง ค่าตอบแทนและเงินอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

(๗/๑)

มาตรา ๒๖ เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทย
- (๒) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง
- (๓) สามารถปฏิบัติงานให้แก่กองทุนได้เต็มเวลา
- (๔) ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔ (๑) (๒) (๓) (๔) (๖) และ (๗)

มาตรา ๒๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามอายุการจ้าง เลขาธิการและรองเลขาธิการด้านการลงทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖
- (๔) คณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้างโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีสำหรับกรณีเลขาธิการและคณะกรรมการมีมติให้เลิกจ้างสำหรับกรณีรองเลขาธิการด้านการลงทุน

มาตรา ๒๘ ให้เลขาธิการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุน และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด

เลขาธิการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของกองทุน

มาตรา ๒๙ ในกิจการของกองทุนที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของกองทุน

การปฏิบัติงานของเลขาธิการและการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทนเลขาธิการให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมที่กระทำโดยฝ่าฝืนข้อบังคับตามวรรคสอง ย่อมไม่ผูกพันกองทุน เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

หมวด ๓

สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

มาตรา ๓๐ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ ให้บุคคลสัญชาติไทยซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบห้าปีบริบูรณ์และไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(โปรดพลิก)

(๗๒)

กรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดย กฎกระทรวง มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุน

มาตรา ๓๑ บุคคลตามมาตรา ๓๐ อาจสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนได้ โดยแสดง ความจำนนพร้อมกับการจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเดือนละห้าสิบบาท แต่ไม่เกินจำนวน ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การสมัครเป็นสมาชิกและการจ่ายเงินสะสม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิกและเป็นอัตราส่วนกับจำนวน เงินสะสมตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้

เงินสมทบตามวรรคหนึ่งเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดที่กำหนด โดยกฎกระทรวง ซึ่งต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดตามบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยให้มีการ พิจารณาทบทวนกฎกระทรวงตามมาตรานี้ทุกห้าปี

ในกรณีที่สมาชิกไม่จ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ให้สมาชิกรายนั้นยังคงการเป็นสมาชิกต่อไป แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำหรับสมาชิกรายนั้น

การจ่ายเงินสมทบ ให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน

มาตรา ๓๓ สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่อ

(๑) อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจากกองทุน

มาตรา ๓๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๕ ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ หกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต

บำนาญตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณจากเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสม และเงินสมทบที่โอนไปเข้าบัญชีเงินบำนาญตามมาตรา ๔๗ พร้อมกับประมาณการเงินผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น ในภายหลังจากเงินในบัญชีเงินบำนาญนั้น โดยให้เพียงพอกับการจ่ายบำนาญให้แก่สมาชิกได้จนถึง อายุครบแปดสิบปีบริบูรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๓๕ ในกรณีเงินบำนาญที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง มีจำนวนน้อยกว่า จำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ให้งดจ่ายเงินบำนาญ แต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจาก เงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต้านั้นจนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญจะหมด

มาตรา ๓๖ ในกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่ทายาท ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) บุตรที่ได้รับสองส่วน แต่ถ้าผู้ตายมีบุตรตั้งแต่สามคนขึ้นไปให้ได้รับสามส่วน
- (๒) สามีหรือภริยาให้ได้รับหนึ่งส่วน
- (๓) บิดามารดา หรือบิดาหรือมารดาที่มีชีวิตอยู่ให้ได้รับหนึ่งส่วน

ในกรณีที่ไม่มีทายาทในอนุมาตราใด หรือทายาทนั้นได้ถึงแก่ความตายไปก่อน ให้แบ่งเงินดังกล่าวระหว่างทายาทผู้มีสิทธิในอนุมาตราที่มีทายาทผู้มีสิทธิได้รับ

ในกรณีที่ไม่มีทายาททั้งสามอนุมาตราดังกล่าว ให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายแสดงเจตนาไว้ต่อกองทุนตามแบบและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่ไม่มีทายาทและบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ตามวรรคสาม หรือบุคคลนั้นได้ถึงแก่ความตายไปก่อน ให้เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบนั้นตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่สมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ซึ่งแพทย์ที่ทางราชการรับรองได้ตรวจและแสดงความเห็นว่าทุพพลภาพ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้

การขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมเพราะเหตุทุพพลภาพตามวรรคหนึ่งให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน

มาตรา ๓๙ เมื่อสมาชิกรายใดเป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคม ซึ่งส่งเงินเพื่อได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวงตามมาตรา ๓๐ ก่อนสิ้นสมาชิกภาพ ให้สมาชิกรายนั้นคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้และสมาชิกจะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็ได้ แต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน

เมื่อสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ ให้กองทุนจ่ายเงินสะสมที่สมาชิกจ่ายตามวรรคหนึ่ง พร้อมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินดังกล่าวให้แก่สมาชิกรายนั้นทั้งจำนวน โดยไม่ต้องนำเงินดังกล่าวไปรวมคำนวณบำนาญตามมาตรา ๓๔ และคำนวณเพื่อจ่ายเงินชดเชยตามมาตรา ๔๔ ด้วย

มาตรา ๔๐ การจ่ายเงินบำนาญที่สมาชิกจะได้รับตามมาตรา ๓๔ การจ่ายเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกถึงแก่ความตายตามมาตรา ๓๖ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกทุพพลภาพตามมาตรา ๓๗ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกลาออกจากกองทุนตามมาตรา ๓๘ การจ่ายเงินกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๙ และการจ่ายเงินกรณีผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพถึงแก่ความตายตามมาตรา ๔๙ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ สิทธิการรับเงินทั้งปวงตามพระราชบัญญัตินี้เป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่อาจโอนแก่กันได้

มาตรา ๔๒ การหาประโยชน์ของกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการ และกองทุนจะมอบหมายให้บุคคลใดดำเนินการแทนตามความเหมาะสมก็ได้

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนภายในประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนไม่น้อยกว่าสองแห่ง ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการกระจายความเสี่ยงด้วย และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการหาประโยชน์ของกองทุนภายในประเทศ ให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนมีหน้าที่และอยู่ในบังคับบทบัญญัติต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เสมือนหนึ่งกองทุนเป็นกองทุนส่วนบุคคล

การมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในต่างประเทศนั้น กองทุนจะต้องมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการลงทุนในต่างประเทศ ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายของประเทศนั้น ๆ เป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน

การให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นเป็นผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในประเทศหรือในต่างประเทศ คุณสมบัติของผู้ได้รับมอบหมาย วิธีจัดการ และค่าใช้จ่ายในการจัดการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๔๓ เงินของกองทุนให้ลงทุนได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้ลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ

มาตรา ๔๔ ในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพตามมาตรา ๓๓ (๑) หรือ (๒) ถ้าผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ห้าแห่งตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยให้แก่สมาชิก เพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำที่คำนวณได้ข้างต้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

การจ่ายชดเชยตามวรรคหนึ่ง ให้กองทุนจ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓)

หมวด ๔
การเงินและการบัญชี

มาตรา ๔๕ กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชี และแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๔๖ ให้กองทุนจัดให้มีบัญชี ประกอบด้วย

(๑) บัญชีเงินรายบุคคลซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสม และเงินสมทบบรรดาที่เป็นของสมาชิกแต่ละคน

(๒) บัญชีเงินบำนาญซึ่งแสดงรายการเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสม และเงินสมทบที่โอนมาจากบัญชีเงินรายบุคคลของสมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพสำหรับจ่ายบำนาญหรือจ่ายเงินดำรงชีพให้แก่สมาชิกผู้นั้น

(๓) บัญชีเงินกองกลางซึ่งแสดงรายการเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามมาตรา ๗ (๔) เงินที่มีผู้บริจาคให้ เงินตามบัญชีเงินรายบุคคลที่ไม่มีผู้รับ เงินและทรัพย์สินของกองทุนในส่วนที่มีใช้ของสมาชิกผู้รับบำนาญ หรือผู้รับเงินดำรงชีพคนใด และดอกผลของเงินและทรัพย์สินดังกล่าว

มาตรา ๔๗ เมื่อสมาชิกผู้ใดสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้โอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลตามมาตรา ๔๖ (๑) ของสมาชิกผู้นั้นมาเข้าบัญชีเงินบำนาญเพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญตามที่คำนวณได้ตามมาตรา ๓๔ หรือจ่ายเป็นเงินดำรงชีพตามมาตรา ๓๕ ให้แก่สมาชิกผู้นั้น

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่เงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญผู้ใดมีคงเหลือไม่เพียงพอจ่ายบำนาญ ให้จ่ายบำนาญจากเงินของบัญชีเงินกองกลาง

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ผู้รับบำนาญหรือผู้รับเงินดำรงชีพตายและยังมีเงินคงเหลือในบัญชีเงินบำนาญของผู้นั้น ให้จ่ายเงินที่เหลือนั้นแก่บุคคลตามมาตรา ๓๖ โดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ ดอกผลที่ได้จากการนำเงินของกองทุนในแต่ละบัญชีไปลงทุนหาผลประโยชน์ เมื่อได้หักไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามอัตราที่คณะกรรมการกำหนดแล้วที่เหลือให้ดำเนินการจัดสรร ดังนี้

(๑) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินรายบุคคลไปลงทุน ให้จัดสรรเป็นผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิกแต่ละคน

(๗๖)

(๒) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญไปลงทุน ให้หักเข้าบัญชีเงินกองกลางตามอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเพื่อสำรองจ่ายเงินบำนาญในกรณีตามมาตรา ๔๘ ส่วนที่เหลือให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับบำนาญแต่ละคน

(๓) ดอกผลของการนำเงินของบัญชีเงินบำนาญของผู้รับเงินดำรงชีพไปลงทุน ให้จัดสรรเพิ่มในบัญชีของผู้รับเงินดำรงชีพแต่ละคน

(๔) ดอกผลอื่นนอกจาก (๑) (๒) และ (๓) ให้จัดสรรเป็นรายได้ของบัญชีเงินกองกลาง การจัดสรรดอกผลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๕

การตรวจสอบและรายงาน

มาตรา ๕๑ ให้กองทุนแฉ่งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนของเงินดังกล่าวในส่วนของสมาชิกแต่ละคนให้สมาชิกทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

มาตรา ๕๒ ให้กองทุนยื่นรายงานแสดงการจัดการกองทุนต่อรัฐมนตรีอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๓ ให้กองทุนจัดทำงบการเงิน เพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๔ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

มาตรา ๕๕ ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีและให้ประกาศงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบแล้วและรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๖ ให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีเสนอรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเสนอต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เพื่อทราบภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับจากวันสิ้นปีบัญชี

รายงานตามวรรคหนึ่งต้องแสดงประมาณการการเงินที่จะขอให้รัฐบาลจัดสรรเพื่อการดำเนินงานของกองทุนในระยะเวลาสามปีนับจากวันเสนอรายงานผลงานของกองทุนในปีที่ล่วงมาแล้ว พร้อมทั้งงบการเงิน และรายงานของผู้สอบบัญชีด้วย

(๗๗)

หมวด ๖

การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนไม่ชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือปรากฏว่าผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนจัดการเงินของกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนแก้ไขหรือระงับการกระทำนั้น หรือสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้นได้

เมื่อได้รับคำสั่งยกเลิกการมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนตามวรรคสองแล้ว ให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนหยุดจัดการเงินของกองทุนในทันที และส่งมอบเงินและทรัพย์สินคืนภายในเวลาที่กำหนดในคำสั่งนั้น

มาตรา ๕๘ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งการจัดการกองทุน เพื่อประโยชน์ในการนี้จะแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการกองทุนหรือจะแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานให้รัฐมนตรีทราบด้วยก็ได้

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นว่า ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนจัดการเงินของกองทุนในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน รัฐมนตรีอาจขอให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๕๗ วรรคสองและวรรคสาม ได้

มาตรา ๕๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่ตั้งของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

(๒) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงหรือดำเนินคดี

(๓) สั่งให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงานหรือลูกจ้างของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนมาให้ถ้อยคำหรือส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี หรือเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

เมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบตาม (๑) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จ จะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

(โปรดพลิก)

(๗๘)

มาตรา ๖๐ ในการปฏิบัติหน้าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง
บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด โดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงาน
ตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๒ ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายได้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗
วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งแสนบาท จนกว่า
จะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง กรรมการ
ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้น
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า
ตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนนั้นด้วย

มาตรา ๖๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ชัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่
ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๔ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับ
มอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนรายได้แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอก
ให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุนต่อคณะกรรมการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี
หรือปรับไม่เกินสองล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๕ ความผิดตามมาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๓ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรี
แต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่งให้มีจำนวนสามคน ซึ่งคนหนึ่งต้องเป็น
พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับ
ตามคำเปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้คดีนั้นเป็นอันเลิกกัน

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมให้เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับภายในระยะเวลา
ที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๖ ในวาระเริ่มแรกให้รัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีเงินกองกลางตามมาตรา ๔๖ (๓) เป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน

มาตรา ๖๗ ในวาระเริ่มแรกให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงแรงงาน เลขาธิการสำนักงานประกันสังคม ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เลขาธิการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ เป็นกรรมการ และแต่งตั้งเลขาธิการ ทั้งนี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ เมื่อได้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการแล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ เพื่อให้ได้คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ

ในกรณีที่ยังไม่อาจเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ ได้ เนื่องจากยังไม่มีผู้รับบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกตามวรรคหนึ่งอีกหนึ่งคน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการเลือกกรรมการซึ่งเป็นผู้รับบำนาญตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๙ ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่บทบัญญัติแห่งหมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกผู้ใดมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้ผู้นั้นมีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปีนับแต่วันที่ เป็นสมาชิก และเมื่อเป็นสมาชิกของกองทุนครบสิบปีหรือเมื่อสมาชิกซึ่งมีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปลาออกจากการเป็นสมาชิกให้ถือว่าเป็นกรณีที่เป็นสมาชิกอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ และหมวด ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

.....
.....
ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร อัมพรประภา)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๒
สำนักการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๘๐)

บัญชีเงินสมทบ

อายุสมาชิก	อัตราส่วนเงินสมทบ ต่อเงินสะสม	เงินสมทบสูงสุด
ไม่เกิน ๓๐ ปี	ร้อยละ ๕๐	๓,๐๐๐ บาท ต่อปี
เกิน ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี	ร้อยละ ๘๐	๔,๘๐๐ บาท ต่อปี
เกิน ๕๐ ปี	ร้อยละ ๑๐๐	๖,๐๐๐ บาท ต่อปี

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นางบุษกร อัมพรประภา)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
สำนักงานการประชุม
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ
พ.ศ.

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีกองทุนเพื่อการชราภาพหลายกองทุนแต่มีสมาชิกเพียงประมาณร้อยละ ๓๐ ของผู้มีงานทำทั่วประเทศ กองทุนดังกล่าว ได้แก่ กองทุนประกันสังคม ซึ่งครอบคลุมลูกจ้างเอกชนในสถานประกอบการ ลูกจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งครอบคลุมข้าราชการส่วนกลาง กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งครอบคลุมแรงงานเอกชนในสถานประกอบการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างประจำส่วนราชการ และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ซึ่งในปัจจุบันมีเพียงผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูงเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงได้ จึงปรากฏว่ายังมีแรงงานส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๗๐ ของผู้มีงานทำยังไม่สามารถเข้าถึงระบบกองทุนต่างๆ และไม่ได้รับความคุ้มครองใดๆ ประกอบกับประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ทำให้อัตราการพึ่งพิงของผู้สูงอายุต่อประชากรวัยทำงานเพิ่มสูงขึ้นและจะนำมาซึ่งภาระในการเลี้ยงดูผู้สูงอายุของรัฐบาลเป็นจำนวนมาก ดังนั้น จึงสมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางและโอกาสในการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญ อันเป็นการสร้างความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญโดยแยกเป็นหมวด ดังต่อไปนี้

๒.๑ หมวด ๑ การจัดตั้งกองทุนและลักษณะกิจการกองทุน

กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ โดยให้กองทุนนี้มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐและเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และทรัพย์สินของกองทุนจะประกอบด้วยเงินสะสม เงินสมทบ ทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้ เงินที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของกองทุน รายได้อื่น

และดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว และกองทุนสามารถกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนได้ ซึ่งรวมถึงการถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิการก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร การลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน สำหรับค่าใช้จ่ายของกองทุนในการดำเนินงานนั้นกำหนดให้จ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๐)

๒.๒ หมวด ๒ การควบคุมและการบริหาร

ในการบริหารงานของกองทุน ให้มี “คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ” ซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ออกข้อบังคับ รวมทั้งระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารกิจการของกองทุน นโยบายการลงทุน กำกับดูแลการบริหารกิจการของกองทุน และให้มีเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุน และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งให้เป็นผู้แทนของกองทุนในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก สำหรับการแต่งตั้งเลขาธิการฯ ให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่าการกระทรวงการคลัง และให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปี และจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกินสี่ปี (ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๒๐ ร่างมาตรา ๒๕ ร่างมาตรา ๒๘ และร่างมาตรา ๒๙)

กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ โดยคุณสมบัตินั้น ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ สำหรับการได้มาซึ่งกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกว่าการกระทรวงการคลังกำหนด โดยจะให้มีการขึ้นบัญชีไว้ด้วยก็ได้ เพื่อประโยชน์ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้มาจากการเลือกของประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก (ร่างมาตรา ๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๗)

ในการประชุมของคณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และกำหนดหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยชี้ขาดโดยให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ในเรื่องการลงมติแต่งตั้งหรือเลิกจ้างเลขาธิการฯ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง ในกรณีที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมพิจารณาในเรื่องนั้น (ร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙)

สำหรับการดำเนินงานด้านการลงทุนนั้น ให้มีคณะกรรมการการลงทุน เป็นผู้ทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำด้านการลงทุน กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงิน หรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน รวมทั้งติดตามดูแลการดำเนินงานของผู้ที่ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนและรายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๒)

ประโยชน์ตอบแทนของประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี และถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๓ หมวด ๓ สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

กำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การเป็นสมาชิก

บุคคลผู้มีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกกองทุน ได้แก่ บุคคลสัญชาติไทย ซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ แต่ต้องไม่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง โดยให้แสดงความจำนงพร้อมกับจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่า เดือนละห้าสิบบาทแต่ไม่เกินจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๓๐ และร่างมาตรา ๓๑)

(๒) การจ่ายเงินสมทบของรัฐบาล

ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของ ผู้เป็นสมาชิก โดยเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสม ซึ่งรัฐบาลจะจ่ายสมทบให้แก่สมาชิกไม่เกิน จำนวนเงินสมทบสูงสุดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดดังนี้ (๑) ในกรณีที่อายุสมาชิกไม่เกิน ๓๐ ปี ให้จ่ายในอัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๕๐ แต่ต้องไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ต่อปี (๒) ในกรณีที่อายุสมาชิกเกิน ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี ให้จ่าย ในอัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๘๐ แต่ต้องไม่เกิน ๔,๘๐๐ บาท ต่อปี (๓) ในกรณีที่ อายุสมาชิกเกิน ๕๐ ปี ให้จ่ายในอัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๑๐๐ แต่ต้องไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่สมาชิกไม่สามารถจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน สถานภาพ การเป็นสมาชิกยังคงมีอยู่ต่อไปแต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบสำหรับสมาชิกรายนั้น และ ในการจ่ายเงินสมทบให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน (ร่างมาตรา ๓๒ และบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติ)

(๓) การจ่ายเงินกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ

กำหนดให้สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ตาย หรือลาออกจากกองทุน (ร่างมาตรา ๓๓) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงินกรณี สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ ดังนี้

- กรณีสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต โดยให้คำนวณบำนาญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่ในกรณีที่เงินบำนาญที่คำนวณได้มีจำนวนต่ำกว่าจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้จัดจ่ายเงินบำนาญแต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจากเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกแต่ละรายเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำนั้น จนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกผู้นั้นจะหมด (ร่างมาตรา ๓๔ และร่างมาตรา ๓๕)

- กรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่ทายาท และถ้าไม่มีทายาทให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อกองทุน แต่ในกรณีที่ไม่มีทั้งทายาทและบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๖)

- กรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๘)

(๔) การจ่ายเงินกรณีสมาชิกทุพพลภาพ

กำหนดให้สมาชิกที่ทุพพลภาพก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์จะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ แต่ให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว (ร่างมาตรา ๓๗)

(๕) หลักเกณฑ์ในการหาประโยชน์ของกองทุน

ในการหาประโยชน์ของกองทุน กำหนดให้กองทุนอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุนแทนก็ได้ โดยจะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนภายในประเทศหรือต่างประเทศก็ได้ ทั้งนี้ การนำเงินของกองทุนไปลงทุนจะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ (ร่างมาตรา ๔๒ และร่างมาตรา ๔๓)

(๖) หลักเกณฑ์การค้ำประกันผลประโยชน์ให้แก่สมาชิก

ในกรณีที่ผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของสมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือถึงแก่ความตายที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ห้าแห่งตามที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำข้างต้น โดยในการจ่ายชดเชยให้จ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๔ หมวด ๔ การเงินและการบัญชี

กำหนดให้บัญชีของกองทุนประกอบด้วยบัญชีเงินรายบุคคล บัญชีเงินบำนาญ และบัญชีเงินกองกลาง และในกรณีที่สมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ต้องมีการโอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลมาเข้าบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกรายนั้น

เพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญหรือเป็นเงินดำรงชีพ และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญ รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการหักดอกผลที่ได้จากการนำเงินในแต่ละบัญชีไปลงทุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน (ร่างมาตรา ๔๕ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

๒.๕ หมวด ๕ การตรวจสอบและรายงาน

กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบและรายงานของกองทุน โดยกำหนดให้กองทุนต้องแจ้งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนให้สมาชิกแต่ละคนทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง จัดทำรายงานแสดงการจัดการกองทุน จัดทำรายงานผลงานประจำปี รวมทั้งต้องจัดทำงบการเงินเสนอผู้สอบบัญชี โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน และให้ประกาศงบการเงินที่ได้ตรวจสอบแล้ว และรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕๑ ถึงร่างมาตรา ๕๖)

๒.๖ หมวด ๖ การควบคุมกำกับจัดการกองทุน

กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน แก่ไขหรือระงับการกระทำ หรือสั่งยกเลิกการมอบหมายให้เป็นผู้จัดการเงินของกองทุนได้ หากเห็นว่าได้กระทำการในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งการจัดการกองทุน รวมทั้งกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๕๗ ถึงร่างมาตรา ๖๑)

๒.๗ หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

กำหนดความผิดและบทลงโทษในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการกองทุนรวมทั้งกรรมการ ผู้จัดการ และบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้ยกเลิกการจัดการเงินของกองทุน และส่งมอบเงินและทรัพย์สินคืนภายในเวลาที่กำหนด

(๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายตาม (๑)

(๓) ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ชัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนที่แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

นอกจากนี้ กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งสามารถเปรียบเทียบการกระทำความผิดตาม (๑) (๒) และ (๓) ดังกล่าวได้ และเมื่อชำระค่าปรับตามค่าเปรียบเทียบแล้วให้คดีเป็นอันเลิกกัน (ร่างมาตรา ๖๒ ถึงร่างมาตรา ๖๕)

๒.๘ บทเฉพาะกาล

กำหนดรองรับให้ในวาระเริ่มแรกรัฐบาลต้องจัดสรรเงินให้แก่กองทุนเป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน และให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งทำหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการฯ ไปพลางก่อน และให้คณะกรรมการดังกล่าวดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการฯ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและเลขาธิการฯ แล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ดำเนินการเลือกกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก ภายในกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ และกำหนดให้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปี (ร่างมาตรา ๖๖ ถึงร่างมาตรา ๖๙)

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎรและได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรค ๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยโดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติบำนาญแห่งชาติ พ.ศ.

โดยที่มาตรา ๘๔ (๔) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐจัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพในยามชราแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง สมควรจัดให้มีคณะกรรมการนโยบายการออมแห่งชาติ เพื่อเสนอ นโยบายและแผนงานเกี่ยวกับระบบการออมระบบบำนาญ และระบบสวัสดิการที่จะจัดให้แก่ประชาชน ตลอดจนจัดตั้งกองทุนบำนาญแห่งชาติขึ้นเพื่อประโยชน์ในการจัดบำนาญรายเดือนและสวัสดิการอื่นแก่ประชาชนในยามชรา โดยผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์และมีได้เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น สามารถสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนและส่งเงินออมสะสมเข้ากองทุนจนกว่าจะมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ โดยรัฐบาลจ่ายเงินสมทบให้แก่สมาชิกทุกเดือน และสมาชิกจะได้รับบำนาญรายเดือนเมื่อมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หรือเมื่อทุพพลภาพก่อนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ รวมทั้งได้รับสิทธิประโยชน์อื่นเพิ่มเติม อันจะทำให้ประชาชนสามารถดำรงชีพในยามชราได้อย่างเหมาะสม จึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

เพื่อจัดสวัสดิการให้แก่ประชาชนในยามชรา โดยให้ประชาชนสามารถสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนบำนาญแห่งชาติได้ โดยโครงสร้างสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบด้วย

๒.๑ มีคณะกรรมการนโยบายบำนาญแห่งชาติเป็นศูนย์กลางในการบริหารให้บรรลुวัตถุประสงค์

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการนโยบายมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการจัดทำและการบริหารจัดการระบบการออมทุกระดับ และระบบบำนาญและสวัสดิการที่สมควรจัดให้แก่ประชาชนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) พิจารณาทบทวนอัตราบำนาญพื้นฐานและประเภทของสวัสดิการที่สมควรจัดให้แก่ประชาชน โดยคำนึงถึงอัตราเงินเพื่อ

(๓) ให้คำแนะนำและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการดำเนินการตามนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการจัดทำและการบริหารจัดการระบบการออมและระบบบำนาญและสวัสดิการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๔) ติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย และแผนงานเกี่ยวกับการจัดทำและการบริหารจัดการระบบการออมทุกระบบ บำนาญและสวัสดิการที่คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

(๕) จัดทำรายงานประจำปีที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีปีละหนึ่งครั้ง

๒.๒ ให้ตั้งกองทุนบำนาญแห่งชาติ มีสถานะเป็นนิติบุคคล เพื่อบริหารเงินให้สมาชิกได้รับสิทธิประโยชน์เพื่อจัดสวัสดิการแก่สมาชิกกองทุนบำนาญแห่งชาติ (มาตรา ๑๔)

๒.๓ เพื่อความโปร่งใสในการบริหารกองทุนให้มีคณะกรรมการสรรหาทำหน้าที่คัดเลือกกรรมการกองทุนบำนาญแห่งชาติ

มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการสรรหาจำนวนสิบเอ็ดคน ทำหน้าที่คัดเลือกบุคคลซึ่งสมควรได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ประกอบด้วย

(๑) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการสรรหา

(๒) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการสรรหา

(๓) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการสรรหา

(๔) ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานแต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการสรรหา

(๕) ผู้ซึ่งผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยแต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการสรรหา

(๖) ผู้ซึ่งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้ง จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการสรรหา

(๗) ผู้ซึ่งได้รับเลือกจากที่ประชุมในระดับชาติของสภาองค์กรชุมชนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรชุมชน จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการสรรหา

(๘) ผู้แทนองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรที่ดำเนินกิจกรรมด้านผู้ใช้แรงงานในระบบ ผู้ใช้แรงงานนอกระบบ ผู้สูงอายุ และกองทุนสวัสดิการชุมชน ซึ่งเลือกกันเองด้านละหนึ่งคน ไม่ว่าองค์กรนั้นได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่

องค์กรเอกชนตาม (๘) ต้องเป็นองค์กรที่ดำเนินกิจกรรมมาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์

หลักเกณฑ์และวิธีคัดเลือกผู้แทนองค์กรเอกชนตาม (๘) ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ประธานกรรมการสรรหาตาม (๑) และกรรมการสรรหาตาม (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นผู้แต่งตั้งประธานกรรมการสรรหาหรือกรรมการสรรหาขึ้นพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่มีกรรมการสรรหาไม่ครบจำนวนตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ภายในเวลาสามสิบวันนับแต่เมื่อมีเหตุให้ทำการสรรหา ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการสรรหาที่เหลืออยู่ แต่ต้องไม่น้อยกว่าห้าคน

ให้กรรมการสรรหาเลือกกันเองเป็นเลขานุการกรรมการสรรหาคนหนึ่ง
การประชุมคณะกรรมการสรรหา และหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา ให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการสรรหากำหนด

ให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลังทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหา
กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการ
และให้มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๓๔

มาตรา ๓๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย และออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งในการบริหารกิจการของ
กองทุน การขัดกันของผลประโยชน์ จรรยาบรรณ แนวทางการปฏิบัติงานที่ดีและธรรมาภิบาลของกองทุน
กรรมการ เลขานุการ พนักงานและลูกจ้าง

(๒) กำหนดนโยบายการลงทุนของกองทุน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๓) พิจารณาทบทวนอัตราเงินออมสะสม เงินสมทบ และสิทธิประโยชน์ตลอดจนคำนวณ
ความเสี่ยงและความมั่นคงของกองทุน

(๔) กำกับดูแลการจัดการกองทุน

(๕) ออกข้อบังคับว่าด้วยการปฏิบัติงานของเลขานุการ และการมอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติงาน
แทนเลขานุการ

(๖) กำหนดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวกับกิจการของกองทุน

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการรับ เก็บรักษา และจ่ายเงินของกองทุน

(๘) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การบรรจุแต่งตั้ง ถอด
ถอน และวินัยของพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนการกำหนดเงินเดือนและเงินอื่นรวมถึงการสงเคราะห์และ
สวัสดิการ

(๙) พิจารณามอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุน

(๑๐) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะด้านและอนุกรรมการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามที่
คณะกรรมการมอบหมาย

(๑๑) แต่งตั้งผู้แทนเข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนน ในการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัท หรือหน่วยงานอื่นใดที่กองทุนถือหุ้นอยู่

(๑๒) จัดทำรายงานประจำปีของกองทุนเสนอต่อคณะรัฐมนตรีสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ปีละหนึ่งครั้ง

(๑๓) ปฏิบัติงานอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามที่กำหนดใน พระราชบัญญัตินี้

๒.๔ ในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกองทุนบำนาญแห่งชาติ ให้มีสำนักงานกองทุน บำนาญแห่งชาติทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๓ ให้มีสำนักงานกองทุนบำนาญแห่งชาติขึ้น ในกองทุนบำนาญแห่งชาติและให้มี อำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) รับผิดชอบในงานธุรการของคณะกรรมการ
- (๒) บริหารกองทุนให้เป็นไปตามนโยบายและมติของคณะกรรมการ ตลอดจนหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และแนวปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (๓) ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์และวิจัยเพื่อประโยชน์ในการบริหารกองทุน
- (๔) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินต่าง ๆ
- (๕) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน
- (๖) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงาน
- (๗) เรียกเก็บและรับเงินค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทนหรือค่าบริการในการดำเนินงาน
- (๘) จัดทำรายงานประจำปีแสดงผลงานและอุปสรรคในการดำเนินงานของคณะกรรมการ และสำนักงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) ปฏิบัติงานอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน

๒.๕ สวัสดิการการจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนแก่สมาชิกกองทุนบำนาญแห่งชาติ
มาตรา ๕๖ ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนให้แก่สมาชิกในอัตรา ดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกซึ่งมีอายุสี่สิบปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินสามสิบปีบริบูรณ์ เดือนละห้าสิบบาท
 - (๒) สมาชิกซึ่งมีอายุสี่สิบปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินห้าสิบปีบริบูรณ์ เดือนละแปดสิบบาท
 - (๓) สมาชิกซึ่งมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์แต่ไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ เดือนละหนึ่งร้อยบาท
- สมาชิกผู้ใดมิได้ส่งเงินออมสะสมเข้ากองทุนในเดือนใด รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบเข้า กองทุนให้แก่สมาชิกในเดือนนั้น

(นายสถาพร มณีรัตน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. ต่อสภาผู้แทนราษฎร โดยได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีกองทุนเพื่อการชราภาพหลายกองทุนแต่มีสมาชิกเพียงประมาณร้อยละ ๓๐ ของผู้มีงานทำทั่วประเทศที่มีโอกาสเข้าถึง กองทุนดังกล่าว ได้แก่ กองทุนประกันสังคม ซึ่งครอบคลุมลูกจ้างเอกชนในสถานประกอบการ ลูกจ้างชั่วคราวและพนักงานราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการซึ่งครอบคลุมข้าราชการทุกประเภท กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งครอบคลุมแรงงานเอกชนในสถานประกอบการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างประจำส่วนราชการ และกองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) ซึ่งในปัจจุบันมีเพียงผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างมั่นคงเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงกองทุนเหล่านั้นได้ จึงปรากฏว่ายังมีแรงงานส่วนใหญ่โดยเฉพาะแรงงานนอกระบบยังไม่สามารถเข้าถึงระบบกองทุนต่าง ๆ และไม่ได้รับความคุ้มครองใด ๆ ประกอบกับประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่ช่วงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ทำให้อัตราการพึ่งพิงของผู้สูงอายุต่อประชากรวัยทำงานเพิ่มสูงขึ้นและจะนำมาซึ่งภาระงบประมาณในการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุเป็นจำนวนมาก ดังนั้นเพื่อสร้างความมั่นคงในบั้นปลายของชีวิต และเป็นการสร้างวินัยในการออมเงินของประชาชนคนไทยในวัยทำงาน จึงสมควรจัดตั้งกองทุนเพื่อเป็นช่องทางและโอกาสในการออมขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้ที่ยังไม่ได้รับความคุ้มครองเพื่อให้ได้รับผลประโยชน์ในรูปแบบบำนาญประชาชน อันเป็นการสร้างโอกาสความเท่าเทียมและความเป็นธรรมในการดูแลจากภาครัฐ

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. มีสาระสำคัญโดยแยกเป็นหมวด ดังต่อไปนี้

๒.๑ หมวด ๑ การจัดตั้งกองทุนและลักษณะกิจการกองทุน

กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการออมเงินของสมาชิกและเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ โดยให้กองทุนนี้มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐและเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ และทรัพย์สินของกองทุนจะประกอบด้วยเงินสะสม เงินสมทบ ทรัพย์สิน ที่มีผู้บริจาคให้ เงินที่รัฐบาล

จัดสรรให้ตามความจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของกองทุน รายได้อื่นและดอกผลของเงินหรือทรัพย์สินดังกล่าว และกองทุนสามารถกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ของกองทุนได้ ซึ่งรวมถึงการถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพย์สินสิทธิการก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมใด ๆ ทั้งในและนอกราชอาณาจักร การลงทุนหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของกองทุน สำหรับค่าใช้จ่ายของกองทุนในการดำเนินงานนั้นกำหนดให้จ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๖ ถึงร่างมาตรา ๑๐)

๒.๒ หมวด ๒ การควบคุมและการบริหาร

ในการบริหารงานของกองทุน ให้มี “คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ” ซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการซึ่งเป็นสมาชิก และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ออกข้อบังคับ รวมทั้งระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารกิจการของกองทุน นโยบายการลงทุน กำกับดูแลการบริหารกิจการของกองทุน และให้มีเลขาธิการคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุน และรับผิดชอบในการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามนโยบายที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งให้เป็นผู้แทนของกองทุนในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก สำหรับการแต่งตั้งเลขาธิการฯ ให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดคุณสมบัติและคัดเลือกแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และให้มีอายุการจ้างคราวละไม่เกินสี่ปีและจะต่ออายุสัญญาจ้างอีกก็ได้แต่ต้องไม่เกินสี่ปี โดยให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้ไม่เกิน ๒ วาระ (ร่างมาตรา ๑๑ ร่างมาตรา ๑๐ ร่างมาตรา ๑๕ ร่างมาตรา ๑๖ และร่างมาตรา ๑๗)

กรรมการซึ่งเป็นสมาชิกและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ โดยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ สำหรับการได้มาซึ่งกรรมการซึ่งเป็นสมาชิกให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนด โดยจะให้มีการขึ้นบัญชีไว้ด้วยก็ได้ เพื่อประโยชน์ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้มาจากการเลือกของประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการซึ่งเป็นสมาชิก โดยให้คำนึงถึงการกระจายตัวตามภูมิภาคต่าง ๆ (ร่างมาตรา ๑๒ ถึงร่างมาตรา ๑๗)

ในการประชุมของคณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม และกำหนดหลักเกณฑ์ในการวินิจฉัยชี้ขาด โดยให้ถือเสียงข้างมาก เว้นแต่ในเรื่องการลงมติแต่งตั้งหรือเลิกจ้างเลขาธิการฯ ต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่อยู่ในตำแหน่ง ในกรณีที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมพิจารณาในเรื่องนั้น (ร่างมาตรา ๑๘ และร่างมาตรา ๑๙)

สำหรับการดำเนินงานด้านการลงทุนนั้น ให้มีคณะกรรมการการลงทุนเป็นผู้ทำหน้าที่ในการให้คำแนะนำด้านการลงทุน กำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกสถาบันการเงินหรือนิติบุคคลที่จะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุน รวมทั้งติดตามดูแลการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนและรายงานผลการดำเนินการด้านการลงทุน (ร่างมาตรา ๒๑ และร่างมาตรา ๒๒)

ประโยชน์ตอบแทนของประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ กรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และถือเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๓ หมวด ๓ สมาชิกและสิทธิประโยชน์ของสมาชิก

กำหนดในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การเป็นสมาชิก

บุคคลผู้มีสิทธิเข้าเป็นสมาชิกกองทุน ได้แก่ บุคคลสัญชาติไทยซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วแต่มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ แต่ต้องไม่เป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือเป็นสมาชิกกองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยให้แสดงความจำนงพร้อมกับจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าเดือนละห้าสิบบาทแต่ไม่เกินจำนวนที่กำหนดในกฎกระทรวง (ร่างมาตรา ๓๐ และร่างมาตรา ๓๑)

(๒) การจ่ายเงินสมทบของรัฐบาล

ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้รัฐบาลจ่ายเงินสมทบตามระดับอายุของผู้เป็นสมาชิก โดยเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสม ซึ่งรัฐบาลจะจ่ายสมทบให้แก่สมาชิกไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยต้องไม่เกินจำนวนเงินสมทบสูงสุดดังนี้ (๑) ในกรณีที่อายุสมาชิกไม่เกิน ๓๐ ปี ให้จ่ายในอัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๕๐ แต่ต้องไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ต่อปี (๒) ในกรณีที่อายุสมาชิกเกิน ๓๐ ปี แต่ไม่เกิน ๕๐ ปี ให้จ่ายในอัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๘๐ แต่ต้องไม่เกิน ๔,๘๐๐ บาท ต่อปี (๓) ในกรณีที่อายุสมาชิกเกิน ๕๐ ปี ให้จ่ายในอัตราส่วนเงินสมทบต่อเงินสะสม ร้อยละ ๑๐๐ แต่ต้องไม่เกิน ๖,๐๐๐ บาท ต่อปี อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่สมาชิกไม่สามารถจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน สถานภาพการเป็นสมาชิกยังคงมีอยู่ต่อไปแต่รัฐบาลไม่ต้องจ่ายเงินสมทบสำหรับสมาชิกรายนั้น และในการจ่ายเงินสมทบให้จ่ายภายในสิ้นเดือนถัดจากเดือนที่สมาชิกจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน (ร่างมาตรา ๓๒ และบัญชีเงินสมทบท้ายพระราชบัญญัติ)

(๓) การจ่ายเงินกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ

กำหนดให้สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ตาย หรือลาออกจากกองทุน (ร่างมาตรา ๓๓) รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการจ่ายเงินกรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพ ดังนี้

- กรณีสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้สมาชิกผู้นั้นมีสิทธิได้รับบำนาญจากกองทุนจนตลอดชีวิต โดยให้คำนวณบำนาญตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่ในกรณีที่เงินบำนาญที่คำนวณได้มีจำนวนต่ำกว่าจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ส่งจ่ายเงินบำนาญแต่ให้จ่ายเป็นเงินดำรงชีพจากเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกแต่ละรายเท่ากับจำนวนเงินบำนาญขั้นต่ำนั้น จนกว่าเงินในบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกผู้นั้นจะหมด (ร่างมาตรา ๓๔ และร่างมาตรา ๓๕)

- กรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะถึงแก่ความตายก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ให้จ่ายเงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของผู้นั้นทั้งหมดจากกองทุนให้แก่ทายาท และถ้าไม่มีทายาทให้จ่ายแก่บุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อกองทุน แต่ในกรณีที่ไม่มีทั้งทายาทและบุคคลซึ่งสมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ให้เงินนั้นตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๖)

- กรณีสมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะลาออกจากกองทุน ให้สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน (ร่างมาตรา ๓๗)

(๔) การจ่ายเงินกรณีสมาชิกทุพพลภาพ

กำหนดให้สมาชิกที่ทุพพลภาพก่อนอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์จะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ แต่ให้ขอรับได้เพียงครั้งเดียว (ร่างมาตรา ๓๗)

(๕) หลักเกณฑ์ในการหาประโยชน์ของกองทุน

ในการหาประโยชน์ของกองทุน กำหนดให้กองทุนอาจมอบหมายให้สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นจัดการเงินของกองทุนแทนก็ได้ โดยจะมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนภายในประเทศหรือต่างประเทศก็ได้ ทั้งนี้ การนำเงินของกองทุนไปลงทุนจะต้องลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความมั่นคงสูงไม่ต่ำกว่าร้อยละหกสิบ (ร่างมาตรา ๔๒ และร่างมาตรา ๔๓)

(๖) หลักเกณฑ์การคำนวณผลประโยชน์ให้แก่สมาชิก

ในกรณีที่ผลประโยชน์ของเงินสะสมและเงินสมทบของสมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์หรือถึงแก่ความตายที่ได้รับตลอดช่วงอายุการเป็นสมาชิกคำนวณได้น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภทสิบสองเดือน โดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพาณิชย์ที่มีสถานะมั่นคงจำนวนห้าแห่งตามที่คณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติกำหนด ให้กองทุนจ่ายชดเชยเพื่อให้ได้ผลประโยชน์เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำข้างต้น โดยในการจ่ายชดเชยให้จ่ายจากเงินในบัญชีเงินกองกลาง (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๔ หมวด ๔ การเงินและการบัญชี

กำหนดให้บัญชีของกองทุนประกอบด้วยบัญชีเงินรายบุคคล บัญชีเงินบำนาญ และบัญชีเงินกองกลาง และในกรณีที่สมาชิกที่สิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ต้องมีการโอนเงินจากบัญชีเงินรายบุคคลมาเข้าบัญชีเงินบำนาญของสมาชิกรายนั้น เพื่อใช้จ่ายเป็นบำนาญหรือ

เป็นเงินดำรงชีพ และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินในบัญชีเงินบำนาญของผู้รับบำนาญ รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการหักคอกผลที่ได้จากการนำเงินในแต่ละบัญชีไปลงทุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของกองทุน (ร่างมาตรา ๔๕ ถึงร่างมาตรา ๕๐)

๒.๕ หมวด ๕ การตรวจสอบและรายงาน

กำหนดหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบและรายงานของกองทุน โดยกำหนดให้กองทุนต้องแจ้งยอดเงินสะสม เงินสมทบ พร้อมทั้งผลประโยชน์ตอบแทนให้สมาชิกแต่ละคนทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง จัดทำรายงานแสดงการจัดการกองทุน จัดทำรายงานผลงานประจำปี รวมทั้งต้องจัดทำงบการเงินเสนอผู้สอบบัญชี โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน และให้ประกาศงบการเงินที่ได้ตรวจสอบแล้ว และรายงานการสอบบัญชีในราชกิจจานุเบกษา (ร่างมาตรา ๕๑ ถึงร่างมาตรา ๕๖)

๒.๖ หมวด ๖ การควบคุมกำกับการจัดการกองทุน

กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน แก่ไขหรือระงับการกระทำ หรือตั้งยกเลิกการมอบหมายให้เป็นผู้จัดการเงินของกองทุนได้ หากเห็นว่าได้กระทำการในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กองทุน และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งการจัดการกองทุน รวมทั้งกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๔๗ ถึงร่างมาตรา ๖๑)

๒.๗ หมวด ๗ บทกำหนดโทษ

กำหนดความผิดและบทลงโทษในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการกองทุนรวมทั้งกรรมการ ผู้จัดการ และบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ให้ยกเลิกการจัดการเงินของกองทุน และส่งมอบเงินและทรัพย์สินคืนภายในเวลาที่กำหนด

(๒) กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายตาม (๑)

(๓) ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ขัดขวาง หรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของผู้ได้รับมอบหมายให้จัดการเงินของกองทุนที่แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริง ซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเงินของกองทุน

นอกจากนี้ กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งสามารถเปรียบเทียบการกระทำผิดตาม (๑) (๒) และ (๓) ดังกล่าวได้ และเมื่อชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบแล้ว ให้คดีเป็นอันเลิกกัน (ร่างมาตรา ๖๒ ถึงร่างมาตรา ๖๕)

๒.๘ บทเฉพาะกาล

กำหนดรองรับให้ในวาระเริ่มแรกรัฐบาลต้องจัดสรรเงินให้แก่กองทุนเป็นจำนวนหนึ่งพันล้านบาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุน และให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ซึ่งเป็นกรรมการ โดยให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการฯ ไปพลางก่อน และให้คณะกรรมการดังกล่าวดำเนินการเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและแต่งตั้งเลขาธิการฯ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและเลขาธิการฯ แล้ว ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่ประกอบเป็นคณะกรรมการกองทุนการออมแห่งชาติ และให้ดำเนินการเลือกกรรมการ ซึ่งเป็นสมาชิก ภายในกำหนดสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่หมวด ๓ มีผลใช้บังคับ และกำหนดให้ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่หมวด ๓ ใช้บังคับ หากในวันที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก ผู้สมัครมีอายุห้าสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้มีสิทธิเป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีกสิบปี (ร่างมาตรา ๖๖ ถึงร่างมาตรา ๖๘)

(นางสาวผ่องศรี ธาราภูมิ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)